PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXIX. Št. 147 (8549)

TRST, torek, 26. junija 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

GENERALNI TAJNIK KP SZ BREŽNJEV ZAKLJUČIL DEVETDNEVNI OBISK V ZDA

Sklepno sovjetsko-ameriško sporočilo poziva k pospešitvi prizadevanj za popolno razorožitev

Večji del zaključnega komunikeja posvečen ugodnemu razvoju dvostranskih odnosov - Podčrtan izredni pomen sporazuma, s katerim se SZ in ZDA odrekata uporabi jedrskega orožja - Brežnjev prispel v Pariz, kjer bo poročal Pompidouju

WASHINGTON, 25. — Generalni sekretar CK KP SZ Leonid Brežnjev je odpotoval v Francijo po devetdnevnem obisku v ZDA. Na letališču v Washingtonu ga je pozdravil ameriški podpredsednik Spiro Agnew, ker je predsednik Nixon ostal v svoji rezidenci v San Clementeju, od koder bo odpotoval v Washington komaj za državni praznik 4. julija. Brežnjev je nekaj po polnoči dopotoval v Pariz.

Po njegovem odhodu so objavili skupno poročilo o obisku in o pogovorih s predsednikom Nixonom. Dokument obsega 19 tipkanih strani in v njem izražata oba državnika prepričanja, da je njuno srečanje pripomoglo k popuščanju napetosti tako v Evropi, kot drugod na svetu.

Brežnjev in Nixon izražata upanje, da se bo helsinška konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi kmalu pozitivno zaključila in da bo privedla do srečanja na vrhu med Vzhodom in Zahodom. Poudarjata veliko pomembnost, ki jo pripisujeta njuni državi tej konferenci, kot tudi pozitivni rešitvi pogovorov o vzajemnem skrčenju oboroženih sil v srednji Evropi. S tem v zvezi priznavata obe državi, da je nujna osnova za te pogovore zagotovitev popolne varnosti za vse zainteresirane strani ter podčrtujeta potrebo po vzajemnem skrčenju oboroženih sil in oborožitve.

V tistem delu poročila, ki obravnava vprašanja razorožitve (še zlasti jedrske razorožitve), pozivata ZDA in SZ druge države, naj združijo prizadevanja, da bi omogočile splošno in popolno razorožitev. Po mnenju Brežnjeva in Nixona bi svetovna konferenca na vrhu lahko pospešila ta cilj.

Oba državnika poudarjata svoje zadovoljstvo spričo sporazuma o Indokini ter poudarjata potrebo, po doslednem spoštovanju sporazuma. Poudarjata tudi potrebo po čimprejšnji rešitvi krize v Kambodži. Kar zadeva Bližnji vzhod pravi skupno sporočilo, da sta obe stranki pojasnili svoji stališči o tem vprašanju (kar pomeni, da še vedno obstajajo velike razlike v presoji tamkajšnjega položaja). S tem vprašanjem v zvezi naj povemo, da je Brežnjev omenil Bližnji vzhod v svojem televizijskem govoru in dejal, da še vedno obstajajo na svetu nevarna žarišča napetosti. Izjavil je, da SZ želi, da bi to vprašanje rešili pravično in čimprej ter meni, da mora vsaka trajna rešitev spoštovati tako neodvisnost držav, ki obstajajo na tistem področju, kot tudi legitimne pravice tistih, ki so trpeli zaradi vojne. S tem zmernim stališčem je Brežnjev postavil na isto raven tako arabske zahteve po vrnitvi okupiranega ozemlja, kot izraelske skrbi za svojo varnost. V sklepnem dokumentu o obisku sta se oba državnika obvezala, da bosta nadaljevala s svojimi prizadevanji za čimprejšnjo rešitev bližnjevzhodne krize.

Največji del skupnega sporočila o obisku Brežnjeva v ZDA temelji na razvoju sodelovanja med obema državama. Nixon in Brežnjev izražata željo, da bi postalo zbližanje med njunima dvema državama dejavnik trajnega miru na svetu.

Kar zadeva gospodarsko stran pogovorov izraža skupno poročilo upanje, da bi izmenjava med SZ in ZDA dosegla v prihodnjem trileti raven 2 do 3 milijarde dolarjev. Oba državnika sta tudi naklonjena dolgoročnim načrtom, kot je tisti, ki zadeva izkoriščanje naravnega plina v Sibiriji in njegov izvoz v ZDA.

V sklepnem komunikeju podčrtujeta Brežnjev in Nixon izredno pomembnost sporazuma, s katerim se obe državi odrekata jedrski vojni, ki sta ga podpisali prejšnji petek v Washingtonu. Dogovor je označen kot «zgodovinska etapa» v odnosih med SZ in ZDA. Ugotavljata tudi, da sporazum bistveno utrjuje temelje vsega mednarodnega varnostnega sistema.

S posebnim zadovoljstvom omenjata Brežnjev in Nixon sporazume med Vzhodom in Zahodom, ki so jih dosegli v zadnjih letih: v prvi vrsti sporazum med SZ in Zahodno Nemčijo, ter dogovor iz leta 1971 med štirimi velesilami v zvezi z berlinsko krizo. S tem v zvezi izražata oba državnika zadovoljstvo za skorajšnji vstop obeh Nemčij v svetovno organizacijo.

V komunikeju je še rečeno, da so pogovori med Sovjetsko zvezo in ZDA prispevali k razvoju odnosov, ki so ugodni tako za eno kot za drugo državo in ki bodo imeli velik odmev tudi na mednarodni ravni. Obe državi pozivata druge dežele naj se pridružijo k njunim pobudam za zmanjšanje velikega bremena, ki ga predstavlja oboroževanje. SZ in ZDA bodo nadaljevale, v sodelovanju z drugimi državami, s svojimi prizadevanji, da bi prepovedali kemijsko orožje.

Predsednik Nixon in generalni tajnik CK KP SZ Brežnjev sporočata v zaključku dokumenta, da bodo srečanja na vrhu med sovjetskimi in ameriškimi voditelji postala redna. S tem v zvezi potrjujeta, da bo Nixon prihodnje leto obiskal SZ in tako vrnil obisk Brežnjevu.

V Parizu, kamor je prispel pozno ponoči, bo Brežnjev poročal francoskemu predsedniku Pompidouju o obsegu sovjetsko - ameriških sporazumov, ki so jih dosegli v prejšnjih dneh v Washingtonu. Moral bo prepričati francoske voditelje, ki so večkrat izrazili zaskrbljenost, da ni res da bi sporazumi med Nixonom in Brežnjevom utegnili postati neke vrste novi jaltski sporazum, s katerim naj bi si obe velesili razdelili svet na dve influenčni sferi.

V teku pogovorov med Brežnjevom in Pompidoujem bodo obravnavali vprašanje evropske varnosti, tako v zvezi s skorajšnjo konferenco o varnosti in sodelovanju v Evropi, kot v zvezi s konferenco o vzajemnem skrčenju oboroženih sil v Evropi, katere pa se Francija ne bo udeležila. Govor bo tudi o odnosih med Evropo in Sovjetsko zvezo oziroma Združenimi državami, o dvostranskih in večstranskih (EGS - SEV) trgovinskih izmenjavah, o razvoju položaja v Indokini ter o zastoju v bližnjevzhodni krizi.

Svoje pomisleke o srečanju na vrhu med Brežnjevom in Nixonom ima tudi britanski tisk, ki izraža bojazen nad perspektivo «sveta», ki ga kontrolirata velesili na račun manjših držav».

Arabske države izražajo o srečanju med Nixonom in Brežnjevom svoje razočaranje. Kairski dnevnik «Al Ahram» pravi v svojem današnjem članku, da Arabci niso mnogo pričakovali od srečanja na vrhu v Washingtonu, vendar si niso nikoli mislili, da bi oba državnika utegnila obravnavati bližnjevzhodno vprašanje s takšno lahkomiselnostjo, češ da ne obstaja nevarnost neposrednega spopada med SZ in ZDA.

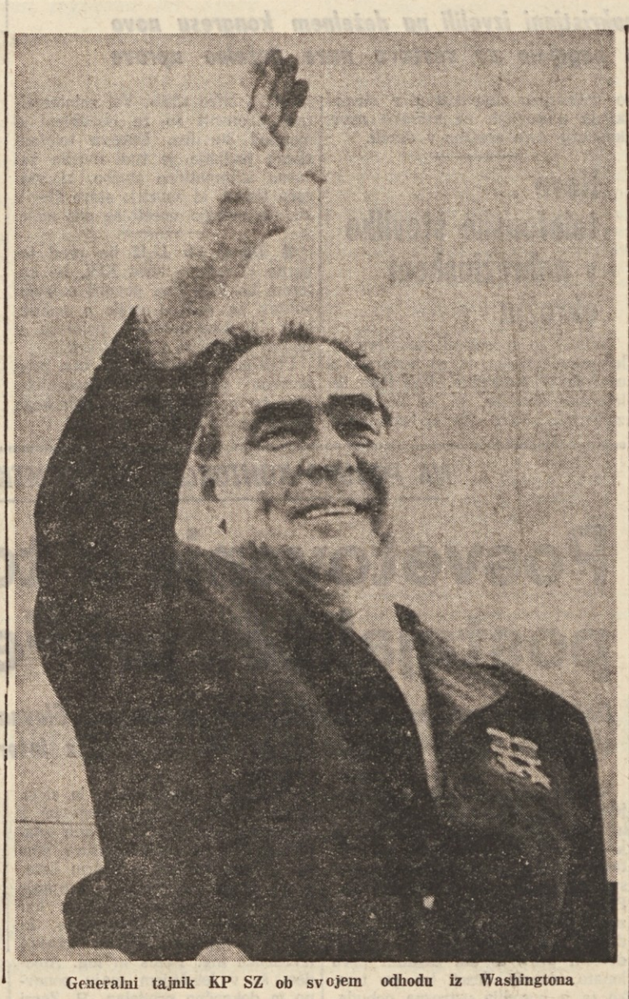

Generalni tajnik KP SZ ob svojem odhodu iz Washingtona

Nova stavka časnikarjev «Messaggera»

Protest rimskih demokratičnih časnikarjev proti stališču večine rimskega časnikarskega združenja

RIM, 25. — Časnikarji rimskega dnevnika «Il Messaggero» so danes ponovno stavkali v znamenje protesta proti odkupu polovice delnic dnevnika s strani skrajno desničarskega založnika Rusconija. Redakcijski odbor «Messaggera» in genovskega «Secolo XIX» sta predložila založništvu predlog sporazuma za zajamčenje avtonomije časnikarjev v obeh časopisih po zamenjavah v lastništvu. Osnutek predvideva predvsem večjo udeležbo redakcijskega odbora pri odločanju.

Danes so se uredniki «Messaggera» zbrali na zborovanju, na katerem so tudi razpravljali o nevzdržnem stališču večine rimskega časnikarskega združenja, ki je odreklo solidarnost stavkajočim časnikarjem rimskega dnevnika. Na nedeljskem zasedanju rimskega časnikarskega združenja, v katerem ima večino desnica, so namreč izglasovali resolucijo, ki ostro napada vsedržavno časnikarsko združenje ter med drugim kritizira tudi stavko urednikov «Messaggera. Do glasovanja je prišlo potem, ko je velik del časnikarjev, predstavnikov naprednega dela rimskega tiska, zapustil dvorano, potem ko je propadel njihov poskus, da bi sprožili demokratično razpravo o vprašanjih tiska in da bi tudi zavzeli enotno stališče.

Rimski demokratični časnikarji so danes sklenili sklicati vse rimske časnikarje na zborovanje, ki naj bi bilo na sedežu združenja, toda desničarsko tajništvo združenja jim je sedež odreklo. Zborovanje bo zato v sredo zvečer na sedežu časopisa «Sette giorni».

ZGORELO JE NAJVEČJE VLADNO SKLADIŠČE STRELIVA

Drzna akcija partizanov pred vrati Phnom Penha

Ameriška poslanska zbornica prepovedala uporabo zveznih fondov za nadaljevanje vojne v Kambodži - Le Duc Tho odpotoval iz Pekinga

PHNOM PENH, 25. — Kamboški partizani so v prvih jutranjih urah napadli veliko skladišče streliva v Kambolu, ki leži samo štiri kilometre od središča Phnom Penha in je največje v Kambodži. Z drzno akcijo so preprečili poseg straž in minirali več magazinov. V neznanskem požaru, ki je nastal po eksploziji nabojev, je zgorela ogromna količina napalma, raket in artiljerijskega streliva.

Poročajo tudi o okrepitvi bojev v neposredni okolici kamboškega glavnega mesta. Partizani so obnovili ofenzivo na jugozahodu Phnom Penha, kjer so napadli štiri vladne postojanke. Tri napade so zabeležili tudi na severovzhodu. Na severu sta cesti št. 5 in 6 še vedno prekinjeni in vladne čete imajo dokajšnje preglavice z oskrbovanjem glavnega mesta.

Severnovietnamski predstavnik na pariških mirovnih pogajanjih Le Duc Tho je danes odpotoval iz Pekinga v Hanoi. O tem poroča tiskovna agencija «Nova Kitajska», ki pravi da je Le Duc Thoja na letališču pozdravil član političnega urada in poopredsednik vojaške komisije pri CK Kitajske KP Jen Čjen-jing. Med svojim bivanjem v Pekingu, kamor je prispel včeraj, je Le Duc Tho imel pogovore s kitajskim ministrskim predsednikom Čuenlajem ter z ministrskim predsednikom kamboške kraljevske vlade nacionalne enotnosti Penn Nouthom in z drugimi kamboškimi predstavniki.

Ameriška poslanska zbornica je danes odobrila zakonski predlog poslanca Eagletona, ki prepoveduje uporabo zveznih fondov za financiranje ameriške vojaške dejavnosti v Kambodži. Popravek so v prejšnjih dneh že sprejeli v senatu, kjer ga bodo spet predstavili za dokončno odobritev, nakar ga bo moral podpisati predsednik Nixon. Ameriška ustava daje predsedniku pravico, da postavi svoj veto na zakon, ki je po mnenju opazovalcev najhujši izziv zakonodajne oblasti najvišjemu predstavniku ameriške izvršne oblasti. Bela hiša zelo verjetno računa na dejstvo, da se finančno leto, na katerega je zakon vezan, zaključi že konec tega meseca in da ga bosta poslanska zbornica in senat morala nujno predstaviti ponovno po 1. juliju. Za zakon je glasovalo 172 demokratov in 63 republikancev, proti pa 52 demokratov in 120 republikancev.

Jarring bo zapustil veleposlaništvo v Moskvi

STOCKHOLM, 25. — Švedsko zunanje ministrstvo sporoča, da bo Gunnar Jarring, švedski veleposlanik v Moskvi in posebni odposlanec OZN na Bližnjem vzhodu, pustil svojo funkcijo v sovjetskem glavnem mestu jeseni. Prevzel bo drugo odgovorno mesto na švedskem zunanjem ministrstvu. Jarring ima 65 let in je švedski veleposlanik v Moskvi od leta 1964.

Ženske in otroci zapuščajo kamboško mesto Ang Snoul, nedaleč od prestolnice Phnom Penha, v pričakovanju novih spopadov med vladno vojsko in Sihanukovimi partizani

Italijanska vlada odrekla vizum delegaciji Quang Trija

BOLOGNA, 25. — Italijanske oblasti so odrekle vstopni vizum delegaciji vietnamskega mesta Quang Tri, ki bi morala prispeti jutri v Bologno in se udeležiti izredne seje pokrajinskega sveta, ki so jo sklicali ob priložnosti pobratenja med bolonjsko pokrajino in pokrajino Quang Tri. Občinski odbor je izrazil ostro obsodbo zaradi tega ukrepa, ki nasprotuje splošnemu mednarodnemu priznanju obstoja in legitimnosti Začasne revolucionarne vlade Južnega Vietnama. V izjavi občinskega odbora je rečeno, da predstavlja vladni ukrep pomembno politično podporo skorumpirani vladi, ki ji predseduje Van Thieu in njegovi krvavi diktaturi.

DANES

Po devetdnevnem obisku v ZDA je generalni tajnik CK KP SZ Leonid Brežnjev odpotoval v Francijo, kjer bo poročal predsedniku Pompidouju o svojih pogovorih z ameriškim predsednikom Nixonom. Moral bo predvsem premagati nezaupljivost Francozov do neposrednega dogovarjanja med dvema velesilama, saj se Pompidou boji zaostritve blokovske politike, na račun predvsem evropskih držav. V Washingtonu so medtem objavili sklepno poročilo o pogovorih med Nixonom in Brežnjevom, v katerem obe strani izražata zadovoljstvo nad doseženimi sporazumi in pozivajo vse države, naj pospešijo svoja prizadevanja, da bi čimprej prišlo do popolne razorožitve.

Mandatar za sestavo nove vlade Rumor intenzivno nadaljuje z delom. Včeraj je sprejel predstavnike opozicije (njegovo posvetovanje z neofašisti je vzbudilo upravičene reakcije), danes bo najprej sprejel nekatere gospodarske izvedence, da bi pripravil gospodarski program nove vlade, nato pa bo še imel ločene razgovore s tajniki štirih levosredinskih strank. Jutri pa bi moral biti na vrsti plenarni sestanek med predstavniki vseh štirih strank leve sredine.

Zatišja po deželnih volitvah je konec: jutri se bo sestal tržaški občinski svet, v četrtek pokrajinski svet, v petek pa bo kongres KD, na katerem bodo izvolili novo vodstvo, ki bo sodelovalo v pogajanjih za novi deželni odbor. V okviru velesejma so včeraj razpravljali o avtoportu pri Fernetičih, strokovnjaki pa so prisotnim orisali obseg načrta.

PO VČERAJŠNJIH POSVETOVANJIH S PREDSTAVNIKI OPOZICIJE

JUTRI PRI RUMORJU PLENARNI SESTANEK DELEGACIJ ŠTIRIH STRANK LEVE SREDINE

Danes bo imel mandatar za sestavo nove vlade ločene pogovore s tajniki levosredinskih strank - Neumestno Rumorjevo posvetovanje z delegacijo misovcev

RIM, 25. — Mandatar za sestavo nove vlade je imel danes posvetovanja s predstavniki strank, ki ne bodo vstopile v nameravano levosredinsko vladno koalicijo. Jutri se bo Rumor ločeno sestal s tajniki strank levega centra, v sredo pa bo verjetno na vrsti pravi levosredinski «vrh», se pravi plenarni sestanek med predstavniki KD, PSI, PSDI in PRI.

Danes je Rumor najprej sprejel predstavnike južnotirolske ljudske stranke, Ritza Mitterdorferja in Bruggerja. Mitterdorfer je po srečanju dejal časnikarjem, da jim je mandatar zagotovil, da namerava nadaljevati politiko izvajanja takoimenovanega «paketa».

Rumorja je nato obiskala delegacija PLI s tajnikom Bignardijem, predsednikom Malagodijem ter predsednikoma parlamentarnih skupin Giomom in Brosiom. Bignardi je izjavil, da je obrazložil Rumorju stališče liberalcev o sedanjem političnem trenutku ter napovedal, da bo njegova stranka dala skupno oceno nove vlade, potem ko bo slišala programske izjave. Rumor je nato sprejel senatorja Parrija, ki je ob koncu srečanja izrazil željo, da bi mandatar uspešno izvedel svojo nalogo glede na težavnost sedanjega položaja.

Na vrsti je bila nato delegacija KPI, ki so jo sestavljali generalni tajnik Berlinguer ter predsednika parlamentarnih skupin Perna in Natta. Ob koncu več kot enournega pogovora je Berlinguer izjavil, da je delegacija obrazložila Rumorju stališče stranke za «rešitev, ki bi pomenila resno in jasno spremembo ozračja in smernic v notranji politiki, v gospodarski politiki in v mednarodnih odnosih». Ko bomo poznali sestavo nove vlade, njen program in njene prve sklepe in politična dejanja — je nadaljeval Berlinguer — bomo definirali značaj naše opozicije.

Tudi predstavnik neodvisne levice Anderlini, ki ga je Rumor sprejel kot predstavnika mešane skupine v poslanski zbornici, je po pogovoru z mandatarjem podčrtal potrebo po korenitem preokratu v italijanskem političnem življenju. Vsekakor pa je Anderlini dejal, da bodo predstavniki neodvisne levice ocenjevali vlado, ko bodo poznali njene programe in smernice in predvsem ko bodo dana jamstva, da bodo sprejete obveze dejansko uresničene. Rumor je sprejel tudi predstavnika mešane skupine v senatu Cifarellija, ki je ob koncu razgovora podčrtal predvsem naloge, ki čakajo novo vlado za dosego evropske politične enotnosti. Končno je Rumor sprejel še delegacijo MSI s tajnikom Almirantejem ter predsednikoma parlamentarnih skupin Nencionijem in De Marziom.

Kot smo že omenili, bo Rumor sprejel jutri na ločenih sestankih tajnike štirih levosredinskih strank. Srečanja bodo v popoldanskih urah, medtem ko se bo zjutraj Rumor posvetoval o gospodarskih vprašanjih z ministrom za proračun Tavianijem, zakladnim ministrom Malagodijem, finančnim ministrom Valsecchijem, ministrom za delo Coppom, s predsednikom ENEL Campillijem in končno z guvernerjem osrednje banke Carlijem.

Dejstvo, da je Rumor med današnjimi posvetovanji sprejel tudi misovsko delegacijo, je že vzbudilo polemike in kritične reakcije. Demokrščanska levičarska struja «forze nuove» je objavila noto, v kateri uvodoma poudarja popolno podporo struje mandatarju Rumorju za obnovitev levega centra, takoj nato pa izraža nesoglasje z današnjim «kontradiktornim in absurdnim» posvetovanjem s predstavniki neofašizma. Struja izraža upanje, da ne bi prišlo do «podobnih deformacij» glede manj postranskih vprašanj. V tej zvezi «forze nuove» sprašuje, kakšne obveznosti vojaškega značaja je sprejel Andreotti v imenu italijanske vlade v svojih nedavnih potovanjih v tujino. Struja dalje izraža nasprotovanje zakonskemu osnutku o policijskem priporu in zahteva pojasnila o perspektivah procesov Freda, Ventura, Valpreda in Pinelli in preiskave o telefonskem prisluškovanju. Kot tretji važen argument navaja nota svobodo tiska in koncentracijo dnevnikov, končno pa še kritizira nekatere nedavne ukrepe medministrskega odbora za kreditiranje, ki po mnenju «ferze nuove» imajo «deflacionistične učinke v škodo kreditiranja malih in srednjih podjetij».

Posvetovanja z neofašisti so «neumestna in anahronistična» tudi po mnenju Bertoldijeve struje PSI, ki v svoji noti zavrača staro Fanfanijevo teorijo, po kateri bi treba stranke ločiti v tri kategorije: vladne stranke, stranke demokratičnega loka in stranke parlamentarnega loka. Po mnenju struje obstaja en sam veljaven razloček: obstajajo politične sile, ki sprejemajo demokratična in ustavna načela, in sile, kot MSI, ki se objektivno postavljajo izven tega okvira in jih je treba zato ocenjevati z vsaj minimalno doslednostjo. Nota Bertoldijeve struje trdi, da pomeni vključitev fašistov v posvetovanja zgrešen začetek, posebno s strani nekega mandatarja, ki pripravlja vlado, katere temeljna značilnost bo morala biti odločna antifašistična obveza.

Nota polemizira nato s socialdemokratsko zahtevo po «omejevanju večine na levo». Po mnenju Bertoldijeve struje je treba predvsem poudariti politično voljo večine, da avtonomno uresniči sprejete obveznosti. Ta volja pa mora biti odprta za prispevek tistih političnih in sindikalnih sil, ki bodo želele v ustreznih oblikah dati svoj delež obnovitvi države. Gre za zelo važne točke, zaključuje nota Bertoldijeve struje, od definicije katerih bo odvisen uspeh pogajanj o novi vladi.

Zanimiva je tudi današnja izjava člana CK PSI Cicchitta, predstavnika Lombardijeve struje, ki se je izrazil za sestavo tristranske vlade, ki naj bi jo socialisti podprli od zunaj. Cicchitto ugotavlja, da je kongres KD sicer vzel na znanje propad centrizma, ni pa izvedel političnega preokreta na levo. Tudi Rumorjeve izjave na zadnji seji vodstva KD so generične in nejasne.

UPRAVNE VOLITVE V 27 OBČINAH

Nov vzpon naprednih sil na volitvah na Siciliji

Močan porast glasov levičarskih in levosredinskih list - Znatno nazadovanje neofašistov

RIM, 25. — Včeraj so bile v 27 sicilskih občinah upravne volitve za obnovo občinskih svetov. Kljub razmeroma majhnemu številu volivcev so rezultati zanimivi tudi glede na dejstvo, da so prav upravne volitve na Siciliji pred tremi leti dale povod za premik na desno v splošni italijanski politiki. Zato pa je toliko bolj zadovoljivo dejstvo, da je bil volilni izid tokrat povsem drugačen, saj so se najbolj okrepile levičarske in levosredinske sile, medtem ko so misovci zabeležili znatno nazadovanje, predvsem v občinah z več kot 5.000 prebivalci.

Primerjave med včerajšnjimi in prejšnjimi občinskimi volitvami niso lahke predvsem zaradi prisotnosti krajevnih list, ki bi jih težko opredelili na desno ali na levo. Poleg tega pa je primerjava možna samo za 25 občin. Ena občina je namreč nastala po zadnjih volitvah, v drugi pa se je spremenil volilni sistem, zaradi česar primerjava ni možna.

Poglejmo najprej občine z več kot 5.000 prebivalci. Zaradi jasnosti se omejujemo le na odstotke glasov, ki so jih prejele razne stranke, med oklepaji pa navajamo odstotek iz prejšnjih občinskih volitev.

KD 38,7 odst. (36,8); PLI 0,7 odst. (1,4); PRI 3,1 odst. (0,9); PSDI 4,7 odst.; PSI 17,6 odst. (na prejšnjih volitvah se je predstavil PSU, ki je prejel 14,6 odst.); KPI 21,9 odst. (21,2); MSI 9,9 odst. (14,4).

Pri primerjanju rezultatov volitev v občinah z manj kot 5.000 prebivalci se bomo omejili na sedeže, ki so si jih posamezne stranke pridobile, v oklepaju pa bomo navedli število sedežev, s katerimi so stranke doslej razpolagale.

KD 54 sedežev (prej 65); mešane levosredinske liste 47 sedežev (prej 19); KPI 4 sedeže (prej nobenega); mešane levičarske liste 35 sedežev (prej 3); MSI 16 sedežev (prej prav tako 16). Krajevne liste, ki jih ni moč politično opredeliti, so si tokrat priborile 38 sedežev, prej pa so jih imele 92.

Predsedstvo SFRJ odobrilo platformo stališč za konferenco o evropski varnosti

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 25. — Predsedstvo SFRJ je na svoji današnji seji razpravljalo o perečih vprašanjih s področja gospodarstva, zunanje politike in narodne obrambe. Na seji je med drugim zvezni tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić prikazal platformo Jugoslavije na bodoči evropski konferenci o sodelovanju in varnosti. Predsedstvo je platformo ocenilo kot pozitiven korak v ustvarjanju ozračja za širšo evropsko sodelovanje in utrditev miru v Evropi. Izrazil je prepričanje, da bodo udeleženci konference, ki se bo začela 3. julija, nadaljevali z delom v duhu razumevanja, ki je vladalo na pripravljalnih razgovorih, in sprejeli rešitve, ki bodo prispevale k poglobitvi in razširitvi pozitivnega gibanja v smeri graditve miru in vsestranskega sodelovanja. Na seji so sprejeli nekatere sklepe in ukrepe, katerih smoter je nadaljnji razvoj organizacije zveznega tajništva za zunanje zadeve, in predlog za rešitev nekaterih vprašanj s področja zunanje politike.

B. B.

Bijedić v Tuniziji

TUNIS, 25. — Predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić je danes s soprogo v spremstvu člana zveznega izvršnega sveta Stojana Andova, pomočnika zveznega tajnika za zunanje zadeve Miloša Laloviča in drugih osebnosti odpotoval na vabilo predsednika tunizijske vlade na tridnevni uradni obisk v Tunis. Ob prihodu v Tunis, kjer so ga pričakali in pozdravili predsednik vlade Hedi Nuira s soprogo, zunanji minister Muhamed Mahmudi in druge ugledne osebnosti, je Bijedić izjavil, da se bo s predsednikom tunizijske vlade razgovarjal o dvostranskih odnosih in aktualnih mednarodnih vprašanjih skupnega interesa, posebno o pripravah bodočega sestanka neuvrščenih na vrhu ter izrazil zadovoljstvo, predvsem zaradi dosedanjega razvoja odnosov med Jugoslavijo in Tunizijo, kateremu dajeta močan prispevek voditelja obeh držav predsednik Tito in predsednik Burgiba. Razgovori med obema vladnima delegacijama so se začeli danes popoldne.

Angleško-jugoslovanski trgovinski razgovori

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 25. — Angleško - jugoslovanski trgovinski svet je danes na svoji prvi seji analiziral stanje blagovne izmenjave med Veliko Britanijo in Jugoslavijo, industrijsko kooperacijo, skupne naložbe in posledice, ki jih bo za blagovno izmenjavo imel vstop Velike Britanije v Evropsko gospodarsko skupnost. V razpravi o blagovni izmenjavi je svet ugotovil, da je lani jugoslovanski izvoz v Veliko Britanijo znašal 125 milijonov dolarjev, uvoz pa 167 milijonov dolarjev. V prvih štirih mesecih letošnjega leta se je v primerjavi z isto dobo lani vrednost izvoza povečala skoraj za 40 odstotkov, vrednost uvoza pa za 6 odst.

B. B.

PRVA SEJA V SREDO, NATO KAR DVANAJST JULIJA

Obsežen program zasedanj tržaškega občinskega sveta

V petek bodo demokristjani izvolili na deželnem kongresu novo vodstvo, ki se bo pogajalo za sestavo nove deželne uprave

Volilna kampanja je nujno pretrgala redno delo izvoljenih krajevnih uprav, zaradi česar je prišlo do zastoja pri odobritvi nekaterih pomembnih upravnih sklepov. Zaradi tega bo v prihodnjih dneh prišlo do zelo napornega zasedanja tržaškega pokrajinskega in še zlasti občinskega sveta, ki se bo sestal v sredo, nato pa julija še dvanajstkrat. Včeraj se je sestal tržaški občinski odbor, ki je razpravljal o dveh notranje upravnih vprašanjih, istočasno pa tudi o programu zasedanj občinskega sveta.

Prva seja, ki bo jutri, bo posvečena izključno upravnim vprašanjem, saj se je med prekinitvijo zasedanj nabrala cela vrsta še neodobrenih sklepov. Nato bo prišel na vrsto občinski proračun, ki ga bodo načeloma sicer povezali s petletnim načrtom delovanja tržaške občinske občine, ki pa ga ne bodo odobrili sedaj, temveč šele v jeseni. Proračun morajo odobriti sedaj po zakonu, glede petletnega načrta pa so mnenja, da ga morajo prej preučiti občinske rajonske konzulte, ki pa še niso vse pričele z delom. Končno bodo do konca julija med drugim odobrili tudi program hitrih cestnih povezav.

Sporedno s tem delom v okviru tržaške krajevne uprave pa bodo tudi pogajanja za obnovitev uprave v deželi. Prvi korak bo napravljen v petek, ko bo KD izvolila novo deželno vodstvo na kongresu, ki bo v Vidmu. Obstajajo razne možnosti, vendar je najbolj verjetno, da bo ponovno izvoljen za deželnega tajnika morotejec Tonutti, glede ostalih mest in med njimi predvsem o kandidaturi za predsednika deželnega odbora pa se za sedaj še ne ve ničesar točnega in je samo znano, da se bo verjetno bila bitka med dosedanjim predsednikom Berzantijem in njegovim protikandidatom Comellijem. Deželni kongres KD bo torej izključno praktičnega značaja, ker bodo na njem predvsem odločali o notranjem zavezništvu v strankі in o pogojih za sestavo nove koalicije leve sredine v deželi.

Nove telefonske številke v nabrežinskem okrožju

Včeraj so spremenili nekatere telefonske številke, ki so povezane s centralo v Nabrežini. Vse tiste telefonske številke, ki so se doslej začenjale s šifro «20», se bodo odslej začele s šifro «200». Vsi zainteresirani abonenti so že obveščeni o menjavi številke. Uprava telefonskega podjetja je tudi uvedla začasno avtomatično službo, ki sporoča tistim, ki zavrtijo staro številko, da morajo vnesti še eno ničlo.

● *Danes ob 12.15* bo pred tovarno «Telettra» shod KPI, na katerem bo Ugo Poli govoril o izidih volitev za deželni svet, o političnem in gospodarskem položaju v našem mestu in o vladni krizi.

Podobno zborovanje bo jutri pred tovarno «Stabilimenti Meccanici», kjer bo govoril član pokrajinskega tajništva KPI Claudio Tonel.

V NEDELJO V PROSTORIH PD IVAN CANKAR

Na III. občnem zboru SAG proučitev uspehov in napak

Izčrpna poročila predsednika Ivana Verča, člana umetniškega sveta Sergeja Verča in blagajničarke Milice Kravos - Občni zbor se bo zaključil jutri zvečer

Slovensko amatersko gledališče je imelo v nedeljo v dvorani p.d. «Ivan Cankar» svoj tretji redni občni zbor. Člani gledališča, ki se je predvsem v zadnji sezoni nadvse razveseljivo izkazalo, so imeli tako priložnost, da skupno pregledajo svoje dosedanje uspehe in pomankljivosti v delovanju ter da pripravijo načrt za še uspešnejšo bodočo dejavnost. Lahko mirno rečemo, da je občni zbor to izpolnil ne toliko po udeležbi in posegih v razpravo s strani članstva kolikor po res vestno pripravljenem in izčrpnem gradivu s predsedniškim in blagajniškim poročilom, raznimi statističnimi podatki ter predlogi za prihodnjo sezono, ki ga je pripravilo vodstvo gledališča.

Izčrpno je bilo tudi samo poročilo predsednika Ivana Verča, ki je na začetku spregovoril o problemih, s katerimi se gledališče sooča. Dejal je, da je še vedno glavni problem njegova notranja struktura, kajti v glavnem je vse organizacijsko delo slonelo na dveh ali celo eni osebi. Mimo teh težav pa je imelo gledališče v pretekli sezoni veliko zadoščenj tako glede raznih priznanj, ki jih je bilo deležno, kot glede udeležbe občinstva. Potem ko je v nadaljevanju svojega govora orisal nekaj predlogov za preureditev upravnega sveta, ki naj bi ga sestavljali direktor, dramaturg, organizacijski vodja, blagajničar ter dva člana, ki bi skrbela za stike med igralskim ter tehničnim osebjem, je predlagal občnemu zboru pristop Slovenskega amaterskega gledališča v SPZ, kot avtonomna organizacija.

Član umetniškega sveta Sergej Verč je nato orisal predlog načrta repertoarne politike gledališča za prihodnjo sezono. Ta politika izhaja z treh osnovnih izhodišč: izbire besedil z živo in aktualno vsebino iz svetovne in predvsem domače dramatike, sporočilna besedila, s katerim more gledališče uveljavljati več kot neobvezne gledališke ideje in zamisli ter zasedbeni minimum, ki bi zagotovil uprizoritvam kakovost. Sledilo je poročilo blagajničarke Milice Kravos, ki je jasno pokazalo na finančne težave, s katerimi se SAG sooča, nakar je sledila živahna razprava. Ob tem sta občnemu zboru prinesla pozdrave predstavnik kulturne komisije pri SKGZ Miroslav Košuta, ki je tudi član nadzornega odbora SAG in je v tej funkciji izrazil tudi lekaj pomislekov o dosedanjem in začrtanem delovanju gledališča, ter predstavnik SPZ Marko Kravos. Občni zbor je nato sprejel poročila predsednika, člana umetniškega sveta ter blagajničarke, razen proračuna. Delo občnega zbora se bo nadaljevalo jutri ob 20. uri.

Nov mlečni bar pri Devinu

V Devinu so včeraj popoldne odprli velik mlečni bar, ki je sestavni del mlekarskega obrata «Latterie carsiche», katerega je zgradil zasebni podjetnik Palloni. V baru nudijo gostom mleko in vse mlečne izdelke, sir, smetano, maslo itd, kakor tudi pecivo, kavo, brezalkoholne pijače in razne vrste sladoleda. Zraven obsežnega in sodobno urejenega bara so velika skladišča sira parmezana, sirarna ter mlekarska centrala. Sem namreč dovažajo mleko z Goriškega in iz Furlanije ter ga razpečavajo po Tržaškem.

Novi mlekarski objekt je pred Devinom, med cesto Trst — Gorica in avtocesto. Vzdolž ograje so reklamni napisi «Latte Carso». Na zgradbi je velik napis «Latterie carsiche», na vratih in oknih pa napisi «Bar bianco», «Milkbar» in «Milchbar». Tudi opozorilo, da je v lokalu prepovedano kaditi, je samo v italijanščini in nemščini. Nikjer nismo zapazili niti najmanjšega napisa v slovenščini, prav tako niso ob otvoritvi spregovorili niti pol slovenske besede. Spregovoril je namreč samo lastnik podjetja, ki se je zahvalil svojemu osebju in občinski upravi. Župana ni bilo zraven, pač pa so se otvoritve udeležili podžupan Colomban, nekateri občinski odborniki in svetovalci. Ker ni bilo župana, smo pričakovali, da bo kdo drug spregovoril v imenu občinske uprave tudi v slovenščini, raje pa so vsi molčali, kot da bi kdo spregovoril tudi v slovenščini. Pa vendar ni ta javni lokal in obrat nekje pri Veroni ali Padovi, niti ne prihajajo sem samo nemški in angleški turisti, niti niso ti kraji že popolnoma poitalijančeni. In še nekaj. Obrat je sicer na Krasu, toda samo to ne zadostuje za reklamo o «kraški mlekarni» in «kraškem mleku».

Slovenski otrok spada v slovensko šolo!

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Alla Basilica, Ul. S. Giusto 1; Croce Verde, Ul. Settefontane 39; Alla Giustizia, Trg Libertà 6; Testa d'Oro, Ul. Mazzini 43.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Al Lloyd, Ul. Orologio 6 — Ul. Diaz 2; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Picciola, Ul. Oriani 2; Vernari, Trg Valmaura 11.

OD 26. SEPTEMBRA DO 3. OKTOBRA T.L.

V Leningrad in Moskvo s Primorskim dnevnikom

Glede na to, da se letošnjega tradicionalnega izleta Primorskega dnevnika na Malto in v Tunis zaradi omejenega števila prostorov na ladji mnogi niso mogli udeležiti in ob upoštevanju želje, da bi prav zaradi tega letos priredili še kak izlet, smo se s poslovalnico agencije Yugotours v Ljubljani dogovorili za organizacijo izleta v Lenigrad in Moskvo za naročnike in čitatelje Primorskega dnevnika.

Izlet bo od 26. septembra do 3. oktobra z odhodom in povratkom na letališče Brnik. Odhod z Brnika ob 15.40 (po jugoslovanskem času) in povratek na Brnik ob 14.45 (po jugoslovanskem času).

Prvi štirje dnevi izleta, vključno z vožnjo, so namenjeni za ogled Leningrada, naslednji štirje, vključno s povratno vožnjo, pa za ogled Moskve. Podroben program bomo še sporočili.

Cena izletu je 134.000 lir, V tej vsoti je vračunan tudi prevoz z avtobusom iz Trsta naravnost na ljubljansko letališče in nazaj in bivanje v hotelih A kategorije. Potniki-italijanski državljani, morajo imeti veljaven potni list, vstopni vizum za Sovjetsko zvezo bo oskrbela ljubljanska poslovalnica Yugotoursa. Potrebne so tri fotografije. Ob vpisu vplača izletnik 70.000 lir, ostalo ob ureditvi potnih formalnosti.

Prijave do zasedbe vseh razpoložljivih prostorov v letalu sprejemamo v upravi Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6/II., soba št. 23 do sobote 30. t.m.

Važno: eden izmed prijavljenih potnikov bo izžreban za brezplačno potovanje!

NA POBUDO KONZORCIJA IN SEJEMSKE UPRAVE

Posvetovanje o tovornem postajališču pri Fernetičih

Dokončen načrt precej drugačen od izvirnega - Glavna kamionska cesta ne bo šla skozi vas - Meglena zagotovila v zvezi z interesi prizadetih domačinov

Na pobudo ravnateljstva velesejemske uprave in Konzorcija za tovorno postajališče pri Fernetičih je bilo včeraj v dvorani za konference na razstavišču posebno posvetovanje o gradnji postajališča. Posvetovanje so sklicali v zvezi z začetkom del za gradnjo prvega dela nove infrastrukture, saj so delavci prav te dni zasadili prvo lopato, dobrih deset let po tem, ko se je porodila ustrezna pobuda.

Po krajših uvodnih nagovorih predsednika velesejma dr. Slocovicha in predsednika tržaške pokrajine in Konzorcija za tovorno postajališče dr. Zanettija, sta spregovorila dr. P. Zorzi in ing. S. Zorzi iz Milana, ki sta orisala dokončni načrt postajališča, in sicer prvi z gospodarskega, drugi pa s tehničnega vidika. O glavnih značilnostih nove infrastrukture smo že večkrat poročali v našem listu, kljub temu pa je bilo izvajanje obeh strokovnjakov zanimivo, ker je bil načrt za postajališče, ki sta ga svoj čas izdelala tržaška izvedenca ing. Pellis in ing. Amodeo, še v letošnjem maju ponovno in dokončno predelan. P. Zorzi je v tej zvezi naglasil, da je na podlagi posebne ankete ugotovil, da odpade na mejni prehod pri Fernetičih 20,1 od sto vsega uvoza in 31,8 od sto vsega izvoza z našega področja v zaledje. Oba deleža naj bi se po zgraditvi postajališča občutno povečala, kar bo zahtevalo ureditev infrastrukture ustreznih razsežnosti.

Postajališče bo organizirano tako, da bo razpolagalo z neodvisno carinsko službo, z lastnim laboratorijem za analizo blaga, z bančnimi, zavarovalnimi in drugimi storitvami, z živinozdravniško službo, mehaničnimi delavnicami, motelom in drugimi napravami za potrebe kopenskega prometa (po cesti in po železnici, saj bo področje povezano tudi z opensko železniško postajo) in gospodarskih operaterjev. Na razpolago bodo primerna postajališča za tovornjake, skladišča, posebno skladišče za kontejnerje in druge naprave za sodoben promet.

Prvotni načrt je bil predelan zlasti kar zadeva cestne zveze: kamionska cesta ne bo speljana skozi vas, ampak južno od državne ceste štev. 58, tako da bo v središču Fernetičev dovolj prostora za nove gospodarske in turistične pobude. Postajališče bo povezano s carinsko bazo v Sežani s posebnim cestnim krakom, tako da se bo osebni in turistični promet odvijal po sedanji cesti povsem ločeno od tovornega.

V zvezi s stroški, predvidenimi za novo infrastrukturo, je predsednik Zanetti omenil vsoto 11,7 milijarde lir, izključen strošek za nabavo potrebnih zemljišč in davčne dajatve. Konzorcij razpolaga danes s skoraj 3 milijardami, od katerih je 1.130 milijonov deželnega prispevka in 1.860 milijonov prispevka iz sklada generalnega vladnega komisariata za deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Čez Fernetiče gre danes poprečno 255 tovornjakov na dan, zmogljivost postajališča pa je preračunana za trikrat večji promet.

Posvetovanja so se udeležili številni predstavniki tukajšnjih oblasti in poslovnih krogov, med njimi predsednik deželnega odbora Berzanti, predsednik in ravnatelj združenja trgovcev Rigoletti in Geppi, predsednik in ravnatelj tržaške luke Franzil in Colautti, predsednik industrijske cone Sacerdoti, župan repentabrske občine Guštin, načelnik gospodarske komisije pri SKGZ, Svetina, jugoslovanski generalni konzul v Trstu Trampuž in druge osebnosti. Prisotno je bilo tudi močno odposlanstvo iz Slovenije, ki ga je vodil podsekretar pri IS SRS M. Šamec in v katerem so bili strokovnjaki B. Kompare, ing. M. Kontelj, ing. M. Kranjc, ing. M. Marusig, R. Pirjevec, N. Sekula, ing. S. Valič, E. Zadnik, ing. L. Avanzo, M. Štraus in arh. B. Tomac za Poslovno združenje IMOS iz Ljubljane.

Prisotnost večjega števila povabljencev iz sosedne republike, ki je neposredno zainteresirana za gradnjo postajališča, ki bo tesno povezano v vzporedno napravo pri Sežani, bi po našem mnenju narekovala nujno prisotnost prevajalca. V resnici so bila poročila in poznejša razprava samo v italijanščini. Zaradi važnosti vprašanja bi bilo tudi dobro, da bi tudi kdo uradno nastopil v korist domačinov od Fernetičev, ki bodo največ žrtvovali za uresničitev nove infrastrukture. Karlo Grgič iz Padriča je pravilno poudaril, da bo gradnja postajališča dvakrat prizadela lastnike zemlje: prvič kot imetnike ustreznih lastninskih pravic in drugič kot pripadnike slovenske manjšine na tem področju. In končno menimo, da tudi Zanettijev odgovor na Grgičev nastop, češ da bo Konzorcij že poskrbel za to, da bodo interesi domačinov primerno upoštevani, je bil presplošen, da bi mogel pomiriti zaskrbljene domačine.

Gisela May v Miljah

Sinoči je občinska uprava v Miljah v sodelovanju z ARCI priredila v okviru poletnega venca «srečanj na trgu» imeniten recital igralke in pevke Berliner Ensembla iz Nemške demokratične republike, slovite Brechtove tolmačice Gisele May. Posredovala nam je v sporedu z naslovom «Teh štirideset let» venec besedil, ki jih je Brecht namenil uglasbitvi, ki jo je naročil sodelavcem Kurtu Weillu, Hannsu Eislerju in Paulu Dessau. Oceno tega vrhunskega večera bomo objavili v eni izmed prihodnjih številk.

Pred nastopom je miljska občinska uprava počastila imenitno gostjo s sprejemom v občinski palači ob navzočnosti vsega občinskega sveta. Po uvodnih besedah podžupana Bordona je umetnica izrazila svoje zadovoljstvo, da lahko posreduje ustvarjalnost socialistične dežele v mestu, ki ga vodijo ljudske sile. Nazadnje jo je pozdravil in se ji zahvalil za obisk miljski župan Gastone Millo.

Ravel Kodrič

NOCOJ GALA PREDSTAVA

Številne novosti pod šotorom cirkusa treh bratov «Orfei»

Plavolasa «zvezda» Liana Orfei je včeraj v novinarskem krožku predstavila «circorama 1973»

Nocoj ob 21.45 se bodo pod velikim šotorom cirkusa treh bratov Orfei, v naselju S. Sergio, prižgali žarometi za «gala» predstavo «circorama 1973». Napovedujejo jo bolj privlačno in razkošno od predstave, ki smo jo v Trstu videli pred dvema letoma in pol, ko je bil cirkus Orfei zadnjič pri nas. Velike novosti in privlačnosti je včeraj napovedala «zvezda» cirkusa, plavolasa lepotica Liana Orfei v novinarskem krožku.

Znana umetnica cirkusa, ki pa je zaslovela tudi v filmskem svetu, se je predstavila v novinarskem krožku, kjer je bilo zadnje popoldansko srečanje letošnje sezone, ki jih vodi Fulvia Costantinides. Liana Orfei je spregovorila o svojem čudnem svetu cirkuških ljudi, akrobatov, klovnov, pa tudi živali, od konjev do levov in slonov. Orisala je nekatere novosti letošnje predstave, v kateri so poleg nastopov umetnikov in živali tudi predvajanja filmskih posnetkov, ki še bolj razzivijo dogajanje na areni.

Liana Orfei in njena brata Nando in Rinaldo bodo letos predstavili poleg vseh «normalnih» cirkuških zvrsti tudi dva vrhunska umetnika: ekvilibrista, «ki je premagal silo teže», kot pravi Liana, saj se mirno premika na vrhu piramide jeklenih valjev, ter Chana Tyglenja, «najtršo pest na svetu» mojstra v karateju, ki se ga je naučil od samih mojstrov tehnike, po kateri človeška pest postane trda kot jeklo, v Tibetu in v Koreji. «Vsekakor je dosti novosti», je Liana Orfei zaključila svoj pogovor z novinarji in s publiko, «toda duša cirkusa bo ostala vedno ista, čista in neomadeževana».

Liana Orfei

Danes je na sporedu samo «gala» predstava, od jutri bosta vsak dan vse do 11. julija na sporedu po dve predstavi in sicer popoldanska ob 17.30 in večerna ob 21.45. Vreme, ki se odločno izboljšuje, zlasti pa zanimive privlačnosti cirkusa in ogromnega živalskega vrta, bodo prav gotovo privabile v naselje S. Sergio pod velik šotor cirkusa Orfei veliko mladih in manj mladih Tržačanov.

Včeraj dopoldne je sprevod pisane cirkuške karavane šel skozi mestno središče. Sprevod se je kmalu po 10. uri podal izpred železniške postaje in krenil po Ul. Ghega, Ul. Carducci, Stari mitnici, Drevoredu D'Annunzio do Senenega trga in dalje do naselja S. Sergio, kjer so postavili šotore.

DANES NA TRŽAŠKEM SEJMU

Doprinos zavarovalstva h gospodarskemu razvoju

Nastopili bodo predstavniki najvidnejših zavarovalnic

Današnji dan na sejmu bo namenjen vprašanjem zavarovalstva. Ob 10. dopoldne bo v dvorani za konference zasedanje na temo «Zavarovalstvo in poslovni svet», ki ga prirejata vodstvo velesejma in Vsedržavno združenje zavarovalnic (ANIA). V popoldanskih urah bo na vrsti srečanje s časnikarji, na katerem bodo predstavniki najvidnejših zavarovalnic orisali doprinos zavarovalnic k razvoju gospodarstva v Italiji.

Ob 17. uri je na sporedu okrogla miza o razvoju telefonije v okviru ustanov in podjetij, ki jo organizirata italijanska telefonska družba SIP in Società italiana telecomunicazioni Siemens SpA. Spregovorili bodo strokovnjaki ing. Vianello iz Benetk, ing. Balugani in ing. Marzari iz Milana.

V dvorani za konference je sinoči predaval docent politične ekonomije na milanski univerzi prof. G. La Malfa, sin. republikanskega voditelja. Govornik je obravnaval temo: «Razvoj mednarodnega denarnega položaja» od leta 1963 dalje. Predavatelj je omenil razvoj dogodkov zlasti v zvezi z razvrednotenjem ameriškega dolarja in revalvacijo nemške marke in japonskega jena, glede današnjega položaja pa je dejal, da če bo EGS vztrajala pri svoji gospodarski politiki, bi se odnosi z Združenimi državami Amerike lahko sprevrgli v trgovinsko «vojno». Vse od leta 1963 dalje je kupna moč italijanske valute nazadovala, danes pa je inflacija dosegla prav nevarno stopnjo. Zato je nujno potreben prestop k trdnejši denarni in davčni politiki, ki naj bo v skladu s politiko drugih članic EGS, kajti nevarno je, da bi Evropska gospodarska skupnost uvedla nove carinske omejitve za poslovanje s članico, ki je na denarnem področju nastopila povsem svojstveno pot, kot je storila Italija pred kratkim.

NAGRADE NA VELESEJMU

Lucia Barbato, Ul. Zanetti 1, Trst — pražilec (Radiotutto); Magda Vascotto, Ul. Ponticello 23/2, Trst — likalnik (Radio Ancona); Roberto Jacovich, Ul. Conti 30, Trst — zaboj likerjev (Rene Briand); Carla Odinal, Ul. Crisciani 10, Trst — zaboj likerjev (De Macori).

Znanstveni seminarji pri miramarskem «Centru»

Pri Miramaru so se včeraj sestali predstavniki mednarodne organizacije Unesco, dunajske Agencije za atomsko energijo AIEA in tukajšnjega Mednarodnega središča za teoretsko fiziko, da bi vzeli v pretres poslovanje in režijo ustanove pred napovedano okrepitvijo njenega znanstvenega delovanja.

Za Unesco so se sestanka udeležili prof. Harrison iz Kanade, prof Novošilov iz Sovjetske zveze in prof. Forti iz Italije, dunajsko ustanovo AIEA sta zastopala podravnatelj Goswani (Indija) in dr. E. O'Neal (ZDA), medtem ko so miramarsko znanstveno ustanovo predstavljali ravnatelj Salam (Pakistan), podravnatelj Budini (Italija) in znanstveni tajnik Hamende (Avstrija).

Od danes dalje do vključno 29. junija bo pri Miramaru seminar o «šibkih interakcijah», ki se ga udeležuje 150 znanstvenikov iz vsega sveta.

Na pobudo tržaškega Inštituta za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi ISDEE bo v četrtek v našem mestu zanimivo predavanje o petletnih izkušnjah gospodarske preobrazbe na Madžarskem. Predaval bo predsednik združenja madžarskih ekonomistov in ravnatelj Urada za cene prof. Béla Csicós-Nagy iz Budimpešte. po predavanju, ki bo ob 18. uri na sedežu inštituta (Trst, Corso Italia 27), bo razprava.

Košare za smeti na cesti za Fernetiče

Občinska služba za mestno čistočo je postavila na odseku ceste, ki pelje z Opčin do Fernetičev, pet velikih košev za smeti, kot je pred časom objubil občinski odbornik za industrijske službe Abate. Koše bodo izpraznili vsak dan.

Občinska uprava upa, da se bodo mimoidoči in zlasti turisti redno posluževali košar pri odmetavanju smeti in odpadkov.

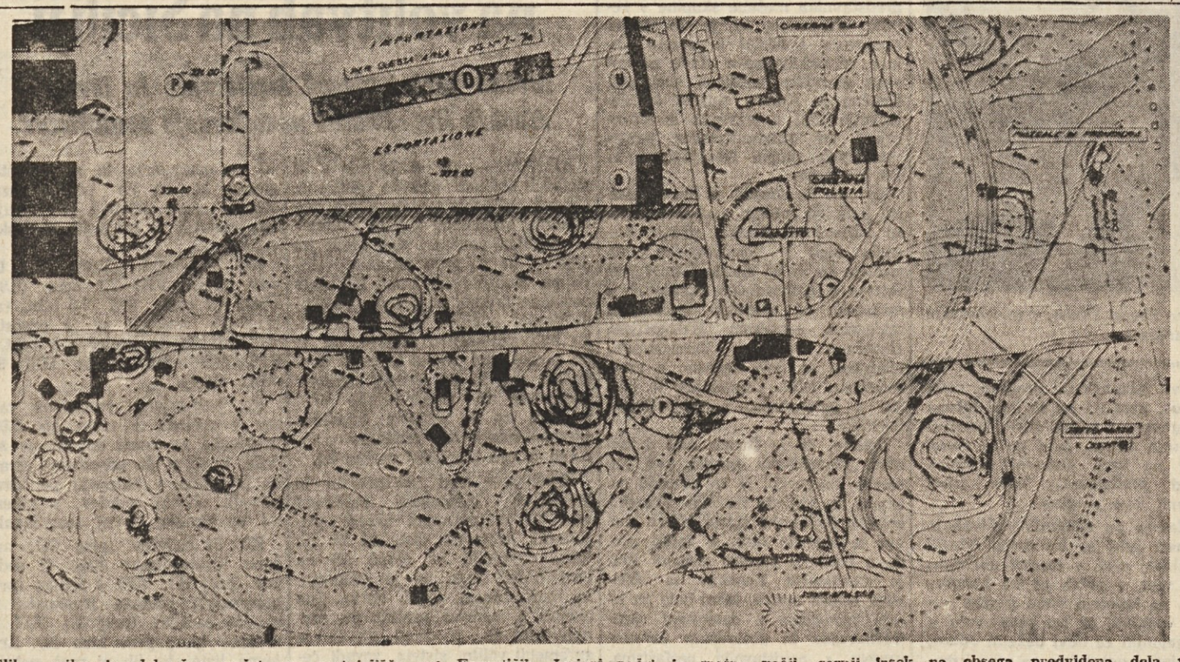

Slika prikazuje dokončen načrt za postajališče pri Fernetičih. Izvirni načrt je znatno večji, gornji izsek pa obsega predvidena dela v neposredni bližini mednarodnega prehoda. Posebej velja omeniti traso nove kamionske ceste, ki se bo izognila vasi, tako da bodo v središču lahko nastale nove gospodarsko - turistične pobude. S slike je razviduo tudi, da bodo vse ceste speljane tako, da se ne bodo nikjer križale v nivoju in da ne bodo v ničemer ovirale osebnega in turističnega prometa po sedanji cesti Opčine - Sežana

P. D. VESNA

organizira še v petek, 29. t.m. od 9. do 15. ure

EX TEMPORE

Nagrajevanje bo isti dan ob 18. uri

Prijavljenci naj se javijo v prosvetnem domu «A. SIRK»

Izleti

Zveza partizanov z Opčin organizira z udeležbo članov okoliških vasi tradicionalni izlet v Trnovski gozd. Izlet je razdeljen na dva dela: od 22. do 28. julija bo taborenje z lastno kuhinjo, 29. julija pa bo odhod z avtobusi in skupno kosilo na odprtem. Vpisovanje pri «Pohištvu Renar», Proseška ulica št. 3, Opčine, do 15. julija letos.

SPDT organizira 1. julija 1973 avtobusni izlet na Vršič. Z Vršiča peš na Sleme, kjer bo proslava 70-letnice planinskega društva Jesenice. Ob tej priložnosti bodo prikazali gorske reševalne akcije v steni. Po želji se bodo planinci lahko povzpeli na Mojstrovko. Vpisovanje do 27. t.m. pri Norči v Ul. Geppa in na Proseku v trgovini «Šport Starc».

Razstave

V sredo, 27. t.m. ob 17. uri po sončnem času bo v **MESTNI GALERIJI PIRAN** odprl razstavo svojih del tržaški slikar Demetrij Cej. Razstava bo trajala do 8. julija.

Jutri, 27. t.m. ob 19. uri, bo v galeriji **FORUM** v Ul. Coroneo 1 odprl razstavo svojih del Kosta Alex.

V KRAŠKI GALERIJI v Repnu razstavlja tržaški slikar Silvester Godina.

V galeriji Tommaseo kolektivna razstava Devetta - Mascherini - Rosignano - Sormani - Spacal. Razstava bo odprta do 28. t.m.

V občinski galeriji je odprl razstavo svojih del tržaški slikar Nino Gergolet, ki bo razstavljal do 30. t.m.

Včeraj - danes

DANES, TOREK, 26. junija
GRUDA

Sonce vzide ob 5.17 in zatone ob 20.58. — Dolžina dneva 15.41. — Luna vzide ob 1.30 in zatone ob 15.19.

JUTRI, SREDA, 27. junija
EMA

VREME VČERAJ: najvišja temperatura 22,6 stopinje, najnižja 16,3 — ob 19. uri 22,4 stopinje, zračni pritisk 1015,5 mb. rahlo narašča, veter 5 km na uro vzhodni, vlaga 71-odstotna, nebo 7/10 pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 25. junija 1973 se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo pa je 17 oseb.

UMRLI SO: 95-letna Nina Alice Coen vd. Narduzzi, 75-letni Alessandro Vellani, 66-letni Mariano Tosches, 79-letna Stefania Uchernegg, 68-letni Armando Di Patria, 76-letna Anna Mahnic vd. Furlan, 66-letni Armando Tommasini, 67-letni Ezio Besca, 76-letni Giulio Arco, 74-letni Antonio Vanzin, 84-letni Giuseppe Kresevic, 77-letni Giobatta Peressin, 69-letni Oscar Pesto, 78-letni Oscar Fazzini - Giorgi, 82-letna Maddalena Vidoni vd. de Bosich de Trandofilo, 79-letni Vincenzo Sportiello, 85-letna Emma Petterin vd. Voletti.

Vpisovanje otrok v osnovno šolo do 30. junija

Gledališča

SAG
Slovensko amatersko gledališče sporoča, da bo drugi del III. rednega občnega zbora gledališča v sredo, 27. junija ob 20. uri v dvorani p.d. «I. Cankar». Na dnevnem redu volitve in razno.

Kino

«La Cappella Undergraund» — 21.00 «Salmo rosso». Režira Niklos Jancio (Madžarska 1972).
Nazionale 16.00 «Lo chiamavano cinque dita di violenza». Barvni japonski film.
Excelsior 16.00 «Il grande valzer». Barvni film. Horst Bucholz, Mary Costa, Rossano Brazzi.
Grattacielo 16.30—22.10 «Che cosa è successo tra mio padre e tua madre?» Barvni film. Jack Lemmon, Juliet Mills.
Fenice 16.00—22.15 «La caccia». Barvni film. Marlon Brando. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Eden 16.30—22.15 «Canterbury n. 2». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz 16.30—22.15 «Un dollaro d'onore». Barvni western film. Igrata John Wayne in Dean Martin.
Aurora 16.30 «La Tosca». Barvni film. Monica Vitti in V. Gasman.
Capitol 16.30 «Il monaco». Barvni film. Natalie Delon in Franco Nero. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.00—18.00—20.00—22.00 «Getaway». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom. Steve McQuin in Ali McGraw.
Filodrammatico 16.30 «Gli altri racconti di Canterbury». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «Lo scopone scientifico». Barvni film. A. Sordi, Betty Davis, Silvana Magnano.
Vittorio Veneto 16.30 «Provaci ancora Sam». Barvni film. Woody Allen, Diane Keaton in Tony Roberts.
Abbazia 16.30 «I maledetti figli dei fiori». Barvni dramatični film. Michael Brandon, Tippy Wolker. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Astra 16.30 «1972 - Dracula colpisce ancora». Barvni film. Christopher Lee. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ideale 16.30 «Il segno del coyote». Barvni film. Fernando Casanova in Maria Galicia.
Impero 16.30 «Film d'amore e d'anarchia ovvero stamattina alle 10 in via dei Fiori nella nota casa di tolleranza». Giancarlo Giannini, Mariangela Melato. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Šolske vesti

Državno didaktično ravnateljstvo v Dolini obvešča, da bo vpisovanje na vseh šolah ravnateljstva, in sicer v Dolini, v Mačkoljah, pri Domju, v Ricmanjih, v Borštu, Boljuncu, na Pesku, v Žavljah in pri Koroščih vsak delovni dan v dopoldanskih urah do 30. junija.

Po tem dnevu bo vpisovanje samo na ravnateljstvu v Dolini.

Opensko didaktično ravnateljstvo obvešča, da bo na vseh šolah vpisovanje v prvi razred do 30. junija od 9. do 12. ure.

Državno didaktično ravnateljstvo pri Sv. Jakobu obvešča, da bo vpisovanje na vseh osnovnih šolah ravnateljstva in sicer pri Sv. Jakobu, D. Kette v Ul. sv. Frančiška, v Ul. Donadoni, pri Sv. Ani in v Škednju do 30. junija t.l.

Državno didaktično ravnateljstvo pri Sv. Ivanu obvešča, da bo vpisovanje na vseh osnovnih šolah ravnateljstva in sicer Oton Župančič pri Sv. Ivanu, Ul. Caravaggio 4, Milčinski na Katinari, v Rojanu in v Barkovljah do 30. junija t.l.

Državno didaktično ravnateljstvo v Nabrežini obvešča, da bo vpisovanje v I. razred v vseh osnovnih šolah ravnateljstva do 30. junija v dopoldanskih urah. V poštev pridejo otroci rojeni v letu 1976. Učenci ostalih razredov bodo vpisani uradno.

Ravnateljstvo državnega znanstvenega liceja «France Prešeren» v Trstu, Ul. Guardiella 13/1, sporoča, da dne 24. julija 1973 ob 12. uri zapade rok za vpis za šolsko leto 1973/74. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo državnega učiteljišča Anton Martin Slomšek v Trstu, Ul. Caravaggio 4, sporoča, da 24. julija 1973 ob 12. uri zapade rok za vpis za šolsko leto 1973-74. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

KONZORCIJ PRIDELOVALCEV VIN TRŽAŠKE OBČINE

PRIREJA V KRIŽU

v dneh 28., 29. in 30. t. m.

7. RAZSTAVO IN POKUŠNJO DOMAČIH VIN

V kulturnem sporedu bodo sodelovali: mladinska godba ter moški pevski zbor «Vesna» iz Križa, **Lojze Hlede s Števerjanskim kvintetom in mestna godba «G. Verdi».**

Za prigrizek bo poskrbljeno

Izbrani teksti za 3., 4. in 5. razred osnovnih šol

Šolski skrbnik sporoča, da je ocenjevalna komisija 11. maja zaključila svoje delo za izbiro pomožnih učbenikov za 3., 4. in 5. razred slovenskih osnovnih šol. Izbrane tekste so že poslali v odobritev Vsedržavni ustanovi za ljudske in šolske knjižnice.

Deželne podpore v prid zadružništvu

Na predlog odbornika Varisca je deželni odbor na zadnji seji porazdelil vsoto 150 milijonov lir med razne ustanove, ki se ukvarjajo z razvojem zadružništva. Tretjino vsote (50 milijonov) je odbor nakazal pokrajinskim in deželnemu združenju zadrug, 100 milijonov pa bodo skupno prejele zadružne ustanove v deželi, in sicer za kritje propagandnih stroškov. Pomoč bo prejelo 97 zadrug iz videmske, 49 iz pordenonske, 39 iz tržaške in 24 iz goriške pokrajine. Deželno odborništvo je nadalje priznalo posebne nagrade 111 dijakom iz videmske pokrajine, ki so sestavili najboljše proste spise o pomenu zadružništva na podlagi ustreznega natečaja, ki je bil pred časom razpisan v omenjeni pokrajini.

RAZPIS

Enomesečna praksa za slovenske študente v slovenskih bolnišnicah

Na vabilo Slovenskega zdravniškega društva so letos znova razpisale enomesečno počitniško prakso za slovensko govoreče študente medicine iz zamejstva sledeče ustanove:

1. Psihiatrična bolnica Begunje na Gorenjskem
2. Splošna bolnica Celje - Bolniška delovna enota Topolšica
3. Zdravstveni dom Domžale
4. Psihiatrična bolnica Idrija
5. Splošna bolnica Jesenice
6. Splošna bolnica Koper
7. Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj
8. Klinične bolnice — Dermatološka klinika, Ljubljana, Zaloška 2
9. Klinične bolnice — Inštitut za gerontologijo in geriatrijo, Ljubljana, Riharjeva 24
10. Klinične bolnice — Ortopedska klinika, Ljubljana, Zaloška 9
11. Klinična bolnica za otroške bolezni, Ljubljana, Vrazov trg 1
12. Klinična bolnica za porodništvo in ženske bolezni, Ljubljana, Šlajmarjeva 3
13. Splošna bolnica Maribor
14. Splošna bolnica Novo mesto
15. Medicinska fakulteta - Inštitut za mikrobiologijo, Ljubljana
16. Splošna bolnica, Murska Sobota
17. Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj
18. Bolnica Ivana Regenta Sežana
19. Splošna bolnišnica v Slovenj Gradcu
20. Splošna bolnišnica Trbovlje

Imenovane ustanove bodo študentom nudile brezplačno hrano in honorar ter po možnosti priskrbele bivališče. Praksa bo v juliju in avgustu.

Vabimo kandidate, da se dogovorijo naravnost z direktorji imenovanih ustanov. Če bo na kako ustanovo naslovljenih več prošenj, kakor imajo mest, jih bo le-ta odstopila drugi.

ODPOTOVALA JE IZ GORICE VČERAJ ZVEČER

Danes si bo v Rimu goriška delegacija prizadevala za obnovo zakona o prosti coni

Sestavljajo jo zastopniki trgovinske zbornice, zveze trgovcev ter zveze industrijcev - Sedanji zakon je treba ne le obnoviti, marveč tudi spremeniti

Vprašanje proste cone je v Gorici vedno na dnevnem redu. Sedanji zakon zapade konec leta, vendarle so se zastopniki goriških krajevnih in gospodarskih organov ter zastopniki raznih strokovnih združenj, pričeli zanimati za to, da bi zakon ob njegovi zapadlosti obnovili. Tukajšnji faktorji so izkoristili volilno kampanjo, ker so semkaj prišli številni ministri in podministri in so te angažirali s pomočjo tukajšnjih zastopnikov strank, ki jim omenjeni vladni možje pripadajo.

Nocoj bo v Rim odpotovala strokovna delegacija goriških zastopnikov, ki bo imela jutri in morda še v prihodnjih dneh razgovore na odgovornih ministrstvih v prestolnici. V delegaciji so predsednik trgovinske zbornice Lupieri, tajnik zbornice dr. Bertolazzi, načelnik urada za prosto cono Martellani, predsednik zveze trgovcev Barnaba in direktor te zveze dr. Sacrano, predsednik zveze industrijcev Caselgrandi in direktor te zveze dr. Veronese.

Delegacija bo po vsej verjetnosti obiskala visoke funkcionarje na nekaterih ministrstvih, skušala pa bo najti stik tudi z ministri in podministri, s katerimi so take stike imeli že v Gorici. To so ministri Malagodi, Ferri in podminister Amadei. Ne vemo sicer kaj lahko reče Malagodi, ko je na tem da pobere šila in kopita in zapusti mesto ministra. Zastopniki goriške delegacije bodo v prestolnici govorili ne le o navadni obnovitvi zakona, kajti sedanjega zakona noče v Gorici nihče obnoviti, marveč tudi o spremembi njegove vsebine. Občinski in pokrajinski svet ter sindikati zahtevajo nov zakon, po katerem naj bi industrija dobila več olajšav kot do sedaj, to z nalogo, da bi se v industrijskih podjetjih zaposlilo čimveč ljudi.

Obnova zakona bo precej težka stvar, čeprav so se vsi ministri v času volilne agitacije obvezali, da se bodo ogreli zanjo. Tudi tokrat, kot že v preteklosti, se proti zakonu o goriški prosti coni borijo videmski gospodarski krogi, ki ne trpijo določene konkurence goriške industrije, ki ima še danes, sicer manj kot nekoč, nekaj finančnih in carinskih olajšav. Od sedanjega zakona o prosti coni imata finančno korist tudi goriška in sovodenjska občina, ki dobivata v zameno od države prispevke za izgubljeno trošarino.

Podpore pokrajine za društva in ustanove

Pokrajinska uprava obvešča vse zainteresirane ustanove in društva, da zapade prihodnjega 15. julija rok za predložitev prošenj za podpore, ki jih iz deželnih fondov daje pokrajinska uprava na podlagi deželnih zakonov št. 25/1966, 43/1971 in 13/1972. Gre za zakone, ki določajo podpore za dijaške menze, dijaške domove, šolski pouk ter za psihosocialne službe. Kot v prejšnjih letih bo za potrebe osnovnih šol skrbela pokrajinska skupnost patronatov. Zadnji zakon pa določa pomoč šolam za strokovno usposabljanje, za bolničarje, zdravstvene asistente in podobno.

Prošnje je treba poslati v 3 izvodih (prva mora biti na kolkovanem papirju) na ustrezni urad pokrajinske uprave v Gorici, Korzo Italija 55, do 15. julija. Prošnjam je treba dodati še poročilo in podatke o predvidenih stroških.

Vpisovanje v slovenske otroške vrtce

Goriško županstvo javlja, da so že pričeli vpisovanje v občinske otroške vrtce. Vpisovanje bo trajalo do 28. t.m. vsak dan od 9. do 12. ure. Slovenske starše opozarjamo, da so v mestu trije otroški vrtci in sicer v Ulici Randaccio, v Ulici Croce in v Ul. Torriani.

Ob vpisu morajo starši prinesti s seboj rojstni list ter potrdilo o cepljenju. Prednost ob vpisu bodo imeli otroci rojeni v letu 1968. Starši iz Šentmavra bodo svoje otroke vpisali v vrtec v Ulici Torriani.

Vpisovanje v slovenske osnovne šole

Državno didaktično ravnateljstvo osnovnih šol s slovenskim učnim jezikom obvešča, da se je že začelo vpisovanje v 1. razred na vseh osnovnih šolah. Vpisovanje bo trajalo do konca meseca.

V poštev pridejo otroci rojeni v letu 1967. Učenci ostalih razredov bodo avtomatično vpisani v višje razrede.

V VERDIJU V ČETRTEK ZVEČER

Zaključek glasbene sezone z Rossinijevim koncertom

Pino Trost bo dirigiral orkester in zbor Verdijevega gledališča v Trstu

Glasbeno sezono v goriškem Verdijevem gledališču bodo zaključili v četrtek zvečer s simfoničnim koncertom Rossinijevih skladb. S tem hočejo počastiti spomin velikega italijanskega skladatelja G. Rossinija. Sodelovali bodo pevci, ki so bili nagrajeni na natečaju «Voci nuove rossiniane». Najbolj znane arije tega priljubljenega skladatelja bodo peli sopran Mariana Niculescu, mezzosopranistka Lucia Valentini Terrani, tenor Ernesto Palacio, bariton Antonio Salvadori, bas Carlo Oggioni. Nastopila bosta orkester in pevski zbor gledališča Verdi iz Trsta pod taktirko dirigenta Pina Trosta.

Koncert prireja ustanova EMAC, pričel se bo ob 21.15. Vstopnice prodajajo v agenciji Appiani na Korzu Italija in stanejo 1.000 lir za numerirane prostore, abonenti EMAC jih lahko dobijo po 500 lir, dijaki in mladi delavci lahko dobijo vstopnice po 300.

PD «JEZERO» DOBERDOB priredi 28., 29., 30. junija in 1. julija običajni

PRAZNIK OB JEZERU

Vsak večer ples z zabavnim orkestrom «I Salvador». 28. in 30. junija tekmovanje v briškoli z lepimi nagradami. Deloval bo dobro založeni bife s hladnimi pijačami, domačim vinom in specialitetami na žaru.

Vsi vljudno vabljeni!

Nocoj koncert v cerkvi sv. Ivana

V priredbi SKPD «Mirko Filej» iz Gorice, bo danes zvečer ob 21. uri v cerkvi Sv. Ivana koncert komornega ansambla «Musica antiqua». Igrali bodo Miloš Pahor (flavta), Vili Jamšek (violina), Marko Fabiani (violina), Maria Liberšar (viola) in Edi Majaron (čelo). Na sporedu dela Johana Christiana Bacha, Haydna, Beethovna in Boccherinija.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «Torino nera» B. Spencer in M. Baxer. Barvni film.
CORSO 17.00—22.00 «Notte sulla città». A. Delon in C. Deneuve. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.00—22.00 «Un bacio e una pistola». K. Meehr in P. Stewart. Barvni film.
CENTRALE 17.00—21.30 «I Cinesi dal braccio di ferro». Barvni film.
VITTORIA 17.30—22.00 «L'orgia del vampiro». K. Teilor in G. Williams. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO 17.30—22.00 «Donne sopra», femmine sotto». Barvni film.
EXCELSIOR 16.30—22.00 «Gli eroi». Barvni film.
PRINCIPE 17.30—22.00 «L'erede». Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Igralec in prostitutka», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA «Skrivnostna vojna Hary Friga», ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.
DESKLE «Diamanti so večni», ameriški barvni film ob 20.00.
RENČE «Topovi za Kordobo», ameriški barvni film ob 20.00.
PRVAČINA. Prosto.
KANAL Prosto.
POTUJOČI KINO GRGAR «Obračun na Karibih», francoski barvni film ob 20.00.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Villa San Giusto, Korzo Italija 224, tel. 83-538.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna San Nicolò. Ul. 1. maja, tel. 73-328.

POMEMBNA ZMAGA LASTNICE ZEMLJIŠČ NA HUDEM LETU

Sodišče je izdalo nalog za izgon iz nekaterih prostorov Golf Cluba

Včeraj so, kljub številnim prizivom, izgon dejansko izvršili

Na zelenih tratah lonjersko - padriškega Hudega leta so zabeležili včeraj nenavaden potres. Ne geološkega izvora, seveda, temveč družbeno - gospodarskega značaja. Lastnica dveh zemljišč, na katerih je urejeno golf igrišče in od katerih se eno vleče v dolžino kar 370 metrov, je včeraj dosegla nalog za izvršitev izgona s prostorov, ki so na njenem zemljišču. To pomembno sodno zmago je dosegla Milka Glavina iz Lonjerja, ki jo je uspešno zastopal odvetnik Bogdan Berdon.

Zanimivo je ob tem najprej povedati, kako je prišlo do ureditve igrišča za golf na Hudem letu. Zgradila ga je Zavezniška vojaška uprava, kajti znano je, da angleški človek ne more brez golfa, kot ne more brez čaja ob petih popoldne. V ta namen so zavezniške oblasti začasno zasedle številna lonjerska, padriška in bazovska zemljišča. Ko so leta 1954 prišli naši kraji spet pod italijansko upravo, so nekateri tržaški in videmski finančni mogotci ustanovili delniško družbo «Società sportiva del Carso e dei Campi del Golf», ki ji sedaj predseduje grof. Guarnieri. V splošnem je bila ta okoliščina širši javnosti prikrita. Vsi so vedeli le o obstoju športnega krožka «Golf Club di Trieste». To jasno dokazuje, kako je pri nas, z razliko, denimo, od anglosaškega mišljenja, igra golfa in njen krožek predvsem izraz finančne elite, ki se mora krožku priključiti, če ne drugače, vsaj iz tako imenovane «moralne dolžnosti» in zaradi svojega statusa na družbeni lestvici. Z dejanskim športom se ukvarjajo le redki člani, denimo nekateri mlajši, ki se morajo za ugledno mesto na tej družbeni lestvici še potegovati.

Z našega slovenskega narodnostnega stališča je še posebej pomembno poudariti špekulativne možnosti delniške družbe, ki se skriva za etiketo športnega društva, ki pa razpolaga s 50 milijoni naloženega kapitala in z možnostjo izvedbe raznih gradenj, za katere pa je trenutno prvi pogoj da kdor gradi, razpolaga z desetimi hektarji zemljišča.

Že ob tej ugotovitvi postane marsikaj jasno, vendar so naši ljudje, lastniki zemljišč, doslej menili, da se je težko boriti proti tem finančnim mogotcem, zaradi česar so največkrat dovoljevali zasedbo teh svojih zemljišč. Prav zato je včerajšnja pravna zmaga odvetnika, ki je zastopal lastnico Glavinovo, ali kakor so jo člani delniške družbe ironično prekrstili v «Contessa Milka von Longera», toliko bolj pomembna, ker dokazuje, da ima lastnik vendarle pravico do svojih zemljišč in to pravico lahko uveljavi.

Boj seveda ni bil enostaven. Družba se je krčevito upirala ter celo najela kar tri odvetnike (Trampusa, Traunerja in Poiluccija), a je bilo vse zaman, kajti sodišče je vselej zavrnilo njihove prizive in opozicije ter odredilo, da mora Golf Club vrniti zemljišče ter del stavbe. Včeraj zjutraj je zato Glavinova, skupno z odv. Berdonom, nadzorovala izvršitev izgona. Tako igrišče kot stavba ob njem sta sedaj razpolovljena. Prostore, ki so na njenem zemljišču, to je del sobe, ki je bila preurejena v shrambo, urad, del neke večje dvorane ter del stranišč, so štrije delavci popolnoma izpraznili, in Milka Glavinova je sedaj edina gospodinja.

Nove plače za osebje špediterskih družb

Pogajanja za novo delovno pogodbo za osebje špediterskih in zasebnih prevoznih družb se bližajo pozitivnemu zaključku. Sindikalne organizacije FIAI - CGIL, UILTATEP, FILTAT-CISL so se namreč sporazumele z delodajalci za novo srečanje, na katerem bo govor predvsem o nekaterih normativnih zadevah, dopustih in sindikalnih svoboščinah v podjetjih. Sporazum o gmotnih izboljšavah pa je bil že sklenjen.

Prav zato pa so se sindikalisti sporazumeli z delodajalci, da bodo že ta mesec začeli uveljavljati določila sicer še nepodpisane pogodbe, spričo preprostega dejstva, da to olajša tudi računanje zaostankov in dozorelih dohodninskih sprememb.

Tako so delodajalci zagotovili, da bodo špediterska in avtoprevozna podjetja že ta mesec obračunala zaostanke od 1. aprila dalje in jih izplačala. Po novem računu bo izplačana tudi štirinajsta plača, na isti način pa bodo obračunali tudi zaostanke, ki izvirajo iz novih pogojev (praznično delo, nadure itd.)

Osebje za zaostanke ne bo prejelo forfetarnih vsot, pač pa morajo uprave podjetij obračunati dohodek za vsakega uslužbenca posebej. Račun bo vseeno enostavnejši, saj zadeva sporazum o novi delovni pogodbi mezdni povišek 16 tisoč lir za vse.

Glede dodatnega sporazuma in podpisa nove delovne pogodbe, so se sindikalisti dogovorili s predstavništvom delodajalcev, da bo sklicana v ta namen posebna seja v dneh 26. in 27. junija.

● *V teh dneh* so dodelili izvidnicam finančne straže, ki patrulirajo ob meji, dva izurjena psa za preprečevanje tihotapstva. Psa so namestili v Zgoniku. V kratkem bodo tržaški finančni stražniki dobili še dva psa, ki ju bodo namestili pri mejnem bloku pri Škofijah.

Zbor iz Divače gostoval v Povirju

V nedeljo popoldne je pred polno dvorano zadružnega doma v Povirju nastopil pevski zbor iz Divače ter v ženskem, moškem in mešanem sestavu izvajal kvaliteten koncert. Na sporedu so bile skladbe domačih primorskih skladateljev, ki so našim pevcem in poslušalcem najbolj blizu. Zborovodja Edi Race je s tem svojim nastopom znova potrdil, da zbor dobro obvlada in da se tako pevski zbor iz Divače približuje vrsti zelo dobrih zborov na Primorskem. Ker je zbor s tem nastopom zaključil letošnjo pevsko sezono mu želimo v bodoče še veliko uspehov

OB VELIKI PRISOTNOSTI OBČINSTVA

V Erjavčevem drevoredu v Novi Gorici so v nedeljo postavili kip Simonu Gregorčiču

Izdelal ga je kipar Zdenko Kalin - Priložnosti govor je imel dr. Danilo Lokar - Kip so izdelali na pobudo Kluba starih goriških študentov 22. julija bodo v Čepovanu odkrili spominsko ploščo dr. Karlu Podgorniku

V Erjavčevem drevoredu v Novi Gorici so v nedeljo zjutraj, ob prisotnosti velikega števila ljudi, odkrili doprsni kip goriškemu slavčku, pesniku Simonu Gregorčiču. Kip je delo kiparja Zdenka Kalina, odlitek je enak tistemu, ki je že nekaj let na kamnitem podstavku v Dijaškem domu v Gorici in tistemu, ki so ga pred kratkim odkrili na trgu v Braniku. Za postavitev kipa je poskrbel Klub starih goriških študentov, ki je v svojem večletnem delovanju postavil že več kipov in spominskih plošč našim zaslužnim možem v raznih krajih Primorske.

Nedeljske svečanosti se je udeležilo veliko ljudi. Nekaj uvodnih besed je spregovoril predsednik Kluba starih goriških študentov France Gorkič, ki se je zahvalil vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali k uspešnemu večletnemu delovanju kluba. Priložnostni govor o Simonu Gregorčiču, o njegovem literarnem delu in življenju v takratni dobi prebujevanja goriških Slovencev, je imel pisatelj in zdravnik iz Ajdovščine dr. Danilo Lokar. Spomenik je odkril dolgoletni družbeni in narodni delavec Josip Štrukelj iz Solkana.

Prisotne so pozdravili še Stanko Škočir, upokojeni učitelj iz Zidanega mosta, Alojz Vuga, upokojeni učitelj, ki je tudi prebral za to priložnost napisano pesem in prof. Rado Bednarik iz Gorice, ki je prisotne spomnil na dejstvo, da stoji na koncu tega drevoreda, v italijanski Gorici, na Katarinijevem trgu, drevo v senci katerega je Simon Gregorčič prebiral knjige in tudi marsikaj napisal.

Sledil je koncert, ki so ga priredili trije pevski zbori. Komorni zbor iz Nove Gorice je nastopil pod vodstvom dr. Renata Pušnarja, zbor iz Vrtojbe je zapel pod vodstvom Cirila Silča, kot zadnji je nastopil še pevski zbor osnovne šole iz Nove Gorice.

Prireditve so se udeležili tudi dr. Jože Vilfan, zvezni poslanec Štefan Cigoj, republiška poslanca Dušan Šinigoj in Milo Vižintin ter številni drugi zastopniki kulturnega, političnega in družbenega življenja.

V Erjavčevem drevoredu v Novi Gorici je sedaj postavljenih pet doprsnih kipov raznim možem, ki so na razne načine pomembni v naši zgodovini. Poleg v nedeljo postavljenega Gregorčičevega so tu še kip pisatelja Franca Erjavca, politika in narodnega delavca dr. Franca Lavriča, narodnega heroja Josipa Srebrniča in borca za delavske pravice Andreja Veluščka - Matevža.

Kot smo izvedeli, bodo v kratkem, morda še letos, postavili v istem drevoredu kip narodnemu buditelju in politiku Andreju Gabrščku.

Letos, 22. julija, torej čez mesec dni, bo Klub starih goriških študentov priredil svečanost v Čepovanu. Tu bodo postavili spominske plošče trem zaslužnim domačinom, ki so veliko pomenili v določenem trenutku naše primorske zgodovine. To so dr. Karel Podgornik, odvetnik, ki je živel dolgo vrsto let v Gorici, bil je aktiven narodni delavec, načeloval je v dneh prevrata v letu 1911 Narodnemu svetu v Gorici, bil nato podpredsednik pokrajinske uprave, fašisti so ga na vse načine ovirali, leta 1947 pa je med ustanovitelji in prvi predsednik Demokratične fronte Slovencev v Italiji. Drugi slavljenec bo njegov brat inž. Anton Podgornik, ki je bil znani kmetijski strokovnjak. Ob tej priložnosti se bodo spomnili še enega domačina, ki ni v sorodu s prejšnjima, in sicer Franca Podgornika, ki je bil urednik Slovanskega sveta in publicist, urejeval nekaj časa goriško Sočo in bil tudi propagator slovanske ideje.

Danes šolska prireditev v Ulici Randaccio

V šolskem poslopju v Ulici Randaccio bo danes ob 10.30 zaključna prireditev otrok, ki so obiskovali slovenski otroški vrtec in slovensko osnovno šolo v tem poslopju. Istočasno bodo odprli tudi razstavo ročnih del in risb. V tej šoli prirejajo šolsko prireditev že dolgo vrsto let, čeprav je tu število otrok manjše kot v marsikateri drugi šoli. To je dokaz volje učiteljic in vse šolskih otrok, da ob zaključku šolskega leta pokažejo staršem in drugim česa so se v tem času naučili. Taka prireditev je tudi zelo važna, saj jo prirejajo v mestni četrti, kjer živi danes malo slovenskih družin.

Dež nagajal prirediteljem praznika v Sovodnjah

Prirediteljem poletnega praznika v Sovodnjah je letos precej nagajal dež. V soboto zvečer so bili ljudje le malo časa na prireditvenem prostoru, ker je potem pričelo deževati in tudi napovedanega tekmovanja v briškoli ni bilo. To je bilo sicer v nedeljo zvečer. Udeležili so se ga običajni strastni igralci te igre. Prvo nagrado, dva pršuta, sta dobila Sovodenjca J. Cotič in A. Cotič. Drugo nagrado, en sam pršut, sta si razdelila Kovic in Marušič s Peči-Rupe, pletenki vina sta kot tretjenagrajenca dobila Klede in Drigo iz Podgore, četrto nagrado, in sicer dve salami pa sta v Martinščino odnesla dva tam stanujoča Visintina.

Plesali so tako v nedeljo zvečer kot sinoči. Letošnji praznik se je tako vršil v manjšem obsegu kot v prejšnjih letih. Ljubitelji takih poletnih praznikov bodo v prihodnjih dneh šli v Doberdob, kjer bo tamkajšnje prosvetno društvo «Jezero» priredilo v dneh od četrtka do nedelje.

OD LETOŠNJEGA 1. JULIJA DALJE

Obrtnikom in družinskim članom bodo delno plačali zdravila

Regres bo znašal 50 odstotkov - Podobni sklep so sprejeli leta 1971 za obrtnike-upokojence

Obrtniki in njihovi družinski člani bodo od 1. julija letos lahko dobili delno povračilo za nakup zdravil. To enako kot upokojeni obrtniki, ki to uživajo že od leta 1971. Sklep o tem so sprejeli na skupščini delegatov bolniške blagajne za obrtnike, ki je bila v Gorici 24. junija.

Obrtniki bodo morali, podobno kot upokojenci, plačati v lekarni celotno ceno zdravila, bolniška blagajna jim bo nato povrnila polovico plačane vsote. Ta ukrep je bil mogoč zaradi pomoči deželne vlade, ki je z deželnim zakonom štev. 46 z dne 17. maja letos nakazala večje vsote denarja v korist zdravstvene oskrbe prostim poklicem na deželnem ozemlju. S tem denarjem bodo lahko, tako predvidevajo, v začetku lahko povrnili 50 odstotkov denarja porabljenega za nakup zdravil obrtnikom. Upajo, da bo v prihodnje moč dobiti še več denarja, tako da se bo regres še povečal.

Vodstvo bolniške blagajne za obrtnike sicer obvešča, da bodo nastali v začetku aplikacije te odločbe določeni zastoji, ker bo dežela dala denar na razpolago šele po podpisu in odobritvi pogodbe, tisoč lir povečanega prispevka na vsako obrtno podjetje, ki bi služile za delno kritje te nove ugodnosti, pa bodo kasirali šele v prvi polovici prihodnjega leta. Obrtniki naj se javijo na uradu njihove bolniške blagajne, kjer bodo dobili pojasnila za povračilo zgoraj omenjenih stroškov in tudi posebne tiskovine, ki jih bodo morali pri tem uporabljati.

PSDI zahteva pregled izvršenega dela v pokrajini in občini

Voditelji socialdemokratske stranke sekcij Gorica - center in Ločnik so razpravljali o volilnih rezultatih v mestu. Poleg tega so razpravljali še o problemih, ki bodo postali zanimivi v bližnji prihodnosti, kot so obnova zakona o prosti coni, deželni urbanistični načrt, avtoport. PSDI zahteva nadalje, v luči zadnjih političnih dogodkov, diskusijo o izvršenih programih v pokrajinski upravi in v goriški občini. Socialdemokrati bodo zaradi tega navezali stike z drugimi strankami leve sredine.

Politični položaj so obravnavali tudi na seji izvršnega odbora PSI, ki je bil sinoči v Gorici.

Vodstvo krščanske demokracije pa se sestane najbrž nocoj, da bi razpravljalo o rezultatih zadnjih deželnih volitev. Baje bodo preučili tudi vprašanje sodelovanja levosredinskih strank v pokrajinski upravi, kjer je prišlo do spora v vrstah svetovalcev večinske stranke.

Še danes vpisovanje za minidirko v Štandrežu

Še danes se je moč vpisati pri zastopnikih prosvetnega društva «Oton Župančič» in na sedežu društva za sodelovanje na mladinsko kolesarski dirki, ki bo po štandreških ulicah, v dolžini 24 kilometrov, v petek zjutraj, na praznik sv. Petra in Pavla.

Društvo naproša vse, ki bi želeli tekmovali, da to napravijo v teku današnjega dne.

Prva prireditev otrok vrtca v Ulici Torriani

V slovenskem občinskem otroškem vrtcu v Ulici Torriani bo v četrtek 28. junija ob 10.30 zaključna prireditev. Vrtec so odprli šele v tem šolskem letu, vanj zahajajo slovenski otroci iz zahodnega dela mesta in tudi iz Štmavra. Hvalevredno je dejstvo, da bodo ti otroci, ki so v tem vrtcu skupaj šele drugo leto (lani je vrtec začasno deloval v drugi stavbi) pripravili prireditev, ki bo razveselila njihove starše.

KO JE HOTELA ZAKURITI ŠTEDILNIK

Ognjeni zublji so opekli gospodinjo iz Doberdoba

Nesreča se je pripetila, ko je ženska vlila na polena alkohol - V tržiški bolnišnici so si zdravniki pridržali prognozo

Huda nesreča se je včeraj zjutraj pripetila 51-letni gospodinji iz Deberdoba, Almi Frandolič por. Batistella. Ženska, ki stanuje z družino, možem ter z sinovoma, v Ul. Marconi 5, je zjutraj hotela zakuriti štedilnik na drva. Da bi ogenj prej prijel je ženska vlila na polena nekaj alkohola. Ob stiku z ogljem se je tekočina vnela ori čemer se plameni zajeli tudi Frandoličevo. Alma Frandolič, ki ji po domače pravijo «Pivkotova», je zaradi hudih opeklin obupno klicala na pomoč. Pritekli so sosedje in jo urno ovili v odejo, da bi tako pogasili obleko v plamenih.

Takoj zatem so jo odpeljali v tržiško bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili resno stanje ženske zaradi česar so si pridržali prognozo.

Plameni so jo namreč tako močno opekli, da so nesrečnici ugotovili opekline I. in II. stopnje po obrazu in vsem zgornjem delu telesa.

Vesti iz bolnišnic

Včeraj zjutraj ob 8.50 se je v Ulici Leopardi pripetila nesreča 49-letnemu delavcu Izidoru Goljoskemu, bivajočemu v Gorici. Mož je pri šoli hotel prečkati cesto, ko je privozil opel rekord, GO 69931, last učitelja Stefana Bruno iz Ulice Favetti 18, ki je moža zbil na tla. Z rešilcem so ponesrečenca prepeljali v splošno bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili možganski pretres in zlom desne ključnice; okreval bo v 30 dneh.

Na Korzu Italija se je včeraj ponoči ob 1. uri ponesrečil 25-letni delavec Silvano Brumat iz Ulice Ascoli 16. Mladeniča so sprejeli v bolnišnici na 10 dni zdravljenja zaradi udarcev in ran na levi roki in nogi.

V Krminu se je prejšnji večer ponesrečil 49-letni železničar Arturo Carubolo iz Moše, Ulica Idivers 32. Ponesrečenca so sprejeli v goriški bolnišnici za 20 dni zdravljenja zaradi poškodbe na desni nogi.

V krminsko bolnišnico se je zatekla 55-letna gospodinja Alma Sgubin iz Krmina, ki se je v popoldanskih urah ponesrečila v središču mesta. Ženska je namreč bila namenjena v trgovino, ko je, zaradi mokrega pločnika, zdrsnila in udarila z glavo na asfalt. Najprej so žensko pospremili do njenega doma, nato pa so jo prepeljali v krminsko bolnišnico, kjer se bo zdravila 10 dni zaradi možganskega pretresa.

Svečano odprtje sedeža Mladinskega krožka

V petek, 29. junija ob 10.30 bodo v Svetogorski ulici 84 svečano odprli sedež Mladinskega krožka. V novih prostorih so sicer že imeli pred petnajstimi dnevi predavanje, vendar bo uradna otvoritev v petek.

Matere in očetje!
Vaš otrok se mora učiti in vzgajati v materinem jeziku

Poletni vozni red avtobusov na progah št. 6 in 7

S prejšnjo nedeljo je stopil v veljavo avtobusni vozni red v praznikih za progi št. 6 (glavna pošta — pokopališče) in št. 7 (glavna pošta — Oslavje). V delavnikih ne bosta ti dve progi spremenili voznega reda. Tako so sedaj urniki v praznikih:

PROGA ŠT. 6: odhod izpred glavne pošte ob 9.00. 10.00, 11.00, 12.00, 16.00, 17.15, 18.00 in 19.00. Odhodi izpred pokopališča ob 9.20, 10.30, 11.30, 12.20, 16.35, 17.35, 18.30 in 19.20.

PROGA ŠT. 7: odhodi izpred glavne pošte ob 9.35, 12.35, 16.50, 19.35. Odhodi z Oslavja ob 9.45, 12.45, 17.00 in 19.45.

PREMIERA DREVI OB 21.45

V TRSTU

BORGO SAN SERGIO — Tel. 824781

od 26. junija do 11. julija

liana·nando·rinaldo
ORFEI
presentano il
CIRCORAMA
nuova edizione 73

PREDSTAVA, KI JE OČARALA OBČINSTVO PO SVETU
RESNIČEN ! - EDINSTVEN ! - VELIČASTEN !

IZREDNO!! FANTASTIČNO!!
Prvič v Italiji, od filma do aren cirkusa Circorama ORFEI.
NERANLJIVI CHAN TYGHER, resnična jeklena dlan, s svojo bajno ekipo karatekov.

Od 27. junija vsak dan dve predstavi: ob 17.30 in 21.45
Rezervacije in predprodaja vstopnic pri cirkuških blagajnah (urnik 10 - 23), telefon 824-781 ter pri Centralni blagajni UTAT, Galleria Protti.
OBIŠČITE NAJVEČJI ŽIVALSKI VRT V EVROPI
VELIKANSKA KUPOLA S KLIMATIZIRANIM ZRAKOM

Vsekakor Peronova naloga ne bo prav lahka

Značilno, da kljub navdušenju ni šlo brez tragičnih dogodkov - Kaj je rekel in kaj želi Peron - Ali so se generali in opozicija resnično umaknili?

Uresničila se je Peronova napoved, ki jo je bil izrekel še pred 18. leti: «Domovini sem rekel na svidenje, ne zbogom».

Zdaj se je Juan Peron zmagovito povrnil v domovino, kjer so ga navdušeno sprejeli njegovi pristaši. Buenos Ayres je bil podoben ogromnemu taborišču, ko ga je pričakoval, tako nekako je bilo, kot v Rimu, ko so ljudje čakali na povratek zmagovitih legij.

Predsednik Campora se je sam izrazil, da je «običajen vojak slavnega generala». A v Madrid je odpotoval, pravijo, da bi stal ramo ob rami s Peronom ob njegovem veličastnem povratku. Campora smatra zvestobo Peronu za prvo in največjo vrlino. A to zvestobo danes množično izraža velika množica zlasti argentinske mladine.

Tega dne je bil Buenos Ayres ves v modro - belih argentinskih zastavah, njegove slike so bile na vseh zidovih. Najpogosteje je bilo videti izpisano besedo «zvestoba», s čimer so ljudje hoteli Peronu povedati, da so mu bili in mu bodo ostali zvesti, vneti za njegovo gibanje in njegove politične smotre. Nad dolgimi kolonami avtomobilov so bobneli zvoki koračnice, a še bolj kot državno je bilo čuti peronistično himno «Peronovi fantje...».

Toda glede na tragične incidente, do katerih je ob tem svečanem prazniku generalovega povratka prišlo, pa se vendarle zdi, da navzlic tem izbruhom vprav argentinsko vroče ljubezni, ki je je bil deležen ob tej priložnosti, Peron ne bo imel lahkega dela v svojih poskusih pomiritve dežele. Zlasti ne kar zadeva razne skupine svojih oboževalcev oziroma pristašev. Le-ti pripadajo nasprotnim si skupinam, ki se v svojem političnem delovanju sklicujejo na njegovo ime in gibanje, ki ga je ustanovil.

Peronovi «brezsrajčniki» so in še vedno opečatujejo celotno življenje bogate Argentine, katere prebivalstvo pa že dolgo živi v veliki revščini. Zdaj so vnovič novi ljudje stopili na odprto prizorišče Argentine. To je velika priložnost za Juana Perona, zlasti, ker mladina, vsaj trenutno, polaga velika upanja vanj. Zato je v tem hipu še moč reči, da je baza, da so množice na njegovi strani.

Za Perona, kot izkušenega in spretnega političnega voditelja, vsekakor ne predstavlja presenečenje pojav nasprotujočih si sil v njegovem «justicialističnem gibanju». Toda res je tudi, da med «reformističnim» in «revolucionarnim» krilom obstajajo zelo resne razlike, zatorej tudi nasprotja. Za prve pravijo, da je njihovo jedro v vodstvu Generalne konfederacije dela, za druge pa, da predstavlja to jedro svežih «revolucionarnih» struj mladina, zlasti pa «gverilske skupine».

Juan Peron je že bil povedal, kaj bi želel napraviti v Argentini. Predvsem bo njegova prva in najvažnejša naloga temeljita reorganizacija peronističnega gibanja. Temu od nekdaj borbenemu in dinamičnemu gibanju je treba sneti staro srajco in ga prekriti z novimi oblačili bolj svežih barv. Danes to med drugim zahteva predvsem stvarnost te temperamentne dežele. Narasli tokovi peronizma zahtevajo nove ljudi in nove ideje.

V svoji navdušujoči napovedi peronistične renesanse je general Juan Peron zlasti energično poudaril, da je treba nacionalno obnovo doseči ob spoštovanju reda in zakona. Zato je tudi postavil zahtevo, da se je za vsako ceno treba ogniti «političnim in socialnim neredom».

Jasno je tudi izrazil svoje mnenje o gverilskem uporu. Že prej je bil izjavil, da je «nasilje od spodaj» bilo povzročeno z uradnim «nasiljem od zgoraj». Od zdaj naprej pa so, po njegovem mnenju, bili odpravljeni razlogi gverilskih akcij. V Argentini, je rekel, ne more biti drugih oboroženih skupin, razen argentinske armade. S tem je dal vedeti, da je z gverilo treba prenehati.

Campora je pred svojim odhodom v Madrid sporočil gverilcem naj obesijo puške na klin in naj se raje odpovedo takimle «vražjim» zadevam, ko bo na čelu dežele «ljudska patriotska in nacionalna vlada». Toda doslej tega poveljstvo «Ljudske revolucionarne vojske», ki jo proglašajo za trockistično, ni upoštevalo. Ta «vojska» ni sprejela Camporovega poziva za premirje, kot je to on želel, da bi namreč s Peronovim prihodom v Argentino gverila prenehala.

Peronizem idejno še ni jasen. Campora je sicer izjavil, da je peronistična doktrina «nacionalna, ljudska in krščanska». Marksizma ne sprejema, kar je bilo tudi pričakovati. To pa ne pomeni, da v peronističnem gibanju ni marksistov, kot tudi ne, da v njem ni desničarjev. Peron se bo potemtakem brž kone moral zelo truditi, ko bo skušal spričo teh dejstev urejevati stanje v «lastni hiši».

Za zdaj klasična opozicija, ki jo predstavljajo «baroni mesa in žita», povezana z militaristično oligarhijo, ne predstavlja resnejše nevarnosti za peronizem na oblasti. Toda izkušenemu Peronu je jasno, da se nasprotnik ni predal. Zato je bila opravljena ustrezna «čistka» v generalskih vrstah, politična opozicija pa je bila primorana umakniti se v tišino molka. Vendar je vse to lahko le navidezen umik.

Množice so se postavile na Peronovo stran, vendar ne samo iz navdušenja zanj, marveč, ker od njega pričakujejo, da bo vnesel nove revolucionarne spremembe v argentinske državne strukture. Kdo ve, če bo to Peronu uspelo na osnovi idejnega in političnega eklekticizma, za kakršnega se on zavzema?

TERMOELEKTRIKA V SOVJETSKI ZVEZI

MOSKVA, 25. — V nasprotju s tem, kar bi se zdelo, so glavni vir električne energije v Sovjetski zvezi — termocentrale, ki dajejo okoli 68 odstotkov vse elektrike, kar je producirajo v tej deželi. In tega ni malo, saj so lani vse sovjetske centrale dale nič manj kot 858 milijard kWh elektrike, torej kar 3400 kWh na prebivalca. V prihodnjih letih se bo zmogljivost termičnih central še povečala, pa čeprav v Sovjetski zvezi imajo največje hidrocentrale na svetu in grade sedaj še večje. Toda v petletnem načrtu, ki bo sledil sedanjemu in sicer od leta 1975 dalje bodo gradili izredno velike termične centrale. Sedaj gradijo termične centrale, v katere vgrajujejo generatorje od 500 tisoč kW, v načrtu pa imajo že centrale, v katere bodo vgradili generatorje z zmogljivostjo 1.200.000 kW. O načrtih za gradnjo tolikšnega generatorja smo pisali pred nedavnim, ko smo hkrati povedali, da bo pri tem sodelovalo več sovjetskih podjetij.

Ko je že govor o termičnih centralah, bomo dodali še nekaj podatkov o jedrskih centralah, katerih gradnja se v SZ nadaljuje. Prav sedaj grade eno takšnih central z generatorjem od 440.000 kW, v kratkem bodo vgradili generator z zmogljivostjo 1 milijona kW. V prihodnjih desetih letih bo zmogljivost vseh jedrskih central znašala 30 milijonov kW.

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

RUDI VOGRIČ:

Boj Belokranjcev

Založba Partizanska knjiga se nam je predstavila s prvo edicijo svoje nove knjižne zbirke Knjižnica OF, s knjigo, ki je posvečena osvobodilnemu boju v Beli Krajini. Knjigo, ki nosi naslov BOJ BELOKRANJCEV, *je napisal Rudi Vogrič, opremil pa Andrej Verbič. S to obsežno knjigo je torej založba začela novo knjižno zbirko, posvečeno slovenskemu osvobodilnemu boju. Prva knjiga nove zbirke, ki je sedaj pred nami, pomeni gotovo njeno dobro predstavitev.*

Kot pove že naslov knjige, gre za monografijo o osvobodilnem boju v Beli Krajini. Ker je bil predmet avtorjeve raziskave osvobodilni boj na majhnem koščku slovenske zemlje, je jasno, da avtor tega boja ni mogel obravnavati izolirano od sosednih predelov, temveč samo v sovisnosti z dogajanji v ožji in širši okolici Bele Krajine. Prav tako pa se pisec ni mogel omejiti zgolj na čas od aprila 1941 dalje, temveč je moral vsaj v uvodnem poglavju poseči nazaj in prikazati življenje Bele Krajine v stari Jugoslaviji. Pri tem je zlasti prikazal izseljevanje in njega vzroke, kar je sicer predstavljalo enega osnovnih problemov Bele Krajine. Prikazal je tudi uporniško razpoloženje Belokranjcev, ki so po prvi svetovni vojni hoteli republiko, njihovo napredno gibanje v času med obema vojnama in razmeroma velik vpliv komunistične partije, ki ga je ta preko svojih članov imela na tem področju.

V nadaljnjih petih razdelkih knjige, ki so posvečeni času okupacije in dogajanjem v tem času, pa je seveda bistvo te razmeroma obsežne knjige. Pisatelj je vsak razdelek knjige razdelil, na vrsto poglavij. Medtem ko si posamezni razdelki sledijo v kronološkem zaporedju oz. obravnavajo dogodke od leta 1941 pa do konca vojne, sledeč pri tem najpomembnejšim dogodkom v tem času, je znotraj teh razdelkov snov razdeljena po tematiki. Pisec obravnava politične razmere, vojaške akcije, politično življenje, omrtvičenje sovražne civilne oblasti, začetke sodstva, zametke civilne oblasti, kulturno življenje, v naslednjih obdobjih pa seveda razvoj narodnoosvobodilnih odborov, ustanavljanje kulturnih ustanov, sodelovanje belokranjskega ljudstva v boju za svobodo. Jasno pa, da se v vseh razdelkih vrste opisi vojaških dogodkov, spopadov, napadov, borb, sovražnikovih akcij in partizanskih zmag, pa tudi žrtev.

Doslej najbrž nobeno področje Slovenije v času sovražne okupacije in v osvobodilnem boju ni bilo tako temeljito in podrobno obdelano in predstavljeno kot je prav v tej knjigi predstavljen osvobodilni boj Bele Krajine. Najbrž, vsaj nepoučenemu bralcu se tako zdi, da ni področja, ki bi ga pisec ne zajel, obdelal in obširno predstavil v svoji knjigi. Njegova monografija zajema namreč poleg čisto vojaških dogodkov in predstavitve političnega življenja, poleg predstavitve samega boja za osvoboditev, tudi prikaz razmer v šolstvu, prosveti, prikaz razmer med duhovščino, zdravstveno dejavnost, probleme v zvezi z odkupom in prehrano, cepljenje prebivalstva, evakuacijo, sodstvo, delovanje Rdečega križa, skratka vse, kar naj bi danes pomagalo razumeti razmere v Beli Krajini med vojno in njen boj za svobodo. Ob koncu so kronološki pregled pomembnejših dogodkov, povzetki posameznih razdelkov knjige, nekaj podatkov o narodnih herojih, o partizanskem denarju, o vojni škodi in žrtvah.

Knjiga o osvobodilnem boju Bele Krajine je dokumentirano delo. V prvem delu se avtor opira predvsem na pisane vire, medtem ko se v drugem delu naslanja tudi na spominske zapise, vendar, kot sam pravi, precej omejeno. Avtor z obžalovanjem ugotavlja, da je arhiv varnostno - obveščevalne službe še nedostopen in da bo šele čez nekaj deset let prišlo do njegove objave.

Tekst je pisan živahno in zanimivo, tudi rahlo kritično, v čemer se kaže avtorjevo prizadevanje za objektivnost, čeprav sem pa tja uporablja način izražanja, ki včasih le spominja bolj na aktivistično kot pa na znanstveno pisanje.

Sl. Ru.

ŠOLSKE RAZSTAVE

Na slovenskih osnovnih šolah se vrstijo razstave ob koncu šolskega leta. Na gornji sliki razstava na šoli v Pesku

Na razstavi slov. šole v Žavljah

Pogled na razstavo v Ricmanjih

Del razstave na slov. osnovni šoli na Katinari

Bogata razstava na šoli v Ul. Donadoni

ZAKULISNI BOJI ZA ZAVAROVANJE LEŽIŠČ «ČRNEGA ZLATA»

Perzija se počasi spreminja v izrazito vojaško kolonijo

Na področju Perzijskega zaliva priteče nafta iz vsake luknje, ki jo napraviš v pesku - Nakupi orožja v ZDA, Veliki Britaniji in Franciji - Gradnja velikih baz

Komaj dober mesec je, odkar «obratuje» najnovejša postojanka v Perzijskem zalivu, v dolgi morski ožini, vzdolž katere se rasteza ogromni rezervoar nafte. Ob Perzijskem zalivu nafta priteče tako rekoč iz vsake luknje, ki jo napravijo v pesku.

Nova postojanka pripada cesarski vojski perzijskega šaha, nahaja pa se na otoku Khark in prav gotovo ne bo zadnja, ki bo zrasla ob obali in na otokih ob morski poti, ki je odločilna za dobavo energije zahodnim državam.

Z vse večjim povpraševanjem po nafti je postala «obramba» ležišč črnega zlata najvažnejša naloga za države, ki imajo od njega koristi, seveda najbolj za ZDA.

Položaj v Perzijskem zalivu je nekaj posebnega. ZDA dobivajo nafto iz Irana in iz Saudove Arabije, ki sta vsaj na papirju potencialna sovražnika. Saudova Arabija ni direktno vpletena v boj proti Izraelu, daje pa Egiptu, Jordaniji in Siriji letno pomoč v znesku 160 milijonov dolarjev. Iran zaradi Izraela res ne bo napadel drugih arabskih držav, prištevajo pa ga med sovražnike Arabcev, ker ima z Izraelom tesne vojaške stike. Saudova Arabija zaradi ugleda in miru pred drugimi arabskimi državami ne more navezati posebno vidnih vojaških stikov z ZDA, Iran pa prav tako ne, ker bi sicer lahko druge arabske države prisilile Saudovo Arabijo, da bojkotira prodajo nafte ZDA ali jih vsaj politično izstljuje. Oborožitev Saudove Arabije je za sedaj še zmerna, očitno pa je mrzlično ustvarjanje močne armade v Iranu. Ležernost, s katero se trosijo milijarde, bi lahko primerjali z vsakdanjimi nakupi gospodinje. Orožje prihaja skoraj v celoti iz ZDA, nekaj pa tudi iz Velike Britanije in Francije. Samo letos je Iran izdal že 1800 milijard lir za nakup orožja in vojaške opreme, v prihodnjih 2 letih pa bo, po ameriških cenitvah, potrošil več kot v vseh 15 letih skupaj.

Bližnji nakupi perzijskega šaha predvidevajo: 108 lovskih bombnikov phantom F-4, 100 lovcev F-5E, 10 letal za oskrbovanje z gorivom lovcev in bombnikov kar med poletom, 700 helikopterjev, 800 tankov. Za mornarico pa 8 rušilcev, 4 križarke, 12 hitrih torpedovk, 2 ladij za popravila in 14 ladij za plovbo na zračni blazini, primernih za izkrcavanje na plitvih obalah Arabije.

Poleg tega so že začeli graditi dve ogromni vojaški oporišči. Vsi ti nakupi bodo iz razmeroma šibke vojaške sile naredili pravega velikana.

Posebnost iranske vojne mornarice so nedvomno ladje «hoovercraft» na zračni blazini. Iz oporišč na otokih lahko v 2 urah dosežejo nasprotno obalo in pripeljejo tja cel bataljon. Za vežbanje imajo iranski mornarji v zalivu na razpolago nekaj starih zapuščenih ladij, ki služijo kot tarče. Rakete, ki veljajo vsaka po 60 milijonov lir, uporabljajo za vaje brez posebnega varčevanja.

Pravi orjak bo oporišče v Chah Baharju ob samem vhodu v Omanski zaliv, nedaleč od meje s Pakistanom. Gradijo ga seveda Američani, ki so takoj dali na razpolago 250 velikih buldožerjev. Oporišče bo služilo pehoti, letalstvu in mornarici. Šah bi hotel, da bi lahko začelo obratovati že čez dve leti, Američani pa potrebujejo za delo vsaj 3 ali celo 4 leta. Izdatek za to oporišče: 360 milijard lir.

Manjšo vendar še vedno 120 milijard vredno oporišče gradijo tudi blizu Bandar Abbasa. Iz tega oporišča bodo Iranci lahko od blizu nadzorovali promet skozi ožino Ormuz in imeli istočasno možnost, da v primeru sile takoj nastopijo na nasprotnem bregu.

Nedvomno so načrti Irana usmerjeni za tem, da si prilasti celotno nadzorstvo nad ožino in s tem tudi dejansko oblast nad južnim bregom. Prav tam so samostojni emirati, ki so pod nekakšnim varstvom Velike Britanije, vendar pa vsi z manjšimi težavami z domačimi revolucionarnimi gibanji, ki skušajo odpraviti docela fevdalno družbo, ki ponekod preko ene same družine požira ves državni proračun in ves dobiček od nafte.

Oman je glede tega na prvem mestu. Orožje sovjetske in kitajske izdelave dobivajo uporniki preko puščavskih karavan iz daljnega Jemena. Nedavno je tam izbruhnil upor v domači vojski. Ker ga vlada ni mogla z lastnimi močmi zatreti, je poklicala na pomoč Irance, ki so na nekaj takega komaj čakali. Seveda bodo vsi nadaljnji upori le pretveza za še večjo vojaško prisotnost in po možnosti tudi dejansko osvojitev tistih krajev, preden bi se tja naselili za ZDA nezaželeni «turisti».

V mrežo iranskih spletk spada tudi Kuvajt, ki je arabska država, vendar v stalnih težavah z bližnjim Irakom. Irak bi lahko vojaško zavzel Kuvajt v polovici dneva, iranski šah pa je odkrito povedal, da bi tja poslal pomoč, brž ko bi zanjo zaprosila tamkajšnja vlada. Iran ima sedaj kar 80 odstotkov svoje vojske na mejah z Irakom, posebno na jugu, ki je zaradi naftnih polj in rafinerij daleč najvažnejši.

Za svojo bodočo daljnosežno mornarico si je Iran že zagotovil svobodno uporabo otokov Mauritius v Indijskem oceanu v zameno za ugodno dobavo goriva tamkajšnji vladi.

Iranska vojska se uri z zelo pospešenim ritmom. Poleg številnih «svetovalcev» iz ZDA je nekaj stotin oficirjev na šolanju v Izraelu, kjer se vežbajo tudi piloti za lovske bombnike phantom. Za te usluge Izrael lahko brezskrbno pluje s svojimi tankerji od pristanišč v Perzijskem zalivu do svojega pristanišča Eilat v Akabskem zalivu in to ves čas pred očmi Arabcev. Obe državi imata tudi skupno spretno organizirano «nadzorno» službo, ki s pomočjo najmodernejših elektronskih naprav nadzira vojaške pogovore arabskih držav.

Očitno je oboroževanje Irana izvedeno po navodilih ZDA. S prejšnjo vojaško silo je bil iranski šah skoraj varen na domačih tleh, za vsak slučaj pa je imel tudi stalno pripravljeno letalo za beg v tujino. Z drobtinicami iz velikanskih zalogov od nafte je izvedel nekaj reform, ki so jih po svetu imenovali «bela revolucija». Za siromašno ljudstvo je bilo že nekaj malega nebeški dar, za bogataše pa neznatna žrtev v zameno za relativno varnost pred nemiri.

Z novo mogočno iransko vojsko si hočejo ZDA zagotoviti zanesljiv energetski vir, ki bi vzdržal tudi hude vojaške preizkušnje. Istočasno pa morajo Američani najti tržišča za svojo industrijo orožja, ki je s koncem vojne v Vietnamu precej izgubila. Upornika gibanja so bila v Iranu brez usmiljenja v krvi zatrta. Nove politične sovražnike navadno brez večjega hrupa postavijo k zidu pod obtožbo, da so se ukvarjali s tihotapstvom mamil. Tudi morali je s tem zadoščeno.

BRUNO KRIŽMAN

Nov rekord: 253 dni na vrhu droga

YAKIMA (Washington), 25. — Dvajsetletna Im Morin je novi svetovni prvak v svojevrstnem «športu». Na 15 metrov visokem stebru ali drogu je prebila nič manj kot 253 dni. Dosedanji rekorder je bil Jim Dean iz Dallasa, torej njen rojak, ki je prebil na stebru 251 dni.

Da ne bo nesporazuma! Naj si nihče ne misli, da je dekle zlezlo na kak 15 metrov visok drog, se ga krepko oklenilo in tu prečepelo 253 dni. Nikakor ne. Im Morin si je dala na vrhu stebra postaviti šotor. Da bi je kdo ne motil, je dala steber postaviti na zemljišču, ki je last njenega očeta. Vsak teden po enkrat sta njena oče in mati prihajali po gasilski lestvi v njeno bližino in se z njo pomenila. Sicer pa je dekle prebilo to dolgo dobo udobno zleknjena pred televizorjem ali ob gramofonskih ploščah, s telefonsko slušalko v rokah ali pa se je ob lepem vremenu sončila, kolikor so ji to dopuščale mačke, ki jih je za družbo vzela k sebi.

Tudi na sam steber ni dekle zlezlo kar tako. Krajevna gasilska četa je k stebru, ki ji ga je postavil oče, prislonila lestev in dekle je po njej zlezlo v svoj šotor. Ko je včeraj prilezla iz svoje dolge «osamljenosti», je bruhnila v jok. Tolikšno je bilo njeno navdušenje, da je — svetovni rekorder. Pod stebrom jo je čakala «velikanska množica» — nekaj sto ljudi.

Peter in David z otročadjo po ovinkih gornje Bujščine

Sedaj, ko se šolska vrata zapirajo, v gornji Bujščini ne odhajajo na počitnice le šolski otroci in njihovi učitelji, pač pa bosta nekaj časa imela malo več miru tudi dva nameščenca koprskega prevoznega podjetja Slavnik, ki sta s šolo le posredno povezana. Najprej nekaj o razmerah v gornji Bujščini. Pred petnajstimi leti in še več so bile z živimi vasmi momjanskih hribov žive tudi krajevne šole. Tako so razen v Momjanu imeli osnovne šole tudi v Brdu Skorušici in Kučjibregu samo kar zadeva Momjanščine Ko pa so se te vasi začele prazniti, so šole zaprli in tudi v samem Momjanu je ostala le osnovna šola s štirimi razredi, popolna osnovna šola za ves predel pa je v Bujah.

Toda otroci družin, ki so še ostale po teh vaseh in zaselkih, kjer ni več šole, imajo na razpolago avtobus, ki jih sleherno jutro vozi v šolo in popoldne domov. Šolski avtobus odhaja zjutraj iz Buj že ob pol sedmih in sproti pobira otroke v Merišču, Skorušici, Brdu, Kučjibregu, skratka po vseh vaseh vzdolž meje s Slovenijo. Otroke za nižje razrede osnovne šole pusti v Momjanu, učence višjih razredov osnovne šole in dijake srednjih šol pa pelje v Buje. In tako so ob osmi uri zjutraj že vsi učenci v razredu. Ko se pa popoldne pouk konča, se ob 13.15 začne obratna krožna vožnja od Buj do Momjana, seveda skozi Smiljaniče, do Brda in Kučjibrega nato pa skozi Skorušico do Kremenja in spet v Buje.

Vožnja otrok z avtobusi v šolo pravzaprav ni nič posebnega. Glede tega je več ali manj urejeno povsod. Toda cestne razmere niso povsod enake. V gornji Bujščini pa so zares izredne. Ceste po momjanskih hribih niso bile projektirane, če so sploh bile projektirane za avtomobile, še manj za avtobuse. Iz prvotnih kolovozov so nastale pozneje ceste, ki so bile primerne kvečjemu za volovsko ali komaj za oslovsko vprego. Zato so ceste polne ovinkov, ki so nevarni tudi ob suhem vremenu, da ne govorimo v dneh, ko je na cestah kaj ledu ali nekaj centimetrov snega. Tedaj so te ceste praktično neprevozne. In kljub temu šolski avtobus nikoli ne beleži zamud, kaj še da bi odpovedal. Še več. Šofer in sprevodnik, ki vsako jutro in vsak popoldne vozita po tej progi, rada pobereta na cesti tudi kakega starčka ali starko, ki pešači od vasi do vasi, ali starka, ki nese možu kosilo na polje. Če upoštevamo dejstvo, da «krožno vožnjo» po Momjanščini ponovita dvakrat na dan in da vrhu tega opravita še progo od Zrenja do Buj po dvakrat na dan, pomeni, da opravita dnevno 200 kilometrov vožnje.

In ker že toliko govorimo o nameščencih, poglejmo kdo sta šofer in sprevodnik, ki skozi vse leto opravljata to naporno in odgovorno službo. David in Peter sta. David sedi za volanom, Peter pa je sprevodnik. Njun delovni dan traja od 4. ure zjutraj do 8. zvečer. In to sleherni dan, v mrazu in dežju, pa tudi v vročini in prahu. In pri vsem tem sta vedno dobre volje, prijazna, stalno pripravljena na šalo in smeh.

Življenje slehernega šoferja in slehernega sprevodnika, ki ima veliko opravka z ljudmi, je težko. Toda tisti šoferji in sprevodniki, ki opravljajo promet po asfaltnih cestah in se ustavljajo le v večjih središčih, imajo veliko lažje življenje kot David in Peter, ki prevažata vedno nemirno otročad iz vasi v vas na tej naporni podeželski krožni progi, kjer nimaš gostišča, često še vode ne. In če sedaj ob koncu šolskega leta moremo ponovno ugotoviti, da ta šolska linija dobro deluje, je zasluga za to teh dveh zares požrtvovalnih mož, Davida in Petra.

T. F.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) V hudem finančnem stanju se boste znašli, vendar se iz njega koj izvlekli. Novo poznanstvo.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Nekdo se bo preveč zanašal na vas in to bo škodovalo njemu in vam. Zvečer skušajte ostati doma.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Nove možnosti za rešitev problemov, ki ste jih odlašali. Utrujene se boste čutili in pobite.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Delo bo treba izpeljati, čeprav bo za to treba veliko naporov. Neka oseba se močno zanima za vašo osebo.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Če boste zavihali rokave zarana, bo vse v redu. V nasprotnem primeru bodo težave. Ljubosumni boste.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Čas je kot naročen za vaše posle, toda samo od sebe le ne bo šlo. Tudi v ljubezni več pobude.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) Previdni bodite, ker boste sicer zabredli na krivo pot. Nasedli boste neutemeljenim govoricam.

ŠKORPIJON (od 23. 10. do 22.11.) Preveč na naglo sodite in obsojate. Bodite bolj kritični do sebe. V ljubezni vse v redu.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Ne bodite nerazpoloženi, če vam kaj ni prav. Jutri bo bolje. To velja tudi za ljubezen.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Zanimivo srečanje, ki bi vas moglo veliko stati ali vam prinesti velik dobiček.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Ne sprejemajte nalog, če vam delo ne leži. Za čustvene zadeve bodite brez skrbi.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Svoje zamisli ohranite zase, kajti sicer jih bodo izkoristili drugi. Brez motenj ljubezni ni.

RADIO TELEVIZIJA

TOREK, 26. JUNIJA 1973

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Pratika; 12.50 Klavirske skladbe; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.30 Komorni koncert; 19.10 Odmevi kmečkih puntov v slov. literaturi; 19.25 Pravljice in pesmi; 20.00 Šport; 20.35 Simf. koncert; 21.00 Nove knjige; 22.15 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 16.20 Kulturni pregled v deželi, 19.30 Deželna kronika.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.15 Jutranja glasba; 8.40 Glasba za dobro jutro; 10.00 Otroški kotiček; 10.15 Z nami je...; 11.15 Melodije; 11.30 Najlepše pesmi; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Plošče; 14.30 Juke box; 15.30 Jug. narodne pesmi; 15.45 Pisana glasba; 16.15 Plošče; 17.40 Zbor «Pratello»; 18.00 Počitniški vrtiljak; 18.45 Fagot in klavir; 19.00 Orkestri; 20.00 Domači pevci; 20.30 Prenos RL; 21.00 Glasba v večeru; 21.20 Zborovsko petje; 22.00 Dva orkestra; 23.00 Ukmarjeva skladba; 23.35 Današnji ritmi.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.30 Četrti spored; 13.20 Opoldanski spored; 15.10 Poletni program za mladino; 17.05 «Sonemica»; 19.10 Sindikalno - ekonomska panorama; 19.25 Koncert; 20.20 Paisiello: «Don Chisciotte della Mancia»; 22.20 «Andata e ritorno».

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 8.40 Kako in zakaj; 8.54 Orkester; 9.15 Pred nakupi; 9.50 Nadaljevanka; 10.35 Posebna oddaja: Orietta Berti; 12.40 Alto gradimento; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.00 Zgodovinski romani: Aleksander Veliki; 15.45 Glasbeno govorni spored; 17.30 Posebna reportaža; 17.45 Telefonski pogovori; 20.10 Andata e ritorno; 20.50 Plošče; 22.43 Nadaljevanka: «Zločin in kazen»; 23.10 Vrstijo se skeči.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00 Bachovi koncerti; 11.40 Sodobna ital. glasba; 12.15 Glasba skozi čas; 14.30 Honeggerjev psalm «Kralj David»; 15.40 Plošče resne glasbe; 16.30 Schubertova simfonija; 17.20 Strani iz albuma; 17.35 Jazz; 18.45 Sindikat v Veliki Britaniji; 19.15 Koncert; 21.30 Melodrama.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 7.50 Na današnji dan; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Počitniško popotovanje — G. Padoan: «Robinzon v vesolju»; 10.20 Otroške igre; 10.40 Naši simfoniki v lahki glasbi; 11.20 «Od Jadrana do Triglava»; 12.20 Z nami doma in na poti; 13.10 Melodije; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Slov. narodne; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 «Ali jih poznate»; 15.40 «Na poti s kitaro»; 16.40 Mezzosopranistka V. Soukupova; 17.00 «Vrtiljak»; 17.40 G. de Maupassant: Debeluška — podlistek; 18.10 Promenadni koncert; 19.00 Aktualnosti; 19.15 V torek na svidenje!; 19.45 Tipke in godala; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Minute z Alpskim kvintetom; 21.00 Lahka glasba; 21.30 Djurdjevic: Načrtovano življenje — rad. igra; 22.15 Melodije; 23.15 Popevke; 00.05 C. Moro: Pesmi; 00.15 Časi v zrcalu glasbe.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Obisk v muzeju; 13.00 Slikanice; 13.30 Dnevnik; 17.00 Program za otroke; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mladino; 18.54 Nabožna oddaja; 19.15 Poljudna znanost: Kolesarstvo; 19.45 Šport in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Cesarano - Raboni: «La carriera»; 22.15 Onega dne: Stalin proti Titu; 23.15 Dnevnik.

II. KANAL

18.30 Poskusna oddaja za gluhoneme; 21.00 Dnevnik; 21.20 «Ma che tipo è?»; 22.20 Glasbeni spored; 23.00 Neposredni prenos športnega dogodka.

JUG. TELEVIZIJA

18.50 Tiktak: Sonce ima prednost; 19.00 Risanke; 19.15 Obzornik; 19.30 Od zore do mraka: Kapetan Vuk; 20.05 Divje živali v prehrani; 20.50 S kamero po svetu: Švedska, dežela Vikingov; 20.45 Risanka; 20.00 in 23.25 TV dnevnik; 20.35 Pogovor o...; 21.35 L. N. Tolstoj: Vojna in mir — nadaljevanka.

KOPRSKA BARVNA TV

21.00 Otroški kotiček; 21.15 Poročila; 21.30 Kviz: «Dragi lažnjivci»; 22.00 Pozdravite mi lastovke.

PO POROČANJU TISKOVNE AGENCIJE ANSA

Sodnik Imposimato odredil nadzorstvo nad telefoni klinike «Villa Gina»

Kliniko, kjer se je zdravil Coppola, obiskujejo tudi vidni politiki in gospodarstveniki - Neprepričljiva vloga, ki jo preiskovalci pripisujejo staremu «bossu»

RIM, 25. — Vse kaže, da je rimski preiskovalni sodnik dr. Imposimato, ki vodi preiskavo o atentatu na kvestorja Mangana, odredil nadzorstvo nad telefoni klinike «Villa Gina», kjer se je nekaj mesecev zdravil domnevni mandator Frank Coppola. Kot poroča italijanska poluradna tiskovna agencija ANSA naj bi sodnik dovolil karabinjerjem prisluškovanje v upanju, da bi prišlo do elementov koristnih za preiskavo. Orožnikom naj bi pa zabičal, da mu morajo izročiti vse magnetofonske posnetke: uporabil bo gradivo, ki zadeva preiskavo, ostalo pa bo uničil.

Vest je prišla na dan v nedeljo zjutraj, lastnik klinike pa se je zavedel, da so telefoni pod nadzorstvom že štiri dni prej. Tistega dne so telefoni za nekaj minut dobesedno «zblazneli» in dr. Spallone se je obrnil na tehnika Francesca Greca. Ta je s svojimi elektronskimi napravami takoj ugotovil, da so telefoni pod nadzorstvom. Vest je včeraj udarila kot strela z jasnega. V kliniki se zdravijo namreč vidni politiki in gospodarstveniki kot bivši predsednik republike Saragat, predsednik KPI Longo in ravnatelj osrednjega italijanskega bančnega zavoda Carli. «Upam — je dejal razjarjeni lastnik klinike časnikarjem — da je nadzorstvo odredil sodnik, sicer bom dal povod za velik škandal, čeprav ne vem na koga naj bi se obrnil. V moji kliniki se zdravijo vidni politiki in zaradi telefonskega prisluškovanja je zavod utrpel veliko škodo.»

Na ukaz dr. Imposimata so milanski agenti danes zjutraj aretirali 23-letno «entraneuse» Adriano Amoroso, prijateljico dveh domnevnih «killerjev» Bossija in Boffija. Na njenem domu so policisti odkrili številne naboje za samokres kalibra 7,65 in 38. Dekle so odvedli v zapor San Vittore, čeprav kaže, da jo bodo v kratkem prepeljali v Rim. Na vprašanje odkod strelivo, kaže, da je dekle odgovorilo, da gre za «spominčke» prijateljev

V rimskih sodnih krogih se je medtem izvedelo, da sta Sergio Boffi in Ugo Bossi med današnjim zaslišavanjem izjavila, da imata alibi za dan Manganovega umora. Prvi naj bi bil 2. in 3. aprila v Veroni, 4. v Faenzi, 5. aprila, na dan atentata, pa v Milanu pri svojem odvetniku. Drugi pa naj bi prebil večer in noč od 5. na 6. april v nočnem zabavišču «Astoria» v Milanu. Proti jutri . je — vsaj tako trdi — pozdravil z ravnateljem zabavišča, ki mu je pokazal list «Corriere della sera» z vestjo o atentatu na kvestorja Mangana.

Bossi pa je po drugi strani priznal, da je pred časom spoznal Coppolo. Kaže, da se je prvič srečal z njim pred leti, da bi mu prodal nekaj zemlje. Pozneje je peljal k domnevnemu mafijcu še prijatelja, ko ga je «boss» vprašal za nasvet kako opremiti neko vilo.

Vsekakor pa je dosedanji prikaz dogodkov, ki ga dajejo preiskovalci še zelo malo prepričljiv. Moti predvsem vloga, ki jo pripisujejo Coppoli. Starega «bossa» so vedno šteli za enega najmogočnejših šefov «častitljive družbe», ki se je dokopal do starosti s svojo previdnostjo in lokavostjo. Kar naenkrat pa naj bi «Three fingers» pozabil na načelo, ki se ga je držal vse življenje?

Presenetljivo bi bilo, da bi si izbral takega «killerja» kot je Sergio Boffi. Mož je namreč visok dva metra in pet centimetrov, za policijo je torej kot, da bi si napisal na čelo ime, priimek naslov in poklic (koliko je ljudi v Italiji, ki so že imeli opravka s pravico in ki so tako velike postave?). Kdo bo pripomnil: saj je upal, da bo ubil kvestorja in šoferja in da ga ne bo nihče videl, ker je streljal v temi. A ni ju ubil in kaže, da so preiskovalci izsledili nekega skrivnostnega očividca. In to še ni vse. Nekaj dni pred atentatom naj bi se klatil po Ulici Tor tre teste v bližini kvestorjeve hiše.

Ni pojmljivo, da bi si človek kot je Coppola izbral takega morilca, razen v primeru, da je z leti postal popolnoma beležen, kar ne kaže. Bolj verjetno je, da v vsej zadevi stari «boss» ni igral vloge, ki mu jo pripisujejo preiskovalci, kar pa še ne pomeni, da ni kriv.

Preiskovalci skušajo nadalje dognati, če so osebe vpletene v preiskavo imele opraviti tudi z umorom palermskega generalnega pravdnika dr. Salvatoreje Scaglioneja, ki je bil ubit lani v Palermu. V tej zvezi je genovski preiskovalni sodnik, ki vodi preiskavo o Scaglionejevem umoru, prosil za sestanek z rimskimi kolegi. Preiskava je trenutno v zelo delikatni fazi, ker sodnik proučuje indicije, ki naj bi jih zbral proti aretirancem s pomočjo treh prič.

SAMO ZA EN GLAS

Britanski zgodovinarji, ki so v zadnjih dneh pazljivo preučili Debrettovo zgodovino angleških plemičev so odkrili zanimivo podrobnost. Če rodbina princese Ane kraljuje v Veliki Britanji, zagotavljajo, se mora zahvaliti predniku njenega zaročenca, poročnika dragoncev Marka Phillipsa. Britanski parlament je namreč leta 1714 izvolil za kralja Jurija Hannoverskega (kraljeval je z imenom Jurij I.) z enim samim glasom večine. Odločilen je bil glas Arthurja Owena, komaj izvoljenega welškega poslanca in prednika Aninega zaročenca.

Poleg te zgodovinske vezi na družI zaročenca še ljubezen do konj in «jahalna» strast. Iz tega razloga bo njuna poročna torta imela obliko velike konjske podkve, okrašena pa bo z dvema ljubkima ponyjema iz sladkorja.

POLŽ - VLAK 1:0

Ko se nekoliko filozofsko razpoložen človek pelje z avtom, letalom ali vlakom in mu je do premišljevanja, se verjetno počuti ponosnega, da pripada človeškemu rodu. Glej kako so se razdalje skrčile, misli sam pri sebi, naš prababe je komaj prehodil 40 km v enem dnevu (zaradi te njegove strasti smo podedovali krive noge), z modernim prevoznim sredstvom pa se udobno kot bi trenil popelješ iz ene države v drugo. Če bi se naš filozof peljal z brzcem pred nekaj dnevi iz Civitanove v Macerato, pa bi mu v zadnjih 7 km potovanja ponos splahnel: velik, moderen vlak je izgubil dvoboj s polžem.

Kaj se je zgodilo? Na tisoče polžev je priredilo protestno manifestacijo in zasedlo progo. Strojevodji se za manifestante nista zmenili in sta jo mahnili po tračnicah. Kolesa pa so kmalu začela tako drseti, da se je vlak skoraj ustavil. Rezultat: zadnjih 7 km sta morala prevoziti.... polžje in sta privozila na cilj z enourno zamudo.

Trčenje pri Zagrebu: 10 ljudi ob življenje

BEOGRAD, 25. — Včeraj zjutraj okrog 3.30 je na cesti Beograd — Zagreb pri vasi Babina Greda prišlo do trčenja avstrijskega avtomobila s štirimi potniki iz Linza in jugoslovanskim avtomobilom, v katerem so se štiri jugoslovanski delavci in dve delavki vračali z obiska doma na delo v Avstrijo. Pri trčenju je vseh deset oseb izgubilo življenje. Oba avtomobila sta bila popolnoma uničena.

Italijanski bankir ugrabljen v Argentini

BUENOS AIRES, 25. — Vse kaže, da je bil v ponedeljek ugrabljen v Argentini eden največjih južnoameriških bankirjev, Mario Baratella po rodu iz Alessandrie. Govori se, da so pogajanja med ugrabitelji in Baratellovimi svojci že v teku.

Bertoli povezan s Calabresijevimi morilci?

MILAN, 25. — Preiskovalci menijo, da je bil Gianfranco Bertoli morda v stiku s Calabresijevimi morilci. Pokojni komisar je vodil obširno preiskavo o benečanskem atentatorju že od leta 1969, ko so počile bombe na Trgu Fontana. Zanimiva je tudi okoliščina, da je Bertolija pred nekaj leti na procesu zaradi latvine branil odvetnik Albertini, ki sedaj brani padovskega neonacista Franca Fredo.

V francoski četrti New Orlensa je v starem lesenem poslopju izbruhnil požar, ki je terjal vsaj 29 smrtnih žrtev. Na sliki: bolničarji in policijski agenti natovarjajo na rešilni avto vrečo s truplom ene od nesrečnih žrtev

V NEDELJO V NEWORLEANSKI FRANCOSKI ČETRTI

Iz maščevanja sta zažgala bar: devetindvajset ljudi ob življenje

Požigalca naj bi bila moža, ki so ju malo pred izbruhom požara spodili iz bara

NEW ORLEANS, 25. — Vsaj 29 ljudi je izgubilo življenje v požaru, ki je «požrl» neko staro leseno poslopje v francoski četrti New Orlensa. Vse kaže, da sta požar podtaknila dva moška iz maščevanja.

V poslopju je bilo več barov in penzion, katerega so se po večini posluževale prostitutke. Ognjeni zublji so se takoj razširili tudi k dvema bližnjima poslopjema, in ju hudo poškodovali. Policija meni, da bo v prihodnjih urah število smrtnih žrtev naraslo. Preiskovalci se bojijo, da bodo med razbitinami in ruševinami poslopja odkrili še kakšno zoglenelo truplo, ali da bo umrl kdo izmed šestih ranjencev, ki so jih sprejeli v neworleansko bolnišnico s pridržano prognozo.

Očividci trdijo, da sta požar zanetila neznanca, ki so ju izgnali iz bara v prvem nadstropju poslopja, kamor so zahajali po večini homoseksualci. Kmalu po prepiru sta se neznanca vrnila, polila z bencinom vhod v poslopje in stopnice ter zažgala velikansko baklo, ki je terjala življenje toliko ljudi. Poslopje je bilo zelo staro in leseno, tako da je ognej hipoma zajel vsa nadstropja. Kljub dokaj hitremu posegu gasilcev, je požar v eni uri uničil staro poslopje.

«Požar se je razširil z bliskovito naglico — je dejal poveljnik gasilcev MacCrossen in pripomnil — ko smo prišli na kraj požara so bila na tleh že tri trupla in z ulice smo videli goreča trupla treh nesrečnežev, ki so se prebili do okna, preden jih je dim zadušil». Neka priča je k temu pripomnila: «Videl sem skočiti prvega moškega in drugega, ki je negibno obležal ob njem. Gasilska vozila so ravnokar dospela do gorečega poslopja ko se je tretji nesrečnež pognal skozi okno. Bil je zelo velik in ovit v plamene, ko je padel na ulico je negibno obležal in zgorel».

Ko so gasilci pogasili požar in stopili na pogorišče, so bili priča srhljivemu prizoru. Kakih dvajset zoglenelih trupel je bilo nagrmadenih v kotu in daleč naokrog se je širil dušeč smrad osmojenega človeškega mesa.

«Na ulici sem videl neko žensko — je povedal obiskovalec bližnjega hotela — ki je kričala na pomoč. Neki moški pa je tekel po ulici z okrvavljenim obrazom. Reševalci so ga morali s silo odpeljati v bolnišnico, ker sam ni vedel kaj počenja.»

«Našli smo trupla ljudi, ki so napol visela skozi okno» — je povedal neki gasilec in dodal — verjetno gre za ljudi, ki so se skušali rešiti a si niso upali skočiti na ulico». Preiskovalci so ugotovili, da je z drugega nadstropja skočilo na ulico petnajst ljudi. Od teh je devet umrlo, šest pa se v bolnišnici bori s smrtjo. Da bi lahko skočili na ulico, so morali najprej odbiti deske, s katerimi so lastniki penziona zabili okna.

Marsikoga je dogodek spomnil na podoben požar v Montrealu, ko so trije neznanci vrgli zažigalno bombo v nočni bar, iz katerega jih je osebje izgnalo. V tej nesreči je 36 ljudi izgubilo življenje, 60 pa je bilo ranjenih.

Preiskava o pokolu na Trgu Fontana

MILAN, 25. — V raziskovalnem zavodu za kovine Breda so strokovnjaki zaključili poskuse na jeklenem ogrodju petih torb, ki naj bi jih uporabili za atentate v kmečki banki v Milanu ter v bankah «Commerciale» in «Nazionale del lavoro» v Rimu.

Po nepotrjenih vesteh naj bi inženirji dognali, da je nemška tovarna «Mosbach in Gruber» izdelala le dve torbi, ostale tri, čeprav zelo podobne prvima dvema, naj bi izdelala neka druga tvrdka. Okoliščina spravlja v dvom nekatere trditve tožilcev: ali atentatorji niso uporabili torb nemške znamke, ki so jih kupili v Padovi, ali pa so uporabili tovrstne torbe le za atentata na banko «Commerciale» in na «oltar domovine», ne pa za pokol v Kmečki banki.

Sončni mrk v Keniji

NAIROBI, 25. — Znanstveniki vsega sveta se pripravljajo na opazovanje sončnega mrka, ki bo v soboto med 15.30 in 16. uro (po italijanskem poletnem času). Strokovnjaki so si za opazovanje izbrali področje okrog Rudolfovega jezera, kjer bo mrk popoln in kjer je atmosfera zelo prozorna.

Kenijski pristojni organi pa so medtem začeli veliko propagando, da bi obvestili nomadska plemena o pojavu in jih prepričali, da ne gre za poseg človeku sovražnih sil. Poglavarji plemen so se ponekod že sestali s svojimi ljudmi, da bi jim obrazložili, da med mrkom ne bo nihče ukradel sonca in da se bo po nekaj minutah spet prikazalo.

PO 14 LETIH PREDSEDNIŠTVA DE VALERE

Ustoličen v Dublinu novi predsednik Irske

90-letni ustanovitelj stranke «Fianna Gail» odhaja v pokoj - Volitve v Ulstru

DUBLIN, 25. — Danes je bil ustoličen za predsednika Irske republike (EIRE) Erskine Childers, 86-letni protestantski politični voditelj. Na ustoličenju v dublinskem gradu je Childers podal prisego v pristnem irsko - keltskemu jeziku, kar je precej osupnilo navzoče. Znano je namreč, da je sedanji predsednik irske republike med zadnjo volilno kampanjo zelo slabo obvladal irski narodni jezik.

Childers se je rodil v Londonu, njegovi starši pa so bili po rodu Irci. Njegov oče je bil celo prijatelj dosedanjega predsednika irske republike Eamona De Valere, toda irski gverilci so ga pred leti ustrelili, ker so menili, da je izdajalec. Njegov sin, ki se je danes povzpel na najvišje mesto v republiki Irske, je vse svoje življenje posvetil med drugim tudi temu, da bi dokazal, da je bil njegov oče nedolžen.

Childers pripada stranki «Fianna Fail», ki je prav tista stranka, ki jo je dosedanji predsednik republike De Valera ustanovil že pred več kot 40 leti. Ta stranka je vladala v Irski republiki več desetletij po svoji ustanovitvi. Sedaj je v opoziciji, ker je na zadnjih volitvah zmagala stranka «Fianna Gail».

Ustoličenje novega predsednika, ki je protestant po veri, ima poseben pomen za vso Irsko, ker dokazuje, da je na jugu irskega otoka, kjer je katoliško prebivalstvo v večini, mogoče kolikor toliko dobro sožitje med katoličani in protestanti, medtem ko v Severni Irski še vedno divjajo siloviti boji med katoličani in protestanti.

Malo pred ustoličenjem je bila v protestantski stolnici v Dublinu slovesna verska svečanost, katere so se udeležili tudi irski katoliški primas Kard. Conway in številne druge politične osebnosti.

Z današnjim dnem odhaja v pokoj 90-letni Eamon De Valera. Irci so ga danes pozdravili pri mlinu blizu vasice Boland, kjer je on leta 1916 vodil irske upornike proti britanski vladavini. De Valera odhaja v neko vasico irskega podeželja, kjer bo preživel zadnja leta svojega življenja s svojo ženo, ki je 5 let starejša od njega.

Iz Londona sporočajo medtem, da se je davi uradno začela volilna kampanja za izvolitev predstavniške zbornice v Ulstru. Zbornica bo imela sicer le upravni značaj (z razliko od prejšnjega «Stormonta», ki je bil pravcat parlament), toda Angleži upajo, da bodo katoličani in protestanti našli v njej možnost sporazumevanja in aktivnega sodelovanja.

Volilna kampanja se je začela sicer s pozivi na zmernost in strpnost, toda tudi v prejšnjih dneh je prišlo do ubojev in atentatov. V Belfastu so neznanci ubili nekega protestanta, ki se je pred kratkim spreobrnil ter postal katoličan. Nasilja so vedno pogostejša v Londonderryju, kjer je v občinski knjižnici zgorelo kakih 4.000 knjig.

Volitve nove zbornice bodo prihodnji četrtek.

MILAN, 25. — Milanski sodnik dr. Patrone, ki vodi preiskavo o protizakonitem telefonskem prisluškovanju, bo jutri zaslišal bivšega policijskega komisarja Walterja Benefortija v zaporu San Vittore. Ker je sodnik pripravil dolgo vrsto vprašanj (okrog 200) kaže, da bo zasliševal obtoženca tudi pojutrišnjem.

PRIČEVANJE BIVŠEGA PRAVNEGA SVETOVALCA DEANA

Watergate: vohunska psihoza vodilnih ljudi Nixonovega kroga

Dean upa, da bo ameriško ljudstvo odpustilo svojemu predsedniku - Požvižgali so se na vse zakone

WASHINGTON, 25. — Bivši pravni svetovalec Bele hiše John Dean je danes začel pričevati pred senatom glede znane afere «Watergate». Pričevanje ožjega sodelavca predsednika Nixona je spremljala televizija, ki je posredovala milijonom Amerikancev njegove izjave.

John Dean je eden od najpomembnejših prič v zvezi s škandalom «Watergate». Gre za človeka, ki je bil zapleten v skoraj vse operacije Bele hiše že v razdobju predvolilnega boja in pozneje pri ponovni izvolitvi Nixona za predsednika ZDA.

Še preden bi omenili Deanove izjave, bi navedli, da vsaj 40 odstotkov Američanov meni, da je Nixon vedel za vohunske pobude na sedežu demokratske stranke. Samo 36 odstotkov od anketiranih ljudi je prepričanih, da Nixon ni bil seznanjen s to vohunsko operacijo.

No, zdaj pa poglejmo, kaj je rekel Dean. Po njegovem mnenju je bil predsednik Nixon zapleten v afero «Watergate», toda brez svoje vednosti.

V svojem govoru je Dean opisal na široko ozračje, ki je vladalo tedaj, pred volitvami, v Beli hiši. Ustvarilo se je ozračje, ki je ljudi sililo na politično vohunstvo in ki je popolnoma izmaličilo predstave o politični stvarnosti.

Zanimivo pa je, da je Dean na koncu svojega govora izjavil dobesedno: «Kar pa se tiče predsednika ZDA pošteno menim, da se on ni zavedal, čeprav je bil zapleten z afero, oziroma ni nikoli pravilno ocenil svoje vloge v tej zadevi. Zato menim, kadar bodo vsi ti dogodki razčiščeni, da bo predsedniku odpuščeno, vsaj tako upam».

Nato je Dean še nadaljeval: «Primer Watergate je bil neizogiben proizvod pretirane zaskrbljenosti Bele hiše zaradi političnih posledic protestnih manifestacij, ter časopisnih vesti. Watergate je bil posledica nenasitnega pohlepa političnega vohunstva. Spremljale pa so ga pravcate otroške metode vohunjenja, ki sploh niso upoštevale zakonskih predpisov, na katere so se prizadeti požvižgali.»

Dean je v svojem pričevanju skušal nekoliko znižati krivdo Nixona in njegovih sodelavcev ter je hotel prikazati vse kot nekakšno igro usode. Vendar pa je po njegovem pričevanju ta igra usode bila baje zelo nevarna. Ko je govoril o nekem «blaznem» načrtu, ki ga je pripravil telanji svetovalec Bele hiše Charles Colson s pristankom Johna Ehrlichmana, je Dean pravzaprav zelo nazorno prikazal, kako so tedaj Nixonovi sodelavci pripravljali ponovno izvolitev svojega šefa. Prav Colson je tedaj zahteval od nekega drugega funkcionarja Bele hiše, to je od Johna Caufielda naj pripravi eksplozivo zažigalne bombe v poslopju ustanove «Brookings in titution», kjer so republikanci domnevali, da se krijejo najboljši «možgani» na protne stranke. Namen Nixonovih sodelavcev je bil ta, da dobijo v roke urad nekega bivšega svetovalca sveta za narodno obrambo ter se polastijo dokumentov, ki jih je ta pripravljal.

Na današnjem zaslišanju je Dean dejal, da so zarotniki sami spre- videli, da je bila pobuda nemogoča zaradi varnostnih ukrepov družbe «Brookings». Prav tedaj je on sam odločno nastopil ter šel v Kalifornijo, kjer je bil Ehrlichmanu, da je načrt nesmiseln. Ehrlichman ga je kmalu nato preklical. Deanovo pričevanje je nato nizalo vrsto dogodkov, ki vsi dokazujejo kolikšna je bila živčna razrvanost republikanskih voditeljev, ki so sestavljali štab za ponovno Nixonovo izvolitev. Med drugim je šef predsednikovega kabineta Haldeman ukazal naj se uporabljajo «zakonita in nezakonita sredstva» zato, da bi pregnali z Nixonovih poti, v primerih njegovih potovanj po Ameriki, demonstrante za katere bi menili, da pripadajo političnim nasprotnikom administracije.

Deanovo pričevanje je potem zadevalo številne druge dogodke v zvezi z afero «Watergate». Iz vseh teh pričevanj izstopa, da so v krogih republikanske stranke, ki so bili blizu Nixona, oziroma njegove uprave, zelo dobro vedeli, zakaj gre, ko je izbruhnil škandal, ker je policija zasačila ljudi, ki so hoteli postaviti prisluškovalne naprave na sedežu demokratske stranke. Potem se je začel poskus, da bi se znebili razne dokumentacije. Med drugim so nekateri naročali svojim podrejenim ljudem, naj vržejo dokumentacijo v reko Potomac.

Vse to potrjuje, da je šlo res za operacijo, ki je bila pripravljena na naiven in otroški način, katere glavna oznaka pa je absolutno neupoštevanje zakonskih določil.

MEDNARODNI KONGRES SEIZMOLOGOV V RIMU

KAKO SE BRANIMO PRED POTRESI

Seizmološki pojavi povzročajo vsako leto 3500 milijard lir materialne škode

RIM, 25. — Danes zjutraj se je v kongresni dvorani palače EUR v Rimu začel mednarodni kongres seizmologov, katerega se udeležuje 800 znanstvenikov iz vseh držav sveta. Na srečanju bodo znanstveniki prediskutirali 430 poročil, ki zadevajo vsa področja seizmologije od podrobne znanstvene analize zadnjih potresnih sunkov, do naprav za merjenje sunkov, od preventivnih ukrepov do dinamičnega obnašanja gradbenih struktur v primeru potresa.

Letošnje srečanje (seizmologi organizirajo svoj mednarodni kongres vsaka štiri leta) je priredilo italijansko združenje seizmologov v sodelovanju z ministrstvom za javna dela.

Zasedanje je odprl predsednik organizatorskega odbora inž. Alberto Bianchi, v imenu italijanske vlade pa je znanstvenike pozdravil minister za javna dela poslanec Gullotti. Nato je povzel besedo predsednik svetovnega združenja seizmologov George Hausner, ki je poudaril, da bo človek le z mednarodnim sodelovanjem rešil vprašanja katastrofalnih naravnih pojavov kot so potresi.

Z razliko od drugih znanstvenih kongresov, ki imajo le majhen praktični učinek in na katerih strokovnjaki govorijo čisto nerazumljiv jezik (rekli bi skoraj, da so pozabili na besede in občujejo med seboj s številkami in formulami), je kongres seizmologov zelo konkreten in dokaj razumljiv kot terja predmet razprave. Vprašanje potresov je bilo in je še vedno pereče. Vsako leto zabeležijo seizmologi na svetu vsaj 800 potresov, katerih jakost presega 5. stopnjo Richterjeve lestvice. Za primerjavo naj povemo le, da potresni sunek z jakostjo 6. stopnje omenjene lestvice sprosti prav toliko energije kot atomska bomba, ki je porušila Hirošimo. Potresi povzročijo vsako leto 6 milijard dolarjev materialne škode (okrog 3.500 milijard lir), skoraj 40 odstotkov svetovnega prebivalstva pa tare mora potresov. Namen kongresa, ki bo imel tudi praktični učinek (na primer na novo normativo, ki zadeva protipotresne ukrepe v gradbeništvu in ki jo bo ministrstvo za javna dela izdelalo v kratkem), je nakazati pot za obrambo pred potresi ali vsaj kako omejiti škodo.

Za Italijo je seizmološka inženjerija in protipotresno načrtovanje izrednega pomena. Po študiji, ki sta jo pripravila prof. F. Giorgetti, docent na eksperimentalnem geofizikalnem zavodu v Trstu, in prof. Edoardo Iaccarino, član CNEN, je bilo v Italiji od začetka našega štetja vsaj 14.000 potresov, ki so jih zabeležili zgodovinopisci ali pa, od prejšnjega stoletja dalje, seizmografi. Eden od najbolj uničujočih je bil na Siciliji pred nekaj leti in je terjal 282 žrtev, uničil okrog 45 tisoč sob in jih poškodoval okrog 42 tisoc, mora potresa v Auconi pa je verjetno še vedno živa v spominu vseh.

pohištvo ZERIAL

Ul. Settefontane 58, 62, 64
stalna razstava

Ul. Madonnina 18

ob priliki 25. tržaškega velesejma Vam Zerial daruje

bajne popuste

in...

torbo

VESLANJE

V 21. MEDNARODNI REGATI NA BLEDU

Zmagoslavje Češkoslovaške Zlato tudi za Jugoslavijo

Nastopil je tudi osmerec tržaških gasilcev

BLED, 25. — Včeraj se je zaključila v tem slikovitem kraju 21. mednarodna veslaška regata, katere se je udeležilo številno zastopstvo iz osmih držav. To pot so poželi največji uspeh veslači iz Češkoslovaške, saj so osvojili kar sedem kolajn. Bili so štirikrat prvi, enkrat drugi in dvakrat tretji.

Poleg članov so tekmovali še mladinci. Med zmagovalci so bili tudi mladi veslači Branika in Izole. Pri članih sta brata Josip in Romano Bajlo člana Jadrana iz Zadra, edina jugoslovanska zmagovalca na tej regati. Prvo mesto sta zasedla v dvojcu s krmarjem. Druge jugoslovanske mešane posadke se niso najbolje obnesle. Drugo najboljšo uvrstitev je dosegel čoln Krke iz Šibenika: v četvercu s krmarjem se je uvrstil na drugo mesto za vzhodnimi Nemci.

Prav četverec s krmarjem je bil prvi finalni spopad in je prinesel tudi prvo zmago Vzhodni Nemčiji. Veslači Krke so bili temu odličnemu nasprotniku vseskozi enakovreden tekmec. V odločilnih veslajih pa so bili odlično pripravljeni Nemci nepremagljivi, čeprav je bila njihova prednost na cilju samo za sekundo. Zlato lovoriko so si Nemci priveslali še v skifu z Draedggerjem, ki je premagal Italijana Ragazzija od Virtusa iz Murana. V vseh ostalih nastopih so bili zmagovalci češkoslovaški tekmovalci in sicer v četvercu brez krmarja, kjer so prehiteli Avstrijce in Kubance, v dvojcu brez krmila pred Kubo in Madžarsko, v double-skull kjer so bila druga Avstrijca in tretja posadka Trešnjevke in Zagreba. Njim je še pripadalo prvo mesto v zadnjem in najbolj nestrpno pričakovanem spopadu osmercev. Kombiniran osmerec ČSSR (sestavljen iz dveh dvojcev brez krmarja in četverca) je v finalu zmagal še z večjo prednostjo kot v izločilnem delu pred Madžarsko, in kombinirano posadko šibeniške Krke in splitskega Mornarja. Ta osmerec včeraj ni veslal tako dobro kot so od njega pričakovali domači strokovnjaki. Še slabša je bila posadka tržaških gasilcev, ki je priveslala skozi cilj v Zaki kot peta.

Zmagovalec vsake kategorije je prejel pozlačeno medaljo, drugi značko SPDT, tretji pa značko smučarskega odseka SPDT.

Dosegli so take rezultate:

Letniki 1966, do 1964 do 1966

DEČKI

1. Darij Zidarič (Praprot) 4'30"
2. Dimitrij Vekjet (SPDT) 7'50"

DEKLICE

1. Katja Škrk (Praprot) 6'42"

Letniki 1961 - 1963

DEČKI

1. Darko Brišček (Praprot) 4'25"
2. K. Majovski (SPDT Prosek) 4'40"
3. Darij Velussi (Praprot) 4'50"

DEKLICE

1. Škrk Patricija (Praprot) 4'44"
2. Adrijana Margon (SPDT) 7'50"
3. Tanja Vekjet (SPDT) 8'30"
4. Sandra Montanari (SPDT) 8'45"

Dolga proga (letnik 1960 in starejši)

1. E. Guštin (Kraški dom) 13'07"
2. Adrijan Pahor (SPDT) 15'03"
3. J. Purič (Kraški dom) 16'05"
4. S. Škabar(Kraški dom) 18'54"
5. M. Škabar (Kraški dom) 19'07"
6. M. Križman (Kraški dom) 20'57"
7. Alfred Velussi (Praprot) 25'26"

BOKS

CARIGRAD, 25. — Španski boksar Antonio Ortiz je osvojil naslov evropskega prvaka v superlahki kategoriji. Po točkah je v Carigradu premagal Turka Kemala Kamacija.

REZULTATI

ČLANI

Četverec s krmarjem:
1. Vzhodna Nemčija 6'31"7
2. Krka (Šibenik) 6'32"7
3. Trešnjevka (Zagreb) 6'46"6

Dvojec brez krmarja:
1. Češkoslovaška 7'08"4
2. Kuba 7'15"1
3. Madžarska 7'19"5

Skif:
1. Vzhodna Nemčija (Draedgger)
2. Italija (Ragazzi)
3. Zahodna Nemčija (Meissner)

Dvojec s krmarjem:
1. Jadran (Zadar) 7'34"7
2. Kombinirana posadka Jadran (Reka) in Argo (Izola) 7'38"2
3. Kuba 7'40"8

Četverec brez krmarja:
1. Češkoslovaška 6'33"9
2. Avstrija 6'37"7
3. Kuba 6'40"1

Double-skull:
1. Češkoslovaška 7'01"1
2. Avstrija 7'05"3
3. Kombinirana posadka Trešnjevka-Zagreb 7'10"7

Osmerec:
1. Češkoslovaška 6'07"3
2. Madžarska 6'15"2
3. Kominirana posadka Krka-Mornar 6'16"2
5. Gasilci Trst 6'22"1

PROGA ZA MLADINCE JE BILA DOLGA 1500 m

Četverec s krmarjem:
1. Jadran (Reka) 5'06"8
2. Albatros (Celovec) 5'10"7
2. Argo (Izola) 5'20"6

Dvojec brez krmarja:
1. Mladost (Zagreb) 5'28"5
2. Gusar (Split) 5'30"0
3. Albatros (Celovec) 5'34"6

Skif:
1. Tučič - Jadran (Reka) 5'35"3
2. Hajdinjak - Branik (Maribor) 5'37"1
3. Danubius (Novi Sad) 5'50"7

Dvojec s krmarjem:
1. Argo (Izola) 5'25"4
2. Zagreb 6'12"9
3. Partizan (Beograd) 6'14"7

Četverec brez krmarja:
1. Trešnjevka (Zagreb) 5'14"0
2. Jadran (Reka) 5'14"2
3. Mladost (Zagreb) 5'14"3

Double-skull:
1. Branik (Maribor) 5'31"9
2. RV Nautilius (Celovec) 5'32"2
3. Ošjak (Velaluka) 5'34"2

Osmerec:
1. Jadran (Reka) 4'29"2
2. Iktus (Osijek) 4'31"9
3. Croatia (Zagreb) 4'36"9

G. F.

KOLESARSTVO

NA NEDELJSKI DIRKI V TRSTU

Mladi predstavniki Adrie so popolnoma razočarali

Zaradi nesporazuma odpadel nastop začetnikov v Palmanovi

Kolesarji lonjerskega kluba Adria so doživeli v nedeljo pravi polom. Mladinci so nastopali na dirki v Trstu, ki jo je priredil tržaški kolesarski klub Inter 1904, začetniki pa bi morali nastopati v Palmanovi. Tja so tudi odpotovali v popoldanskih urah, saj je bilo na urniku označeno, da se prične tekmovanje ob 16. uri, vendar so doživeli pravo presenečenje, saj je bila dirka zjutraj ob deveti uri. Prireditelj je namreč nekaj dni prej prejel obvestilo, da mora prirediti dirko zjutraj, pri tem pa je pozabil obvestiti vsa društva. Pravzaprav je obvestil bližnje klube, katerih predstavniki bodo tako potovali v Vignolo na finalni del tekmovanja «leva dell'esordiente», ki bo 8. julija. Vsekakor zanimiva pozabljivost, s katero so se okoristili mladi kolesarji iz Palmanove, saj je zjutraj nastopilo pičlo število tekmovalcev, medtem ko jih je večina prišla popoldne.

Mladinci, ki so tekmovali v Trstu za pokal Interja, so imeli zelo težko dirko, saj so se morali soprijeti s celo vrsto vzponov, med katerimi je bil prav gotovo najhujši tisti iz Boljunca do Bazovice, kjer se je praktično odločila celotna dirka. Zmagal je Interjev predstavnik Zuzic, ki je s 50 sekundami prednosti pred klubskim tovarišem Ceschio in Manferrarijem iz Cervignana dokazal, da je trenutno najboljši tekmovalec v Trstu. Pri tem pa moramo pripomniti, da je bil skoraj mesec dni odsoten s tekmovalnih stez zaradi poškodbe.

Nastopal je tudi kolesar Adrie Sergij Čok, ki pa je moral skupno z drugimi petnajstimi kolesarji odstopiti. Čok je za svoj slab nastop sam kriv, saj je v tem zadnjem tednu precej zanemarjal treninge in se je pomanjkanje primerne vadbe občutilo takoj v prvih kilometrih, ki so bili seveda navkreber.

Glede proge bi lahko pripomnili, da je bila vsekakor prenaporna, pa čeprav bi morala služiti tržaškim tehnikom za preverjanje moči in sposobnosti posameznih mladincev, ki bodo kmalu nastopali na vsedržavni ravni. Nekoliko manj klancev bi prav gotovo pritegnilo na tekmovanje še kakega kolesarja, tako da se ne bi število nastopajočih ustavilo na tridesetici. Vrstni red na cilju 87 km dolge dirke:

1. Zuzic (Inter 1904) 2.17' s poprečno hitrostjo 35,912 km na uro
2. Ceschia (Inter 1904) 50" zaostanka
3. Manferrari (Selettiva)
4. Ursella (Selettiva) 1'50"
5. Agostini (K 2 Videm)

RADI

SMUČANJE

LJUBLJANA, 25. — V nedeljo je bilo na skakalnici iz plastične mase v Mostecu smučarsko tekmovanje, katerega so se udeležili vsi najboljši slovenski skakalci, ki so tako pričeli svojo novo sezono. Med člani je zmagal Štefančič, ki je s 51,5 m prehitel Danila Pudgarja.

ŠD Primorje vabi člane na 11. redni občni zbor, ki bo v četrtek, 28. junija ob 21. uri v prostorih društva v Soščevi hiši.

Dnevni red:

1. Pozdrav in izvolitev delovnega predsedstva;
2. Poročilo predsednika;
3. Poročilo tajnika;
4. Poročilo blagajnika;
5. Poročilo nadzornega odbora;
6. Volitve novega odbora;
7. Razno.

NOGOMET

ZAKLJUČENO TEKMOVANJE V 1. JUGOSLOVANSKI LIGI

Olimpija ostala prvoligaš Maribor čez prvo stopnico

Zapleti okrog ponarejene brzojavke v Ljubljani - Bo Mariboru v nadaljevanju kvalifikacij gol prednosti zadostoval?

Če bi v 1. zvezni jugoslovanski ligi vse potekalo tako, kot bi moralo potekati, potem bi lahko rekli, da se je zaključilo za Olimpijo bolje, kot so v zadnjih tednih pričakovali tudi največji optimisti. Pa pojdimo po vrsti.

Na vrhu lestvice težav s podelitvijo naslova državnega prvaka ni bilo. Beograjska Crvena zvezda si je ta naslov zagotovila že predčasno in vprašanje, ki je ostalo prav do zadnjega kola odprto, je iskalo odgovor le na to, kdo bo podprvak. To mesto je kljub vsemu uspel osvojiti presenetljivi mostarski Velež z zmago nad Vojvodino, ker je Beograd le remiziral, Partizan pa je v Ljubljani celo zgubil.

Na sredini lestvice ni prišlo do nobenih bistvenih premikov, pač pa se je odvijal najbolj dramatični del letošnjega prvenstva, tudi v zadnjem kolu, na repu lestvice. Dogodki pa so se prav tu zapletli tako, da je bilo letošnje jugoslovansko prvoligaško prvenstvo zaključeno le na igriščih, imelo pa bo še buren «podaljšek» za zeleno mizo, kajti toliko preobratov doslej še nikoli ni imelo in se jim tudi v zadnjem kolu ni uspelo izogniti.

Potem, ko so tekmo predzadnjega kola Dinamo - Olimpija pred tednom najprej registrirali s 7:3 za Zagrebčane, zavrnili pritožbo Olimpije (ker je Dinamov igralec Mujkić nastopil kljub temu, da ne bi smel), nato v drugi stopnji ugodili ponovni pritožbi Ljubljančanov, na protipritožbo Dinama pa zopet vse skupaj razveljavili, so v nedeljo končno odigrali srečanje Olimpija - Partizan v Ljubljani v položaju, ki je bil za Olimpijo skoraj brezupen. Obstanek v 1. ligi bi ji namreč zagotovila le zmaga nad Beograjčani, obenem pa v nobenem primeru ne bi smela zmagati ne Spartak, ne Sutjeska. In prav to se je zgodilo: Spartak in Sutjeska sta ostala brez zmage, Olimpija pa je odpravila Partizan z 2:0.

Toda pri tem se je zgodilo nekaj nenavadnega. Dvajset minut pred začetkom tekme je prispela brzojavka, s katero so iz Beograda sporočali, da je tekma Olimpija-Partizan odložena, podrobna pismena obrazložitev tega sklepa pa naj bi sledila kasneje. Ker je bila brzojavka vodstvu Olimpije sumljiva, je začelo mrzlično preverjati njeno verodostojnost in ko so končno ugotovili, da je bila ponarejena, se je tekma začela, vendar z dvajsetminutno zamudo.

Srečanje se je nato odvijalo regularno do konca, vendar je prišlo že v zgodnjih večernih urah do novega preobrata: vodstvo Spartaka je poslalo nogometni zvezi Jugoslavije v Beograd brzojavko, s katero je zahtevalo, naj razveljavi vse tekme nedeljskega (zadnjega) kola letošnjega prvenstva v 1. zvezni ligi. To zahtevo je utemeljilo s tem, da bi se morale vse tekme po pravilniku NZJ začeti istočasno, v Ljubljani pa so začeli srečanje med Olimpijo in Partizanom igrati z dvajsetminutno zamudo.

Ozračje okrog 1. jugoslovanske zvezne lige je torej zdaj, ob zaključku prvenstva precej razgreto. To pa tem bolj, ker se slišijo vedno glasnejše zahteve, naj bi končno v jugoslovanskem nogometu le uredili razmere tako, da bi ne prišlo več do podobnih zapletov, kot letos. Dan je bil tudi predlog, da bi — glede na letošnje dogodke — ne izpadel iz lige po tem prvenstvu noben ligaš, ampak naj bi jo povečali za prihodnje prvenstvo na 20 članov, t. j. na 18 dosedanjih in dva nova.

Vrata stadionov so se v Jugoslaviji torej v nedeljo zaprla. Niso se pa še zaprla vrata sejnih dvoran NZJ in kot kaže, bodo prihodnji dnevi in tedni še precej vroči. Vsaj tako, kot so bili minuli na nogometnih igriščih.

* * *

Olimpija je razveselila slovenske ljubitelje nogometa s tem, da je ohranila status prvoligaša tudi za prihodnjo sezono, in tudi Maribor je po prvem dnevu kvalifikacij za vstop v najvišje jugoslovansko nogometno tekmovanje uspešno prekoračil prvo stopnico. Premagal je titograjsko Budučnost z najtesnejšim izidom, vendar v Mariboru s tem izidom niso najbolj zadovoljni. Po njihovem mnenju bi moral Maribor imeti zdaj vsaj dva gola prednosti, da bi lahko gledal z optimizmom na povratno srečanje v Titogradu.

Vsekakor vrata do vstopa v 1. zvezno ligo Mariboru še vedno niso zaprta, čeprav bo zdaj skozi nje nekoliko težje priti, kot so upali njegovi navijači pred tekmo z Budučnostjo.

1. ZVEZNA LIGA

IZIDI

Dinamo - Sutjeska	4:3
Olimpija - Partizan	2:0
Bor - Beograd	2:2
Čelik - Sarajevo	3:0
Borac - Vardar	6:0
Spartak - Sloboda	1:1
Željezničar - Radnički	7:1
Velež - Vojvodina	2:1
Crvena zvezda - Hajduk	4:0

KONČNA LESTVICA

Crvena zvezda 52, Velež 46, Beograd 45, Partizan 43, Željezničar 42, Sloboda in Sarajevo 34, Dinamo 33, Hajduk in Vardar 31, Radnički 30, Borac in Vojvodina 29, Čelik in Bor 28, Olimpija in Spartak 26, Sutjeska 25.

Crvena zvezda je državni prvak za sezono 1972-73. Spartak in Sutjeska izpadeta v drugo ligo.

KVALIFIKACIJE ZA 1. ZNL

SKUPINA A

Maribor - Budučnost	1:0
Proleter - Borac	2:0

SKUPINA B

Osijek - Priština	1:0
Zagreb - Famos	0:0

ITALIJANSKI POKAL

Juventus - Bologna	4:3
Inter - Reggiana	1:0
Cagliari - Milan	0:1
Atalanta - Napoli	1:1

LESTVICA SKUPINE A

Inter in Juventus 7, Bologna 4, Reggiana 2.

LESTVICA SKUPINE B

Milan 3, Atalanta 5, Napoli 4, Cagliari 3.

Pari prihodnjega (zadnjega) kola, ki bo na sporedu jutri: Juventus-Inter, Reggiana - Bologna, Atalanta-Cagliari, Milan - Napoli.

KOLESARSTVO

NA DIRKI «TRE VALLI VARESINE»

PAOLINI NEPRIČAKOVANO OSVOJIL NASLOV ITALIJANSKEGA PRVAKA

V nedeljo so bila prvenstva profesionalnih kolesarjev tudi v drugih državah - Presenetljiv poraz Merckxa

CUVIO, 25. — Enrico Paolini, pet let med profesionalci, je novi italijanski prvak v cestni vožnji in je ta naslov prevzel Gimondiju, ki ga je osvojil lansko leto. Finale letošnje dirke «Tre Valli Varesine» je bil pravo presenečenje: Paolini je v finalu premagal nič manj kot Bitossija, ki je bil na predvečer prvenstva označen kot eden izmed največjih favoritov za zmago.

Mladi kolesar iz Pescare je v končnem sprintu na cilju v Cuviu za las premagal Bergama, Ziliolija, Bitossija in Fabbrija, katerega je Bergamo nato obtožil, da ga je prav v zadnjih metrih oškodoval in mu tako odvzel prestižni naslov.

Kje pa so bili ostali favoriti za zmago, ki so prispeli na cilj z 1'23" zaostanka? Gimondi in Basso sta nadzirala Motto, ki je bil v izredni formi ter so se vsi bali, da ne bi skušal nenadoma zbežati ter zmagati z velikim naskokom.

Dirka se je odločila v zadnjih krogih, ki so jih morali kolesarji prevoziti okrog Cuvia. Še prej so ubežali Boifava, Brentegani in Lanzafame, ki so si nabrali po 100 km dirke skoraj sedem minut prednosti. Le petdeset kilometrov kasneje pa se je ves njih naskok skrčil in kmalu jih je glavnina ujela. Dva kroga pred koncem pa se je formirala skupine desetih kolesarjev, med katerimi sta bila tudi Bitossi in Zilioli, medtem ko je imela glavnina z Gimondijem in Battaglinom minuto zaostanka. V končnem, sprintu pa je Bitossi popolnoma zgrešil taktiko in je moral prepustiti mesto najboljšega Paoliniju.

1. Paolini (Scic), ki je prevozil 257,300 km v 6.34'01" s poprečno hitrostjo 39,956 km na uro
2. Bergamo
3. Zilioli
4. Bitossi
5. Fabbri

* * *

PARIZ, 25. — Na francoskem profesionalnem prvenstvu je zmagal Thevenet, ki je ta naslov osvojil po 80 kilometrih bega. Na drugo mesto se je uvrstil Ovion s kar tremi minutami zaostanka. Nedeljski novi prvak Francije je tudi eden izmed glavnih favoritov za končno zmago na «Tour de France», ki se bo kmalu pričel.

* * *

BARCELONA, 25. — V odsotnosti lanskoletnega zmagovalca Ocane je osvojil naslov španskega profesionalnega kolesarskega prvaka Perurena, ki je zmagal praktično v zadnjih dvesto metrih, saj so se tekmovalci predstavili vsi skupaj na cilju.

* * *

ZÜRICH, 25. Josef Fuchs je ponovil lanskoletni uspeh in znova oblekel majico švicarskega prvaka. Na drugo mesto se je uvrstil Pfeninger z minuto zaostanka.

* * *

VALKENBURG, 25. — Tudi Zoetemelk je ponovil lanskoletni uspeh na nizozemskem prvenstvu in zmagal kar s sedmimi minutami prednosti pred drugouvrščenim Janbroesem, medtem ko se je moral Karstens zadovoljiti s tretjim mestom.

* * *

LIZBONA, 25. — Na portugalskem prvenstvu, ki se je odvijalo v dveh vožnjah, je zmagal Agostinho.

* * *

BRUSELJ, 25. — Do največjega presenečenja je prišlo na belgijskem prvenstvu, kjer se je moral Eddy Merckx zadovoljiti z drugim mestom in se tako odpovedati naslovu prvaka, ki ga je odnesel Franz Veerbeck. Kolesarja sta se predstavila skupaj na ciljni ravnini, prvi je startal Merckx, vendar se Verbeck ni pustil presenetiti in je med splošno osuplostjo nepričakovano premagal zmagovalca letošnjega «Gira».

NOGOMET

V NEDELJO V VICENZI

Udinese ni uspel Parma v B ligi

Ekipa iz Emilie je bila vseskozi boljša

Parma - Udinese 2:0 (2:0)

PARMA: Bertoni, Biagini, Capra, Colzato, Benedetto, Daolio, Sega, Furlan (Basili), Volpi, Colonnelli, Rizzati; 12 Grisendi.

UDINESE: Blasig, Zanin, Bonona, Politti, Pighin, Zampa, Pellizzari, Giacomini, Blasig Galeone (Mendoza), Pavoni; 12 Zaina.

STRELCA: Sega v 15. min., Volpi v 33. min.

SODNIK: Panzino iz Catanzara.

Videmčani niso uspeli. V kvalifikacijski tekmi za vstop v B ligo je Udinese zgubil s Parmo z 2:0. Srečanje si je ogledalo približno 28.000 gledalcev, kar je za tretjo ligo res lepo število.

Rezultat pravilno odraža potek tekme. Čeprav sta obe ekipi pokazali precej lepih napadalnih akcij, je bila tokrat Parma mnogo boljša in že sredi prvega polčasa ni bilo več nobenega dvoma o rezultatu. Po zmedi, ki so jo povzročili nervozni igralci v prvih desetih minutah in ko je bila Parma na slabšem, se je igra nekoliko umirila. Ekipa iz Emilije se je podala v napad in četrt ure po začetku srečanja prešla v vodstvo. Vratar Zanier je sicer predvidel Segov strel, vendar ga je smer žoge presenetila in ni bil kos žogi, ki je prišla v mrežo v paraboli tik pod prečko.

S tem golom je bila usoda Videmčanov praktično že zapečatena. S tem nočemo reči, da niso več napadali. Nasprotno. Že pet minut kasneje je Bertoni s težavo ubranil vrata. Vratar Parme je moral kmalu nato nastopiti še enkrat, preden je prišlo do drugega zadetka. Za ta gol pa nosi precej krivde vodstvo Udineseja, saj se je Zanin v 21. min. poškodoval in zdravnik mu je nudil prvo pomoč ob robu igrišča. Trener ni poslal nobenega igralca na njegovo mesto in obramba je bila tako zelo okrnjena. Volpi je ostal prost in je z lahkoto podal žogo Furlanu, ki je bil sam pred vratarjem, slednji pa je zgrešil. Po tej akciji bi se morali Videmčani zavedati resne nevarnosti, kljub temu pa so vztrajali pri napaki. Volpi je seveda vse to izkoristil in izpeljal lepo akcijo in s plasirano žogo ukanil vratarja.

Tekma se je tako končala. Kasneje se ni zgodilo nič posebnega, če izvzamemo tretji gol Parme, ki pa ga je sodnik razveljavil. Občinstvo sicer ni videlo, zakaj je Panzino sprejel ta ukrep, vendar je bil zelo blizu in je natančno videl, kaj se je zgodilo. Drugi polčas pa je bil za Parmo zgolj formalnost.

Udinese si je zapravil prestop v B ligo tri kola pred koncem prvenstva, ko je Triestina nepričakovano premagala Parmo, Videmčani pa so si po nepotrebnem zapravili točko. Sicer pa je Udinese občutil napore vsega prvenstva, ko je zasledoval Alessandrio, Parmo in Venezio ter se skušal preriti na prvo mesto, ki bi mu znova dovolilo vstop v elitni razred italijanskih nogometnih klubov. Vsako upanje je tako prenešeno na prihodnjo sezono, ko bo furlanska ekipa znova startala na prvo mesto.

A skupina C lige 1973-74

Alessandria
Belluno
Bolzano
Clodiasottomarina
Cremonese
Derthona
Lecco
Legnano
Mantova
Monza
Padova
Piacenza
Pro Vercelli
Savona (verjetno bo šla v B skupino)
Seregno
Solbiatese
Trento
Triestina
Udinese
Venezia
Vigevano

TOTIP

1 —	1.	Pamoa	2
	2.	Cortevecchio	2
2 —	1.	Tampa	X
	2.	Original	X
3 —	1.	Kampur	X
	2.	Riviera	X
4 —	1.	Cacito	2
	2.	Gallego Espagneul	1
5 —	1.	Ternate	2
	2.	Svizzero	2
6 —	1.	Colibrì	X
	2.	Pretorio	X

KVOTE

12 — 6.185.767 lir
11 — 304.218 lir
10 — 24.000 lir

NOGOMET

PO ZAKLJUČKU LETOŠNJEGA PRVENSTVA V SNL IN ZCNL

Uspešen obračun letošnjih nastopov primorskih ekip

V zadnjem kolu so odigrali dva derbija - Na končni lestvici strelcev najboljši igralec Primorja Batagelj

Izola na četrtem mestu

V zadnjem kolu nogometnih prvenstev v Sloveniji je v Izoli nastopil bivši drugoligaš in novi podprvak slovenske lige, moštvo Ljubljane, ki bo v naslednjem prvenstvu po napredovanju prvouvrščenega Železničarja v višjo ligo igrala skupaj s povratnikom iz 2. lige, trboveljskim Rudarjem, eno odločilnih vlog na vrhu lestvice. Remi izolskih nogometašev z ljubljanskimi tako predstavlja soliden rezultat, posebno ker so bili morda celo bližje zmagi. V prvem polčasu so namreč po enakovredni igri nekajkrat za las zgrešil vrata, končno pa jih je Lokas po solo akciji popeljal v vodstvo. V drugem delu velja omeniti le izenačenje gostov. Izola je tako na koncu prvenstva zasluženo in prepričljivo zasedla odlično četrto mesto, saj ima kar tri točke naskoka pred petouvrščeno Slavijo. Osvojitev četrtega mesta je vsekakor eden največjih uspehov v zgodovini kluba. Pri tem moramo dodati še uvrstitev in potem sam nastop v polfinalni tekmi slovenskega pokalnega tekmovanja, v kateri jih je Mura, za Olimpijo in Mariborom najboljša slovenska ekipa premagala šele po streljanju enajstmetrovk.

Koper vendarle deseti

Čeprav je bilo malo tistih, ki so pričakovali, da se bo Koper obdržal na desetem mestu, mu je to vseeno uspelo. Do tega si je nekoliko pomagal sem z osvojitvijo točke v zadnji tekmi s Slavijo, v kateri so se njegovi igralci razumljivo potrudili in bili precej boljši nasprotnik ter bi zanesljivo zmagali, če bi le dosegli zadetek. Vendar tudi točka s Slavijo ne bi nič pomagala, če ne bi mariborski Kovinar samo remiziral in s tem ostal na predzadnjem mestu. Koper si je tako zagotovil obstanek v slovenski ligi, tudi če ne bo prišlo do njenega povečanja.

V Mirnu dve enajstmetrovki

Nogometna sezone na Goriškem se je zaključila kot «se šika», namreč z derbijem velikih rivalov, Adrie in Vozil. Slednja so nenadoma povedla že v 8. minuti. Korpar je z desnega krila nenevarno streljal, saj se ni vedelo, ali je nameraval poslati predložek v sredino ali strel na vrata, žoga pa je zletela, ne da bi jo kdo prestregel, naravnost v levi kot vrat. V drugem delu prvega polčasa je imela Adria nekaj izrazitih priložnosti, eno pa je tudi Kruno Klanjšček izkoristil. Žal je njegov gol, ki je bil najlepši v tekmi, sodnik Iskrenovič neupravičeno razveljavil. Klanjšček je napravil prekršek nad vratarjem Vukom kvečjemu šele potem, ko je žogo že poslal v gol.

Komaj se je drugi polčas začel že so Vozila vodila z 2:0 z golom Čubele iz enajstmetrovke. Tudi ta gol je prejela Adria zelo nalahko po že zaključeni akciji Vozil. Vsi igralci so že čakali na nadaljevanje igre in le Marušič je še bil pri vratarju Lebanu in pazil na njegov morebitni spodrsljaj pri lovljenju žoge. Leban je imel žogo že v rokah, pri tem pa se mu je nepričakovano izmuznila iz rok in prišla do Marušiča (v podobnih situacijah, ko vratar že drži žogo v rokah in ga skuša drug igralec ovirati, sodniki navadno takoj piskajo prekršek nad vratarjem). Marušiču ni bilo več težko zadeti mreže, pri tem pa ga je Leban potegnil za roko. Sodnik je takoj pokazal na enajstmetrovko, čeprav bi lahko kar priznal gol.

Adria je bila torej navidez že izguljena, toda ni se predela in sledilo je obdobje njene premoči, o kateri govori razmerje kotov v drugem polčasu (osem proti ena v njeno korist). Vozila so se omejila le na hitre protinapade, ki pa so bili zelo nevarni. Že čez sedem minut je Adria preko Klanjščka znižala vodstvo gostov iz sporne enajstmetrovke, zaradi katere so Vozila najavila protest. Glede na protest Vozil bi primomnili, da je sodnik ravno tako ali še bolj oškodoval Mirence, če je že oškodoval Novogoričane. Po zmanjšanju vodstva nasprotnika so dobili mirenski igralci novih moči in skušali na vse načine izenačiti. Pri tem so neštete prilike zapravili zaradi izredne živčnosti pri zaključnih akcijah. Tako je šele dve minuti pred koncem Benedetič izenačil

Marjan Bernetič je postavil končni rezultat derbija v Mirnu.

Zmaga po treh letih

Drugi derbi zadnjega kola je bil v Tolminu, kjer je nastopilo ajdovsko Primorje. Tekma je bila zanimiva, v izenačeni igri pa so imeli več sreče Tolminci, ki jim je na koncu pripadla tesna zmaga. Tolmin je povedel že v 35. minuti z golom Lebana. Isti igralec je dobrih deset minut pred koncem povišal na 2:0 in praktično že odločil tekmo. Batagelju je dve minuti pred koncem uspelo le še ublažiti poraz svojega moštva. Tolmin se je zaman trudil, da bi premagal Savo, Zagorje, Usnjarja, v srečanju s favoriziranim Primorjem pa mu je končno uspelo zadovoljiti gledalce s polnim izkupičkom. Hkrati pa je zabeležil tudi prvo zmago nad Primorjem po treh letih. Ajdovci so tako doživeli že četrti poraz v spomladanskem delu in ponovno pokazali znake krize, v kateri je bila brškone zmaga proti Adriji le svetla izjema.

Trije goli Prodana

Svoje zadnje uspehe je Jadran iz Dekanov kronal z zelo lepo zmago nad četrtouvrščeno Litijo. Dekančani so v prvem delu popolnoma nadigrali goste in dosegli dva gola, katerima so po odmoru dodali še tretjega. Strelec vseh treh je bil odlični Prodan. Litiji je potem uspelo le častno zatresti mrežo. Z novo zmago je Jadran končal prvenstvo na devetem mestu, kar mu omogoča še nadaljnje tekmovanje v zahodni conski ligi.

Z mlado ekipo katastrofa

Piran je v zadnji tekmi nastopil s pomlajeno ekipo, s katero bo tekmoval v primorski ligi in se skušal ponovno vrniti v ZCNL. Mlada ekipa je v Škofji Loki doživela katastrofo, vendar tudi skozi take preizkušnje se kalijo dobri igralci.

Brez sprememb na lestvici

Lestvica ZCNL se v zadnjih dveh kolih ni spremenila. V zadnjem kolu je bilo sicer nekaj možnosti za bistvene spremembe, vendar do tega ni prišlo. Če bi n. pr. Vozila ohranila v tekmi z Adrio vodstvo z 2:0 do konca, bi pristala na drugem mestu s pravico udeležbe v morebitnih kvalifikacijah. Na drugi strani pa bi Adria zasedla šele osmo mesto, če ne bi izenačila. Ponovimo še enkrat uvrstitva primorskih moštev: Primorje je drugo, Vozila tretja, Adria šesta, Tolmin sedmi, Jadran deveti in Piran enajsti. Slovan je imel zagotovljeno prvo mesto že prej, v zadnjem kolu pa ga je samo potrdil z zmago nad Usnjarjem, ki je bil do tega kola skupno s Slovanom edino neporaženo moštvo v spomladanskem delu.

Končni lestvici strelcev

Brane Batagelj, ki je vodil na lestvici strelcev od 8. kola je po pričakovanju prepričljivo najboljši tudi na končni lestvici. Ne gre prezreti tudi K. Klanjščka, ki za Batageljem zaostaja le za štiri gole, čeprav je igral v spomladanskem delu le tri tekme in dva polčasa Drugo mesto, ki si ga sedaj deli z igralcem LTH Ipavcem (slednji je dal Piranu kar tri gole), si je priboril s kar osmimi goli v zadnjih treh tekmah. Sicer pa je lestvica naslednja:

19 golov: Batagelj (Pr.)
15 golov: K. Klanjšček (Ad.), M. Ipavec (LTH)
13 golov: Šinko (Sl.)
12 golov: Prodan (Jad.)
11 golov: Leban (Tol.), J. Nejedlev (Lit.)
10 golov: Benedetič (Ad.)
9 golov: Marušič (Voz.)
8 golov: Šubic, Novljan, Sevšek (vsi Sl.), Lutar (Sa.)
7 golov: Jerončič, Saksida (oba Ad.), Begič (Pr.), Kolman (Lit.), Vezjak (Us.).

Poglejmo še lestvico strelcev samo primorskih ekip, v kateri bomo upoštevali tudi igralce Izole in Kopra:

19 golov: Batagelj (Pr.)
15 golov: K. Klanjšček (Ad.)
12 golov: Prodan (Jad.)
11 golov: Leban (Tol.)
10 golov: Benedetič (Ad)
9 golov: V. Gregorič (Iz.), Marušič (Voz.)
8 golov: Lokas (Iz.)
7 golov: Morato (Kop.), Jerončič, Saksida (Ad.), Begič (Pr.)
6 golov: Kopatin (Pr.), Korpar (Voz.), Krkoč (Jad.)
5 golov: Filipovič, Ivetac (oba Kop.), Čubela (Voz.), Frančeškin (Ad.), J. Bertok (Jad.)
4 goli: Dobrin (Kop.), Peter Brecelj (Pr.), Gulin, Bensa (Voz.), Kanalec, Zorč (oba Tol.), Štibilj (Pir.)

B. P.

PLANINSTVO

V NEDELJO V ŽIVČEVI DOLINI

Tudi v slabem vremenu «križ-kraž-kros» SPDT

Poletni «križ-kraž-kros» SPDT v Živčevi dolini je bil zaradi slabega vremena bolj slabo obiskan. Udeležili so se ga le zvesti obiskovalci vseh planinskih krosov, otroci in očetje iz Praprota ter društva Kraški dom, pa tudi nekateri mladi člani SPD iz Trsta in s Proseka.

Pripravljeni sta bili dve progi: krajša za otroke do 13 leta starosti, daljša pa je bila za starejše od 13 let in je vodila na Mali Volnik.

SINOČI NA IGRIŠČU PROSVETNEGA DOMA NA OPČINAH

S tremi košarkarskimi tekmami začetek športnega tedna Poleta

V prvem večeru zmaga peterk Poleta, Ricreatorija in Lloyda

S tremi tekmami v košarki se je včeraj začel športni teden Poleta. Srečanja so bila na splošno kakovostna in predvsem izenačena.

MINIBASKET

Polet — Sokol 36:31 (22:19)

POLET: E. Grgič, Benčina 6, M. Grgič 8, Piccini, V. Sosič 18, Bratož 2, S. Sosič 2, Berdon, Pisani, Baldassi.

SOKOL: Gruden 18, Devetak 4, Pertot 4, Vogrič, Cattonar 5 in Rauber.

SODNIKA: Tavčar in Ferluga.

PROSTI METI: Polet 0:10, Sokol 9:16.

V prvem sečanju v minibasketu je kmalu prišlo do presenečenja. Ekipa Sokola je namreč nudila Poletu močan odpor, tako da se je srečanje odločilo le v poslednjih minutah, ko je Valter Sosič dosegel nekaj odločilnih košev in tako je Polet osvojil prvo težko zmago na tem turnirju. Med posamezniki je v vrstah Sokola zelo dobro igral Gruden.

NARAŠČAJNIKI

Ricreatori — Italsider 52:49 (26:25)

RICREATORI: Biloslavo, Murand, De Feo 13, Giagodi, Scarcia, Pentozzi 13, Orsini, Cassio 13, Sermoneta 7, Giuliani 4.

ITALSIDER: Redolfi 14, Zampa 4, Pieri 18, Zanini 6, Bozzola 5, Spargaro 2, Krejčič, Tamari, Santin, Eottola.

SODNIK: Adrijan Zavadlal.

PROSTI METI: Ricreatori 6:16, Italsider 3:18.

Ricreatori je samo za tri točke premagal visoke košarkarje Italsidra, ki pa niso znali izkoristiti svoje višinske prednosti. Košarkarji Ricreatorija so bili bolj iznajdljivi v napadu in so na splošno zagrešili manj napak.

MLADINCI

Lloyd — Italsider 80:70 (40:27)

LLOYD: Bucchini 13, Bubnich 35, Oizer 22, Sciolis 2, Peretti 4, Comici 4, Sanzin, Jacopin, Brandmayer, Bardotti.

ITALSIDER: Bacchelli 9, Zimmermann 11, Vidoni 1, Vidorno 21, Scolini 2, De Visintini, Ceccotti 15 in Michelis 11.

SODNIKA: Sosič in Lakovič.

PROSTI METI: Italsider 8:26, Lloyd 10:16.

Daleč najlepše srečanje dneva je bila tekma mladincev med Lloydom in Italsidrom. Lloyd je zmagal predvsem zaradi boljših posameznikov, medtem ko je bil Italsider boljši zaradi skupne igre. Tekmo je odločil razpoloženi Bubnich, ki je sam dosegel kar 35 točk.

Danes se bo Poletova prireditev nadaljevala s tremi tekmami. Najprej se bodo spoprijeli košarkarji Sokola in Brega v minibasketu. Sledil bo derbi naraščajnikov Polet — Bor.

V tekmi mladincev pa bo Polet ob 20.30 (in ne ob 20. uri, kot je bilo prvotno določeno), igral proti Ferroviariu.

B. L.

KOŠARKA

Fabjan v pokrajinski reprezentanci Trsta

Bivši trener Bora Mario Mari bo te dni pripravljal pokrajinsko reprezentanco Trsta, ki se bo od 6. do 10. julija udeležila mednarodnega košarkarskega turnirja v Dubrovniku. Na tem turnirju bodo poleg naše reprezentance nastopile še ekipe: Gillette, ameriško moštvo managerja Jima Mc Gregorja, Lokomotiva iz Zagreba in srbska reprezentanca.

V tržaški reprezentanci bo tudi Borov košarkar Boris Fabjan, ki je letos zelo uspešno nastopal v prvenstvu D lige. Za požrtvovalnega in resnega Borovega igralca je to lepa nagrada pred odhodom na odsluženje vojaškega roka.

Seznam kandidatov za tržaško reprezentanco:

CENTRI: Poloniatto in Millo (Lloyd Adriatico), Dalla Costa (Italsider)

KRILA: Meneghel (Hannibal-Tržič), Friedrich (Servolana), Fabjan (Bor)

ZUNANJI IGRALCI: Ponton (Lloyd Adriatico), Hrovatin (Italsider), Ianiello in Ugo Devetak (Splügen Bräu Gorica).

b. l.

Poraz Kontovela v 1. diviziji

Kontovel - Cianocolori 39:60 (13-12)

KONTOVEL: Starc 2, Lukša 11, Nabergoj 0, Kante 6, Čuk 2, Lisjak 13, Ban 0, Kafol 5, Ukmar 0, Štoka 0.

Kontovelci so končno odigrali večkrat odloženo tekmo s Cianocolorijem. Na igrišču smo bili vnovič priča pomlajeni ekipi, ki pa se tokrat ni dala tako poceni. Prvi polčas je predstavljal za naše pravo zmagosiavje, saj so ob koncu prvega dela vodili čeprav le z minimalno prednostjo. V nadalje pa Kontovelci niso zaigrali kot v prvem polčasu, za kar je kriva predvsem pressing obramba proti kateri kontovelci niso našli takoj pravega orožja. Proti koncu tekme pa je prišel na dan z nekaterimi koši Lukša, nasprotnikova prednost pa je bila tedaj za naše košarkarje nedosegljiva.

H. L.

Zaključni dan košarke pri Boru

V okviru zaključnega košarkarskega dne pri Boru so med drugim odigrali tudi tri tekme.

MINIBASKET

Orli — Medvedi 42:41

ORLI: Canciani 10, Mesesnel 18, Dougan 9, Zubalič 4, Kravos, Bloccari.

MEDVEDI: Pegan 4, Mazzucca 22, Gombač 14, Simčič, Ražem in Husu.

SODNIK: Štokelj.

Šele po streljanju prostih metov so Orli po izenačeni tekmi za točko razlike premagali odporne Medvede. Srečanje je bilo dopadljivo, saj so igralci s prikazano igro zapustili dober vtis, za kar gre zasluga trenerju Renatu Štoklju.

NARAŠČAJNIKI

Tigri — Levi 50:43

TIGRI: Edi Košuta 13, Trevisan, Čok, Udovič 6, Vatovec 22, Renato Furlan 2, Igor Košuta 7.

LEVI: Parovel 12, Siega 12, Bruno Furlan 4, Mazzucca 5, Žerjal 10, Perko, Race, Pegan.

SODNIK: Laković.

Večja prisebnost v napadu Vatovca in soigralcev je bila odločilna za zmago Tigrov, ki pa so se morali potruditi, da so spravili na kolena požrtvovalne Leve, med katerimi so se izkazali Žerjal, Parovel in Siega.

ČLANI

Stari — Mladi 52:43

STARI: Pertot 3, Sirk 11, Štokelj 2, Škerlj 3, Adrijan Zavadlal 10, Fabjan 14, Košuta, Ambrožič 9, Lakovič.

MLADI: Koren 4, Francia 4, Barazutti 4, Danijel Zavadlal 4, Kralj 13, Kapič 15, Stojan Hrvatič, Ražem, Valter Hrvatič, Kravos.

SODNIKA: Edi Košuta in Vatovec.

Veterani Bora so zadali mladim pravo lekcijo in so jim predvsem pokazali, da sta večkrat agresivnost v obrambi in domiselnost v napadu važnejši od poleta igre.

b. l.

KAJAK IN KANU — NA SP V MUOTATALU

Za Jugoslovane 7. mesto v C-2

Italijani so nastopili le v K-1 (s slabšimi rezultati)

MUOTATAL, 25. — V Švici so v nedeljo zaključili letošnje svetovno prvenstvo s kajaki in kanuji na divjih vodah. Zadnji dan tekmovanja se je odvijal v dežju in hudem mrazu (komaj 6 stopinj nad ničlo), poleg tega pa je organizatorjem povzročila precej težav tudi močno narasla reka Muota, tako da so morali zmanjšati število vrat, s tem pa je postala proga še hitrejša.

Nedeljski rezultati tega prvenstva so bili taki:

K-1 (moški)

1. Sattler (Avstrija) 134,6
14. Horn (Vzh. Nemčija) 137,3
3. Gawronski (Poljska) 138,3
14. D'Angelo (Italija) 151,5
24. Spasovski (Jugoslavija) 162,1

C-1 (moške ekipe)

1. Češkoslovaška 291,6
2. Vzhodna Nemčija 305,0
3. Zahodna Nemčija 361,2
7. Jugoslavija 692,0

K-1 (ženske ekipe)

1. ZDA 337,9
2. Švica 360,9
3. Vzhodna Nemčija 369,4

C-2 (moški)

1. Kreiža - Pollert (ČSSR) 164,0
2. Kretschmer-Trummer (VN) 168,0
3. Schummacher-Baues (ZN) 178,1
7. Andrejašič-Guzelj (Jugoslavija) 208,3

Italijani so nastopali na tem tekmovanju samo v moškem kajaku enosedu in Roberto D'Angelo se je med njimi uvrstil najbolje. Bil je 14.

Jugoslovani so imeli več posadk, vendar so zadovoljili le v dvosedežnem kanuju, kjer so bili sedmi. V tej kategoriji so Jugoslovani sploh dosegli svoje najboljše rezultate na letošnjem SP, saj so se v soboto v ekipni vožnji uvrstili celo na četrto mesto.

ATLETIKA — V SOBOTO IN NEDELJO V CELJU

Letošnje prvenstvo Slovenije je s svojimi dosežki zadovoljilo

Tekmovanje je oviral dež - Kocuvan izenačil na 200 m državni rekord

CELJE, 25. — Letošnje slovensko republiško prvenstvo v atletiki pri članih in članicah je glede na razmere zadovoljilo. Tekmovanje je samo drugi dan potekalo v ugodnih razmerah, medtem ko je bilo prvi dan skoraj nemogoče doseči boljše izide, saj je bil v Celju pravi naliv. Organizacija je bila letos izredna, tako pač znajo vestni celjski atletski delavci skrbno pripraviti vsako tekmovanje. Če primerjamo letošnje in lanske dosežke, ko je bilo prvenstvo v Ljubljani (tudi v deževnem vremenu, ne pa na tartanu) so letošnji rezultati skoraj v vseh disciplinah boljši. Slabši dosežki so bili samo v tekih na 1500 m in 110 m z ovirami ter v hoji na 20 km pri članih ter samo v teku na 100 m pri atletinjah. Večina prvakov je novih, kar dokazuje, da mlajše moči le prihajajo v ospredje. Naslove iz lanskega leta so pri članicah ubranile le Urankarjeva (1500 m), Urbančičeva (kopje in krogla) ter Paplerjeva (v metu diska). Pri članih pa so zmagali drugo zaporedno leto: Kavčič (400 in 800 metrov), Svet (5000 m), Ferfila (10 tisoč m), Penca (400 m ovire), Kotnik (3000 m zapreke), Makarovič (daljina) Lešek (palica), Mljač (disk), Štimec (krogla) in veteran Mele (v hoji na 20 km). Ta 42-letni atlet je osvojil dvanajsti zaporedni naslov v Sloveniji.

Med posamezniki sta bila najbolj uspešna sprinter Miro Kocuvan in bivša skakalka v višino, ki je letos presedlala na peteroboj, Mariborčanka Breda Babošek (s štirimi naslovi). Celjan Kocuvan je bil dvakrat prvi v štafetah. V teku na 200 metrov je s časom 20"8 izenačil lastni državni rekord in tako dosegel nedvomno najboljši rezultat celotnega prvenstva. Tek na tej progi je bil za slovenske razmere izredno hiter, saj sta bila izenačena še dva državna rekorda. Mariborčan Grošeta je z 21"2 izenačil jugoslovanski rekord za starejše mladince. V seznam rekorderjev se je vpisal še Kranjčan Ravnikar, ki je z 21"9 izenačil rekordno znamko za mlajše mladince.

Omembe vredni so še naslednji rezultati: Makarovič iz Nove Gorice je skočil 7,30 m v daljino, Urbančičeva je vrgla kopje 58,80 metrov daleč, Košir je preskočil 15 m v troskoku, Penca se je približal slovenskemu najboljšemu dosežku v teku z ovirami na 400 m s časom 52"7, nova upa slovenske atletike Svet (bil je še utrujen od nastopa v Varšavi) in Kotnik sta se zadovoljila samo z zmagama in to pot rezultat ni bil važen.

Med društvi so bili najuspešnejši domačini s skupno 29 odličji. Sledijo Maribor 22, Olimpija 20, Triglav 11, Ljubljana 7, Branik 6, Novo mesto 4, Koper in Nova Gorica 3, JLA 2 in Velenje 1.

Deželni atleti so dosegli konec tedna več odličnih rezultatov. Mladinec Siega je v Roveretu skočil 7,51 m daleč, Del Forno pa je v Trevisu premagal višino 212 cm in nato trikrat prav za malo zgrešil nov državni rekord 219 cm.

K. B.

ZAGREB, 25. — Na tradicionalnem atletskem troboju v Zagrebu so zmagali tekmovalci in tekmovalke iz Beograda pred Zagrebom in Sarajevom. Končna bera točk je bila naslednja: Beograd 162,5 točke, Zagreb 124 in Sarajevo 112,5.

Beograjčani so bili boljši zlasti v moških disciplinah 107,5 točke, pred Zagrebom 62 in Sarajevom 65,5.

Med ženskami so bile najboljše Zagrebčanke 62, pred Beograjčankami 55 in zastopnicami iz Sarajeva 52.

Zmagovalci posameznih disciplin:

ČLANI:

100 m Mladinovič 10"8, 400 m Bugri 48"1, 1500 m Koprivica 3'51"2, 3000 m Kuzmanovič 8'21"0, 400 m ovire Ilinčič 52"6, 4x100 m Beograd 41"7, višina Radovanovič 207 cm, daljava Rak 742 cm, palica Popovič 440 cm, krogla Krstojevič 17,26 m, kopje Baduljak 77,34 m.

ČLANICE:

200 m Fočič 24"7, 400 m Marič 55"1, 800 m Nikolič 2'09"1, 100 m ovire Fočič 13"9, višina Hrepevnik 178 cm, krogla Tošič 13,62 m, disk Tufegdžič 45,76 m, 4x100 m Zagreb 48"2.

G. F.

V prijateljskem atletskem srečanju

Jutri v Milanu Italija-ČSSR

MILAN, 25. — Jutri in v sredo se bosta v Milanu srečali atletski vrsti Italije in ČSSR. Tekmovanje med tema atletskima reprezentancama je bilo vedno zelo napeto in se je večkrat odločilo v korist enega ali drugega le z nekaj točkami razlike, kot se je zgodilo pred dvema letoma v Pragi, ko je zmagala Italija, ki si je zagotovila odločilne točke šele v štafeti 4x400 metrov.

Južni Afričan Danie Malan je na gostovanju v Zahodni Nemčiji postavil nov svetovni rekord v teku na 1000 m s časom 2'16". Prejšnji najboljši čas je pripadal vzhodnemu Nemcu Jürgensu Mayu.

Tehnična vrednost časa na 1000 metrov kakovostno ne ustreza časom na drugih srednjih progah, ker se ta razdalja teče bolj poredkoma.

Olimpijski prvak v teku na 400 m čez ovire Akii - Bua je po daljšem času ponovno prišel do važne zmage. Na Finskem je premagal ameriškega prvaka Boldinga in Manna, drugega na OI. Prva dva sta dosegla poprečen čas 50". Do zmage je prišel na Finskem tudi Jipcho. Po svetovnem rekordu na 3000 m z zaprekami, je bil nekoliko počasnejši in zmagal z 8'24"2.

Afričani so se izkazali tudi na tekmovanju v Varšavi. Komaj 20-letni Filbert Bayi iz Tanzanije je zmagal v teku na 1500 metrov z odličnim časom 3'37"9 in potrdil, da ni bil njegov uspeh nad Keinom na afriških igrah slučajen.

K. B.

TENIS

V WIMBLEDONU

Nastase premagal svojega prvega nasprotnika

LONDON, 25. — Romun Ilie Nastase je prvi zmagovalec letošnjega wimbledonskega turnirja. Romun, ki je v 1. kolu nosilec skupine št. ena, je v samih 65 minutah odpravil Nemca H. J. Plotza s 6:3, 7:5, 6:2.

Nastase je bil deležen s strani občinstva izrednega aplavza v znak priznanja, ker je odklonil sodelovanje v bojkotu, ki ga je zahtevala zveza poklicnih teniških igralcev. Že ko sta oba igralca prišla iz slačilnic na igrišče, sta bila deležna viharnega odobravanja, ki je prihajalo s prepolnih tribun osrednjega igrišča, na katerem sta nastopala.

Kot vse kaže, vsa «burja», ki se je letos razbesnela okrog tega tekmovanja, ni spravila iz tira hladnokrvnih Angležev. Ti so namreč napolnili tribune prav tako kot vsako leto in so z veliko športnostjo prav tako zavzeto sledili dogodkom na igrišču, kot če bi bila velika mojstra bele žoge na obeh straneh mreže.

Vse pa kaže, da se zapleti okrog tega turnirja še niso prenehali. Zveza poklicnih igralcev je namreč sinoči zahtevala, naj Nastase sam izstopi iz zveze poklicnih teniških igralcev, kar pa je ta odklonil. Kaj bodo voditelji te zveze zdaj storili, še ni znano.

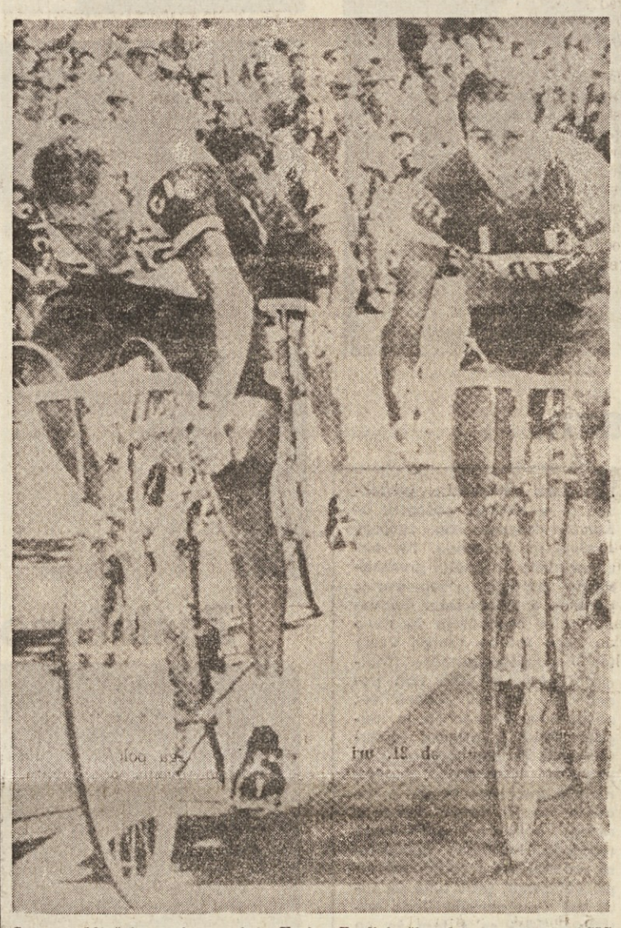

S tem zaključnim sprintom si je Enrico Paolini, član kolesarske hiše SCIC nepričakovano zagotovil naslov letošnjega italijanskega državnega kolesarskega prvaka v cestni vožnji med profesionalci, pred Marcellom Bergamom

ROKOMET — «LOVORIKA JUGOSLAVIJE»

Prvo mesto za Jugoslavijo po izenačenju z Vzh. Nemčijo

Remi je dosegla Mara Tortijeva z izrednim strelom tri sekunde pred koncem tekme

SOMBOR 25. — V zadnjem kolu mednarodnega ženskega rokometnega turnirja za 13 «Lovoriko Jugoslavije 1973» so jugoslovanske rokometašice igrale po dramatičnem boju neodločeno s svetovnimi prvakinjami iz Vzhodne Nemčije. Po tej dragoceni delitvi točk so si domače igralke tudi zasluženo priborile to dragoceno zmago.

V tem odločilnem spopadu je bilo privlačnosti in ogorčenega boja na pretek. Jugoslovanskim zastopnicam je bilo dovolj, da v tem nastopu osvojijo samo točko. Tekma je bila izredno izenačena. Prednost tako ene kot druge ekipe je bila skozi vse srečanje le minimalna. Prvi del se je končal pri stanju 7:7. V drugem polčasu so prišle v vodstvo najprej gostje z 9:8, po dveh protinapadih je Veinovičeva najprej izenačila in kasneje spravila v vodstvo lastno ekipo. Vzhodne Nemke niso vrgle puške v koruzo ampak so se borile kot pravcate levinje in ponovno prevzele vodstvo samo trideset sekund pred koncem iz sedmerca. Ko je kazalo, do je že vse zgubljeno je vstopila na sceno neprekosljiva Mara Tortijeva in samo tri sekunde pred koncem je s pravo bombo ponovno spravila tekmo v ravnotežje in tako zagotovilo zasluženo zmago jugoslovanski reprezentanci, ki je ubrala izredno obetajočo pot kot njihovi članski sovrstniki z osvojitvijo zlate medalje na zadnjih olimpijskih igrah v Muenchnu. V petih dneh bojev v Somboru so jugoslovanske reprezentantke po vrsti premagale naslednje nasprotnice: Jugoslavijo B s 16:8, Norveško 19:7, Romunijo 7:6 in Madžarsko z 20:12.

KONČNA LESTVICA

Jugoslavija A	5	4	1	0	73:44	9
Madžarska	5	4	0	1	71:59	8
Vzh. Nemčija	5	3	1	1	70:60	7
Norveška	5	2	0	3	59:68	4
Romunija	5	0	1	4	51:67	1
Jugoslavija B	5	0	1	4	50:67	1

PORTOROŽ, 25. V Portorožu se je včeraj zaključila tridnevna jadralna regata za pokal casina Portorož. Nastopalo je trideset posadk iz Avstrije, Italije in Jugoslavije. Za domače tekmovalce je bila regata toliko pomembnejša, ker je veljala kot izbirno tekmovanje za nastop na evropskem prvenstvu. V razredu finn je zmagal jugoslovanski olimpijski reprezentant Fabris, medtem ko sta bila v razredu leteči holandec najboljša domačina Černe in Miklavec. V razredu snipe pa je zmaga pripadla Italijanoma Brezichu in Michelu.

PLAVANJE — *V KALIFORNIJI*

Evropski rekord Novelle Calligaris

SANTA CLARA, 25. — Novella Calligaris je izboljšala svoj evropski rekord v plavanju na 1500 metrov prosto s časom 17'18"43. Calligarisova se je na tekmovanju uvrstila na drugo mesto za Američanko Harshbargerjevo, ki je s časom 17'15"67 dosegla nov rekord ZDA.

Na istem tekmovanju Santa Clari, ki se je danes zaključilo, so dosegli še nekatere odlične rezultate. Tako je Scott Lutman na 200 m metuljček dosegel letošnji najboljši svetovni dosežek z 2'05"13, Rick Demont pa je na 1500 metrov prosto tudi postavil letošnji najboljši čas s 16'08"83.

NOGOMET

Zaradi slabega vremena, ki je včeraj zajelo Prosek, je bila nogometna tekma med starimi in mladimi odgodena in bo tako na sporedu 1. julija ob 17.30, vedno na igrišču na «Veliki Rouni».

BUDIMPEŠTA, 25. — Jugoslovanska in madžarska nogometna zveza sta se sporazumeli, da bosta njuni državni reprezentanci odigrali dve medsebojni prijateljski srečanji. 26. julija se bosta najprej pomerili v Beogradu, prihodnje leto spomladi pa v Budimpešti.

AVTOMOBILIZEM — V NEDELJO V ZELTWEGU

Zmagoslavje francoskih pilotov

Ferrari šele tretji, vendar vodi na lestvici za SP

ZELTWEG, 25. — Na nedeljski 1000 km dolgi avtomobilski dirki v Zeltwegu v Avstriji so francoski vozači slavili pravo zmagoslavje. Pescarolo in Larousse sta na matrasimci odnesla prvo mesto, Cevert pa je postavil nov absolutni rekord proge s poprečno hitrostjo 216,470 km na uro. Poraženci tega tekmovanja so vsekakor ferrariji, ki so zasedli komaj tretje mesto za obema avtomobiloma francoske tovarne. Italijani pa še vedno vodijo na lestvici za svetovno prvenstvo z 18 točkami prednosti pred francoskimi vozili. Vsekakor niso mogli ferrariji upati na boljšo uvrstitev, saj sta bili obe matra-simci precej hitrejši in odpornejši. Ickx in Redman sta se morala tako zadovoljiti le s tem, da sta premagala vozila gulf-mirage.

Odločilni dirki za dodelitev naslova svetovnega prvaka bosta «6 ur» v Watkins Glenu v ZDA 21. julija ter «1000 km» v Buenos Airesu, ki bo 21. oktobra.

Vrstni red v Zeltwegu:

1. Pescarolo - Larousse (matrasimca) 4.48'57" s p.h. 208,630 km na uro
2. Beltoise - Cevert (matra-simca) 4.49'44"
3. Ickx - Redman (ferrari) en krog zaostanka
4. Hailwood - Watson (gulf-mirage) 3 krogi zaostanka
5. Bell - Ganley (gulf-mirage) 4 krogi zaostanka

Lestvica za SP:

1. **Ferrari** **točk 122**
2. **Matra** **104**
3. **Porsche** **85**

KOLESARSTVO

DUNAJ, 25. — V nedeljo se je zaključila na Dunaju letošnja kolesarska dirka po Avstriji, na kateri je zmagal domači predstavnik Steinmayr. Na drugo mesto se je uvrstil Sovjet Lavruškin, tretji pa je bil Avstrijec Rieder.

Letošnja amaterska dirka po Avstriji je terjala tudi smrtno žrtev. Po dolgi agoniji je umrl 23-letni avstralski kolesar Graham, ki se je hudo poškodoval v padcu pred šestimi dnevi pri vzponu preko Arlsberga.

Cesar in Švab v dobri formi

Na tekmovanju v Vidmu sta se v tekih čez ovire odlikovala dva slovenska atleta, ki sta dosegla letošnja najboljša dosežka.

Vojko Cesar je 110 metrov pretekel v 16"5 in je na poti proti najboljši formi v pričakovanju prihodnjega tekmovanja v deseteroboju, ki bo čez slabe tri tedne v Gradišču v organizaciji ŠZ Bor.

Duško Švab je delno ovrgel naše vesti iz prejšnjega tedna, ki so pravile, da je v zamudi s pripravo. 400 metrov je pretekel v času 57"9, samo 3 desetinke sekunde slabše od svojega najboljšega osebnega dosežka. «Počasi se vračam v formo,» nam je zagotovil.

ROKOBORBA

MADRID, 25. — V tem tednu se bo pričel v Madridu mednarodni turnir v rokoborbi, na katerem bodo nastopale vse latinske države.

Dr. Aleksander Gala - Peter

Partizanski zdravnik 96.

Spomini izbogatega, pa tudi težkega življenja partizanskega zdravnika

Vseeno nisem mogel verjeti, da je njegova intendanca takšna reva. Odšel sem na Primorsko v svojih capah, ki so mi že doslej služile, čeprav mi je obljubil, da bo storil vse, kar bo mogel, da mi nabavi najpotrebnejše stvari.

V tem času sem obiskal bolnico, ki jo je imel pod Toškim čelom Cedrik (dr. Rudolf Obračun). V ozki, iz desk zgrajeni baraki je bila bolnica s kakimi desetimi ranjenci. V globoko grapo je le redko posijalo sonce. Bolnica je bila prav dobro opremljena, hrana je bila dobra in sanitetnega materiala ni manjkalo. Bolnici in ranjencem se je poznala bližina Ljubljane in velika skrb zdravnika, da jim v vsakem pogledu olajša trpljenje. Moj obisk je bil zelo kratek. Zanimalo me je, kako on rešuje problem v zvezi z varnostjo bolnice. V primeri z bolnicami, ki sem jih videl doslej, je bila ta predvsem zelo dobro opremljena, približno tako, kot so bile bolnice pred ofenzivo.

Medtem ko sem čakal na zvezo s Primorsko, sem imel dovolj prostega časa. Partizani enote, v katerih sem se zadrževal, me niso potrebovali, pa sem se kmalu pričel dolgočasiti. Snega ni bilo več, le v višjih legah in po senčnih plateh so se belile zaplate snega, ki ga sonce še ni stopilo. Ozračje je postajalo toplejše in travnike je že pokrilo sveže, mlado zelenje. Na južnih sončnih pobočjih so se pojavile prve znanilke pomladi: trobentice.

Hodil sem od hiše do hiše, kjer so bili nastanjeni partizani, in se z njimi in z ljudmi iz hiš pogovarjal o tem in onem. Fantje so imeli dovolj opravka z vsakdanjim patroliranjem in postavljanjem zased v smereh, od koder je bilo pričakovati napad belogardistov ali italijanske vojske. Tako sem bil na tekočem, kaj se dogaja okoli nas. Že lep čas, še pred mojim prihodom so imeli mir pred sovražnikom, vendar smo vsi vedeli, da tako ne more več dolgo trajati. Res so se začeli širiti glasovi, da se belogardisti in okupatorji pripravljajo na hajko. Preprečiti hočejo partizanom, da bi se še nadalje «šopirili» prav pred vrati Ljubljane. Take govorice so me vznemirjale in želel sem si čimprej stran od tod. Bil sem zelo vesel, ko smo se končno v torek odpravili na pot. Kurirji s Primorske so prinesli vest, da je komandant Vojko ranjen, pa je bilo treba čimprej na pot, da bi mu nudil zdravniško pomoč.

Kolono kakih 20 do 25 partizanov je vodil Svarun. Ni se bilo bati presenečenja. Fantje so radi šli na Primorsko, zato so bili zelo razpoloženi, bili pa so tudi dobro oboroženi. Hodili smo mimo Horjula in Podlipe, mimo Rovt do bivše jugoslovansko - italijanske meje. Celo noč smo hodili po krajih, kjer niti prej niti pozneje nisem več hodil.

Do meje pri Tratah smo prišli srečno brez strela. Tam nekje smo se spustili prek meje v ozko in globoko grapo pod Medvedjim brdom, kjer smo mirovali v nekem mlinu ves dan. Mlinarjeva družina nam je bila naklonjena; partizani so se tam pogostoma ustavljali. Čez dan so nam skuhali nekaj hrane in s prvim mrakom smo se odpravili prek Veharš v dolino Zale in cesto v črnovrške gozdove. Naš cilj je bil Vojkovo taborišče na Brinovem griču pri Koševniku. Po poti so fantje vriskali, da je odmevalo med hribi. Svarun je hodil ves čas na čelu čete in bodril fante: «Le vriskajte, zdaj smo na Primorskem, naj vsi slišijo, da so tudi tu partizani!»

Po 56 dneh potovanja sem tako končno prišel izpod Snežnika mimo Ljubljane do Črnega vrha. Odšel sem, ko je bil tam še globok sneg, in prišel na Primorsko, ko se je narava začela buditi v pomlad.

V BRIGADI

Na Brinov grič smo prišli v četrtek, 4. marca ob sončnem vzhodu. V taborišču je bilo že vse živo. Partizani so se odpravljali na razne naloge. Kuharji so pripravljali zajtrk, drugi so pregledovali orožje in podobno. Oblečeni so bili zelo različno. Nekateri so nosili še svoje obleke, drugi so imeli na sebi dele italijanske uniforme. Živahno so se pogovarjali med seboj o tem in onem. Med njimi je bilo dosti neoboroženih novincev, po katere je prišel Svarun s svojo četo.

Pozdravil sem se s komandantom Južno - primorskega odreda tov. Kajtimirom. Od njega sem zvedel, da je Vojko, ki naj bi mu jaz nudil zdravniško pomoč, 22. februarja umrl. Ranjen je bil v trebuh v borbi v Strugi, v soteski, ki vodi iz Idrije v Belo. Živel je še cel teden. Verjetno je nastopilo gnojno vnetje trebušne mrene, ki je nastalo zaradi ranjenega črevesja. Skoraj nič ni jedel. Vendar so ga drugi nagovarjali, da mora jesti, sicer da bo izgubil vso moč. Ponujali so mu in mu celo dajali klistir z jajci, da bi mu tako čimprej povrnili moč! Niso vedeli, da je za ranjenega v trebuh bolje, da nekaj časa ne je.

Zaradi njegove smrti so bili vsi zelo potrti. Videlo se je, da so ga zelo cenili. Pravili so mi o njegovih neverjetnih junaških podvigih. Bil je še zelo mlad in šele nekaj mesecev v partizanih, pa so se o njem spletale zgodbe, ki so mejile že na legendo.

Tov. Kajtimir mi je svetoval, naj takoj odpotujem s kurirji naprej proti naslednji kurirski postaji, ki je bila blizu Mrzle rupe, 5—6 ur hoda od taborišča na Brinovem griču. Tako se bom izognil hajki, ki jo baje pripravlja sovražnik na to taborišče. Kasneje sem zvedel, da je sovražnik res že čez nekaj dni napadel taborišče na Brinovem griču.

Umaknil sem se hajki na Brinovem griču in padel v drugo, verjetno še hujšo hajko. Na karavli pod Mrzlo rupo so me sprejeli kurirji, s katerimi sem že naslednjo noč odšel dalje proti postaji, ki je bila na Malih Vršah. To noč smo se ustavili na Planinci pod Gačnikom v Trebuških hribih. Priključili smo se patroli, ki je šla po novince, ki so se tu zbirali iz raznih krajev in so jih neoborožene nato od tod peljali naprej v Slovenijo. Sredi noči smo prispeli do edine hiše. Partizani so polegli po seniku in stajah. Kurirjem in meni so pripravili prostor v edini izbi, ki je bila nad hlevom. Rečeno je bilo, da bomo nadaljevali pot naslednji večer. Dolgo v noč smo se ob ognjišču pogovarjali o partizanstvu v krajih, od koder sem prišel, dokler nas ni premagala prijetna utrujenost. Legel sem na klop k peči in zaspal.

Zgodaj zjutraj smo že bili pokonci. Obetal se je lep, čeprav hladen dan. Pihal je mrzel veter in vodo v koritu je pokrivala tanka plast ledu. Gospodinja mi je postregla s črno kavo iz kumine. Nikoli še nisem pil kave niti nisem vedel, da se tudi iz kumine lahko pripravi okusen napitek. V teh krajih raste kumina divje po planinskih travnikih, ljudje jo nabirajo, sušijo in pečejo kot ječmen in iz tega pripravljajo zdravo in okusno pijačo.

Srkal sem redko dobroto počasi in z užitkom. Bil sem zadovoljen; kar dobro se mi godi, sem pomislil. Naenkrat zaropota strojnica pod hišo. Takoj za tem se prične pred hišo streljanje in vpitje. Kar nas je bilo v hiši, pograbimo svoje reči in tečemo prek čistine v strmo pobočje, le tu pa tam poraslo z grmovjem.

Italijani so bili že za robom in so streljali po nas. Tekli smo v hrib in polegli v zaklone. Tisti, ki so imeli puške, so streljali po Italijanih in jih tako ustavili. Redki partizani, ki so bili oboroženi, so streljali le, če so koga od vojakov dobili na muho. Morali so varčevati z municijo.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica
GORICA, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vnaprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir. Letna naročnina za inozemstvo 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan» V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, za zasebnike mesečno 18.— letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel Izdaja in tiska ZTT - Trst

Tradicionalna mladinska «šagra» na boljunški «Jami»

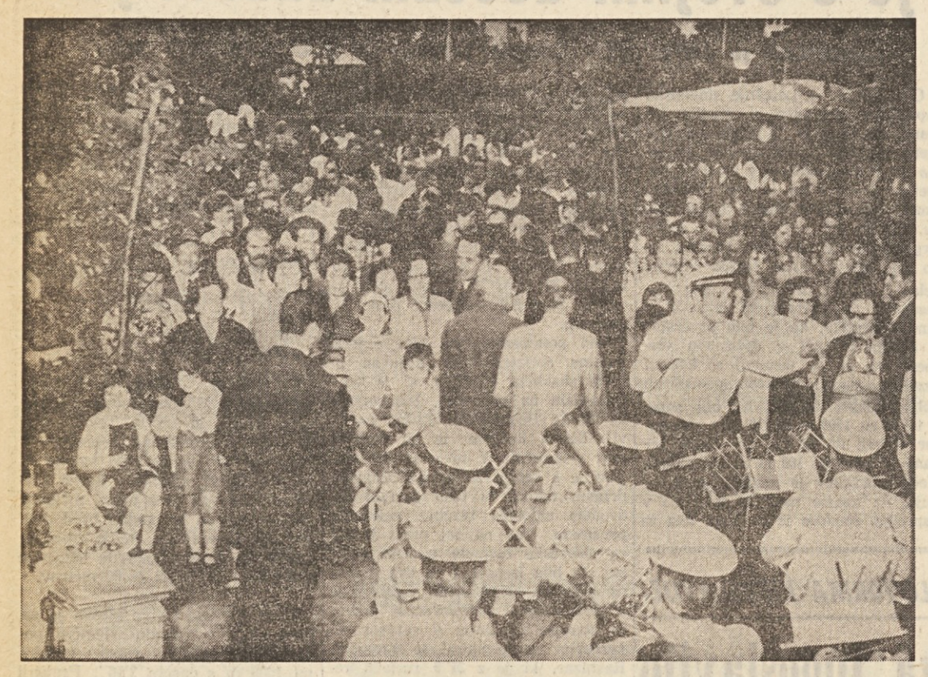

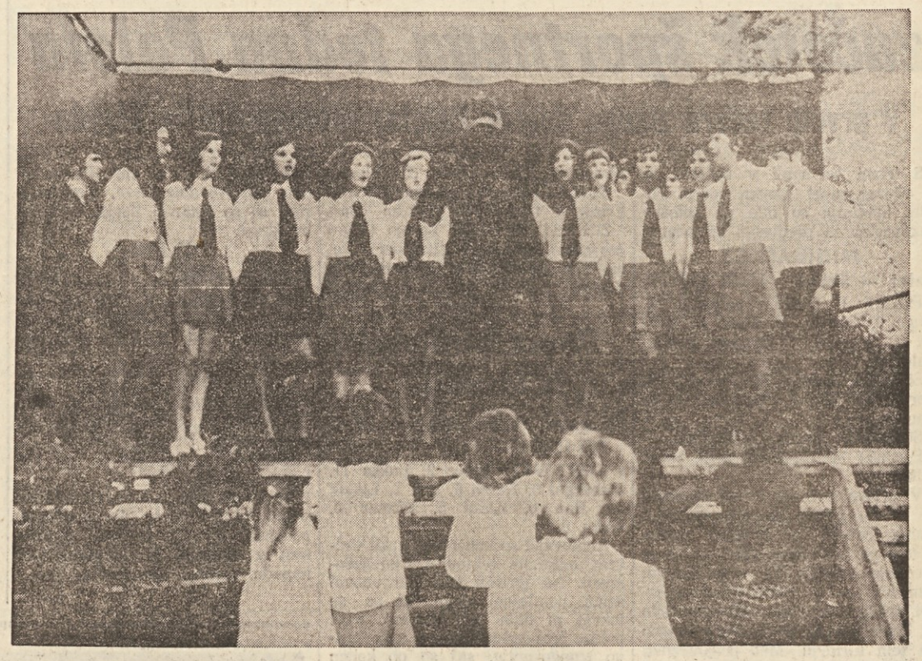

V nedeljo popoldne je bila v Boljuncu tradicionalna šagra. Grozilo je sicer, da bodo vsi napori prirediteljev padli... v vodo, saj se je popoldne vlila prava ploha. Toda naši vrli Boljunčani se ne ustrašijo kar tako. Program so sicer začeli z enourno zamudo in če ne prav celoti, so ga vendarle izpeljali na splošno zadovoljstvo številnih ljudi, ki so s svojo navzočnostjo poplačali trud organizatorjev. Nastopili so godba na pihala iz Ricmanj, mladinski pevski zbor «Rdeča zvezda» iz Saleža in domači mešani pevski zbor «France Prešeren», zvečer pa je bil ples z ansamblom «The Lords». Ples je bil na programu tudi sinoči. Delovali so seveda tudi kionski, kot se za ljudsko slavje spodobi. Ob dobri domači kapljici ni manjkalo klobas in pršuta in čeprav so bili prodajalci v začetku v skrbeh in so kislo gledali v oblake, je na koncu zmanjkalo vsega. Slike predstavljajo: zgoraj — pogled na množico udeležencev; desno — godba na pihala koraka proti «Jami»; skrajno desno zgoraj — mladinski pevski zbor iz Saleža; skrajno desno spodaj — lačni in žejni ob stojnicah.

«Ex-tempore» v Križu

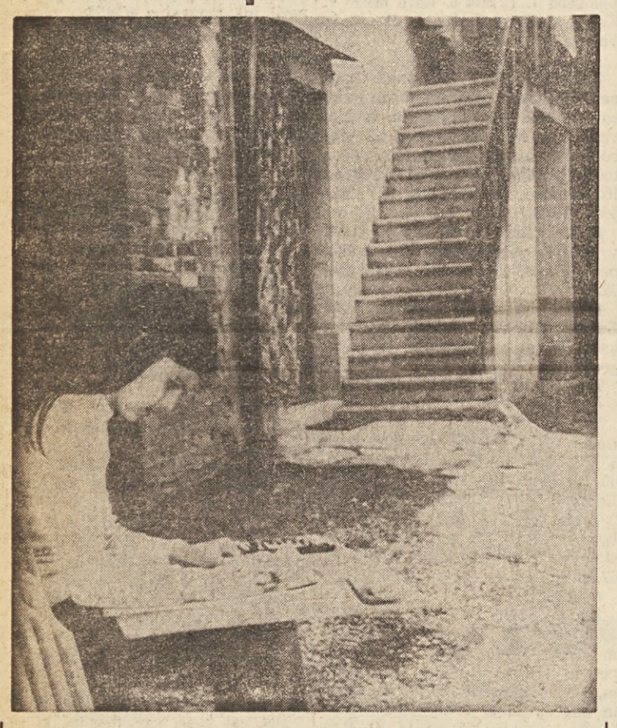

V okviru 7. razstave in pokušnje domačih vin v Križu so v nedeljo priredili tudi mladinski slikarski «ex-tempore». Udeležilo se ga je kakih 20 mladih slikarjev, ki so se «mučili» od 9. do 14. ure. Kaj je pritegnilo njihovo pozornost: domači vaški motivi, kalone in portoni, stopnišča in ganki, dvorišča in ulice, nekatere pa tudi pogled na morje pod kriškim bregom in brajde, pa še kaj, kar je lahko nudilo predmet njihovega likovnega oblikovanja. Izdelki mladih slikarjev bodo razstavljeni v paviljonu domačega prosvetnega društva in tudi primerno nagrajeni.

Gledališče iz ljubezni

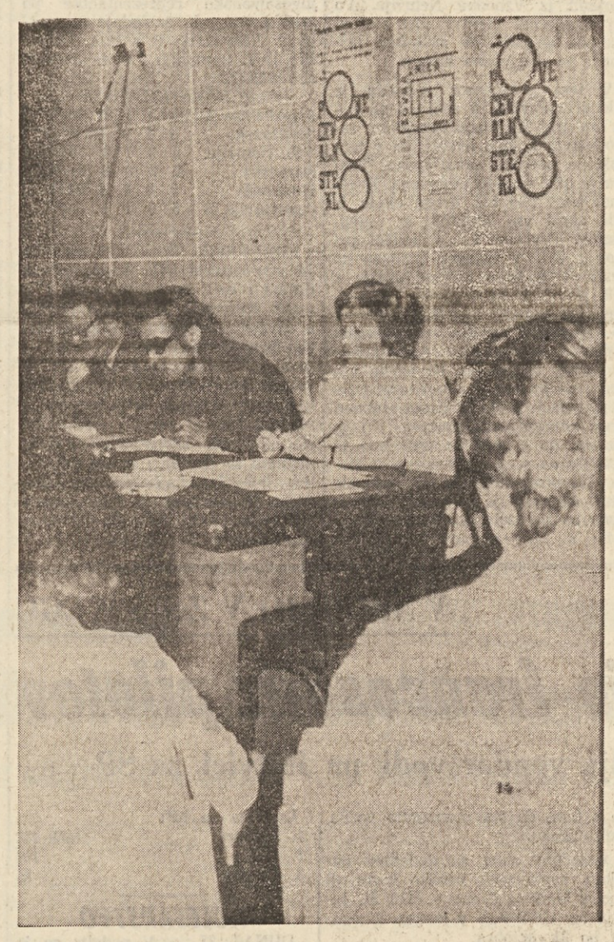

Slovensko amatersko gledališče je v nedeljo polagalo obračun drugega leta svojega obstoja in delovanja. Na občnem zboru so podali predsedniško poročilo (Ivan Verč), poročilo o umetniškem delovanju in o repertoarju za novo — tretjo sezono (Sergij Verč) ter blagajniško poročilo (Milica Kravos). Iz vseh treh poročil je mogoče povzeti več zaključkov, vendar jih je mogoče strniti v splošno ugotovitev, da je bilo delovanje te podjetne ljubiteljske skupine nadvse pozitivno in da je že dobila svojo stalno mesto v našem kulturno - prosvetnem snovanju. Predstave gledališča so naletele na zelo lep odmev pri občinstvu, prav tako pa tudi pri ocenjevalcih. Toda sodelavci SAG se s tem še ne zadovoljujejo. Njihova prizadevanja težijo k dvignaju kvalitete, to pa seveda zahteva večji napor, večjo študijsko pripravo, kot se običajno zahteva od vaških skupin, in seveda tudi večja sredstva, brez katerih si danes tudi amaterji z vsem prostovoljnim delovanjem ne morejo kaj prida pomagati. Občni zbor SAG se bo nadaljeval v sredo, ko bodo izvolili nov odbor. Poletje za nov odbor ne bo pomenilo počitka, vsaj ne popolnega, kajti nova sezona bo hitro pred nami, znano pa je, da so priprave za vsak nastop dolgotrajne in zahtevajo trdega dela. Prepričani smo, da ga bodo marljivi amaterji opravili tudi tokrat v zadovoljstvo vseh.

Zasluženo plačilo za marljivost

Včeraj se je tudi pri nas uradno zaključilo šolsko leto. Po šolski maši so se učenci zbrali v svojih razredih, kjer so jim učitelji razdelili spričevala. Tako je bilo seveda tudi v dolinski osnovni šoli, kot vidimo na gornji sliki, ki prikazuje učence 1. razreda. Kot smo že objavili, so bili učni uspehi na splošno povsod lepi in očitno je bilo tako tudi v prvem razredu v Dolini, sicer malčki ne bi bili tako veseli, kot jih je videti na sliki. Včeraj so tudi razdrli tradicionalne šolske razstave in vsak učenec je svoje izdelke lahko odnesel domov za spomin. Sedaj se začenjajo počitnice in vsem našim šolskim otrokom želimo, da bi jih lepo in prijetno preživeli.

Ljudsko-prosvetni likof pri Domju

Mladina od Domja, s Krmenke in iz Lakotišča je, kot že nekaj let, tudi letos priredila zelo uspelo šagro na Krmenki, o čemer smo že pisali in objavili tudi slike. Kot je običaj se je nekaj dni kasneje mladina iz vseh omenjenih treh krajev zbrala na družabnem večeru in povabila tudi starejše ljudi, ki so pomagali in sodelovali pri uspehu šagre. «Likof» je bil v restavraciji «Sonja» pri Domju in je potekel v veselju, prepevanju in plesu. Slišali smo, da bodo v kratkem priredili tudi izlet vseh, ki jih druži slovenska in napredna zavest v tem tako zelo ogroženem slovenskem predmestju. V ta namen je vsaka pobuda koristna in izleti so prav gotovo tudi ena izmed oblik združevanja ljudi. Treba je izbrati samo primeren kraj, ki lahko nudi izletnikom tudi priložnost za ogled kakšne zgodovinske ali kulturne zanimivosti.

Zagoreli so kresovi kljub dežju

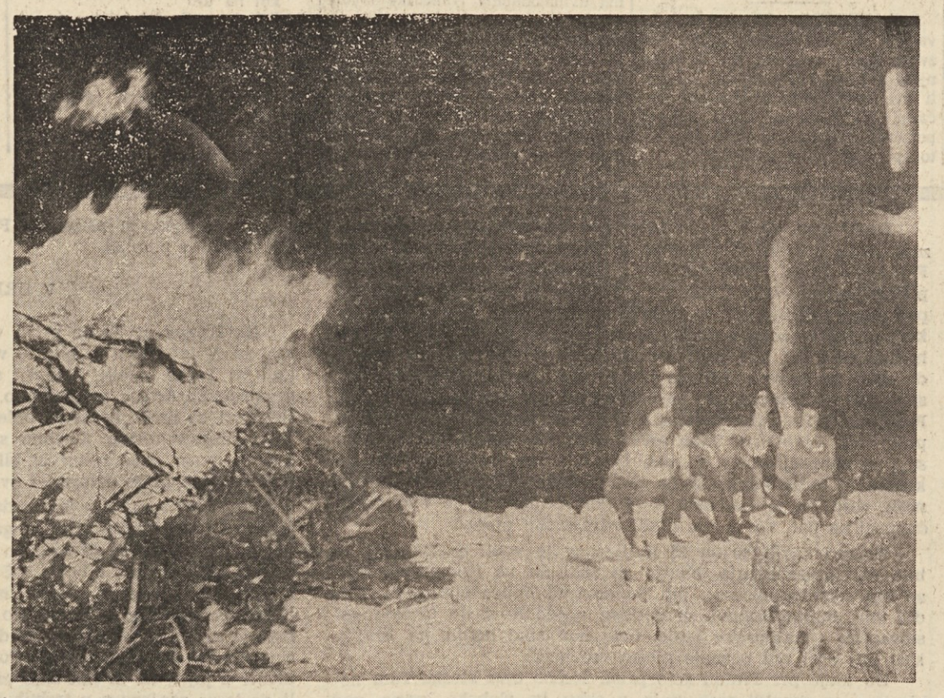

Stari lepi običaji se žal vse prehitro izgubljajo. Ritem današnjega časa z motorizacijo in lovom za novotarijami pušča v nemar to, kar so naši predniki z ljubeznijo gojili iz roda v rod in kar je bogatilo in pestrilo njihovo življenje. Eden takih običajev je bilo tudi kurjenje kresov na kresno noč na predvečer praznika sv. Ivana. Na pobudo mladine pa je tudi letos vendarle zagorelo na sobotni večer nekaj kresov zlasti nad Sv. Ivanom in pa v bližini nekaterih vasi na Krasu. Gornja slika kaže skupino fantov ob kresu pri Gropadi. Mogoče bi bilo kresov še več, če se ponekod ne bi ustrašili dežja. Visoki plameni so razsvetljevali temo in dajali predmetom čudne, skrivnostne in pravljične podobe. Gropajski kres je bil letos zelo velik in videli so ga lahko do Bazovice, Katinare in proti Opčinam.

Za kulturni dom

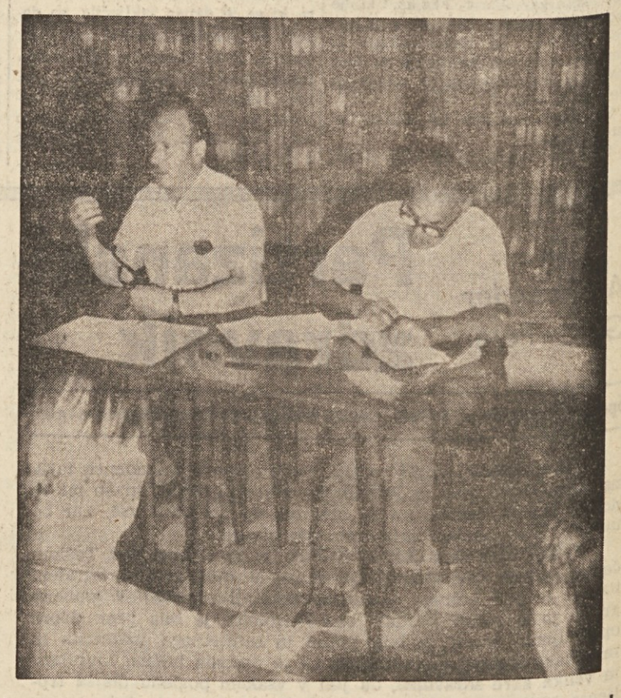

Proseško - kontovelski prosvetarji so med najbolj agilnimi in požrtvovalnimi in tudi vasi sta prav zato med najbolj trdnimi slovenskimi postojankami. Njihovo delovanje pa bi bilo še uspešnejše, če bi imeli na razpolago ustrezne prostore, v katerih bi nastopali in sploh živeli svoje družbeno in družabno življenje. Prav zato, da bi do takih prostorov prišli, so ustanovili zadrugo «Kulturni dom Prosek - Kontovel», katere naloga bo zbirati sredstva in voditi priprave za zgraditev kulturnega doma. Na sliki — član upravnega odbora Josip Ferfolja podaja svoje poročilo.